

جایگاه

علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمای ۲۰۱۶

نمای ۲۰۱۶

جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

بهروز رسولی

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
دبیرخانه

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

NEMA.IRANDOC.AC.IR

تهران ۱۳۹۶

سرشناسه	: رسولی، بهروز، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان / بهروز رسولی؛ [برای] شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری، دبیرخانه
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: دوازده، ۱۶۶ ص.
شابک	: ۹۷۸۹۶۴۷۵۱۹۷۲۴
وضعیت فهرست نویسی: فیبا	
یادداشت	: ص.عنوان به انگلیسی: Rasuli, Behrooz. Nemay-e 2016: Iran in science, technology, and innovation global indices.
موضوع	: سیاست علمی -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Science and state -- Iran -- Evaluation
موضوع	: سیاست تحقیقاتی -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Research policy -- Iran -- Evaluation*
موضوع	: دانشگاه ها و مدارس عالی -- ایران -- رتبه گذاری
موضوع	: Universities and colleges -- Ratings and rankings-- Iran
موضوع	: نوآوری -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Technological innovations -- Evaluation -- Iran
شناسه افزوده	: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
شناسه افزوده	: شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری. دبیرخانه
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ۹۵۵ ۹۵۵ / الف / Q۱۲۷
رده بندی دیویی	: ۳۳۸ / ۴۸۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۹۵۸۲۲

نمای ۲۰۱۶

جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
دبیرخانه

بهروز رسولی

rasouli@students.irandoc.ac.ir

© ۱۳۹۶: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) و دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری

این کتاب با پشتیبانی مالی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری (عتف) نگاشته شده است.

طرح جلد: رضا عبدالحسینی

نوبت چاپ: نخست | شمارگان: ۲۰۰

NEMA.IRANDOC.AC.IR

فهرست نوشته‌ها

فهرست نوشته‌ها.....	یک
فهرست جدول‌ها.....	پنج
فهرست نمودارها.....	نه
پیش‌گفتار.....	یازده
۱. فصل نخست: جایگاه پژوهشگران.....	۱
۱-۱. پژوهشگران پر استناد.....	۲
۲-۱. پژوهشگران با شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰.....	۲
۲. فصل دوم: جایگاه نشریه‌های علمی.....	۵
۱-۲. حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی.....	۷
۲-۲. ضریب تأثیر.....	۱۴
۳-۲. امتیاز استنادی.....	۱۶
۴-۲. اسنپ.....	۲۱
۵-۲. رتبه‌بندی نشریه‌های سایمگو.....	۲۷
۳. فصل سوم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی.....	۳۴
۱-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز».....	۳۵
۲-۳. رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان.....	۳۶
۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.».....	۳۷
۴-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی.....	۳۸
۵-۳. رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لایدن».....	۴۰
۶-۳. رتبه‌بندی یو-مالتی رنک.....	۴۲
۷-۳. رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان.....	۴۷
۸-۳. رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو.اس. نیوز».....	۴۸
۹-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان.....	۵۰
۱۰-۳. رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سایمگو».....	۵۱
۱۱-۳. رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند».....	۵۳
۱۲-۳. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان.....	۵۴
۱۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین متریک» درباره توسعه پایدار.....	۵۴
۱۴-۳. رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی.تی.یو.».....	۵۵
۴. فصل چهارم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی.....	۶۳

۱-۴	رتبه‌بندی جهانی موضوعی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۶۴
۲-۴	رتبه‌بندی حوزه‌ای علمی دانشگاه‌های جهان	۶۴
۳-۴	رتبه‌بندی موضوعی علمی دانشگاه‌های جهان	۶۵
۴-۴	رتبه‌بندی حوزه‌ای جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.»	۶۵
۵-۴	رتبه‌بندی موضوعی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.»	۶۶
۶-۴	رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی	۶۷
۷-۴	رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان	۷۲
۸-۴	رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان	۷۳
۹-۴	رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو.اس. نیوز»	۷۶
۱۰-۴	رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»	۷۷
۵	فصل پنجم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها	۷۸
۱-۵	رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها	۷۹
۲-۵	رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»	۸۰
۳-۵	رتبه‌بندی وب پژوهشگاه‌ها	۸۵
۴-۵	رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۸۷
۵-۵	رتبه‌بندی جهانی وب دانشگاه‌ها و کالج‌ها	۸۸
۶	فصل ششم: جایگاه ایران در نمایه‌نامه‌های استنادی	۹۱
۱-۶	شمار انتشارات	۹۲
۲-۶	شمار استنادها	۹۶
۳-۶	میانگین سرانه استناد به مقاله (سالانه)	۹۷
۴-۶	میانگین سرانه استناد به مقاله (پنج ساله)	۹۹
۵-۶	شاخص «اچ»	۱۰۰
۶-۶	همکاری علمی جهانی	۱۰۲
۷-۶	شمار مقاله‌های داغ	۱۰۳
۸-۶	شمار مقاله‌های پراستناد	۱۰۵
۷	فصل هفتم: جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری	۱۰۹
۱-۷	رتبه‌بندی کشورهای «سایمگو»	۱۱۰
۲-۷	رتبه‌بندی مقاله‌های علمی و فنی	۱۱۲
۳-۷	شاخص توسعه آموزش برای همه	۱۱۲
۴-۷	شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۱۲
۵-۷	شاخص جهانی نوآوری	۱۱۵
۶-۷	شاخص نوآوری بلومبرگ	۱۱۷
۷-۷	شاخص جهانی خلاقیت	۱۱۹

۱۱۹	۸-۷ گزارش جهانی رقابت پذیری
۱۲۲	۹-۷ شاخص توسعه انسانی
۱۲۴	۱۰-۷ شاخص سرمایه انسانی
۱۲۶	۱۱-۷ شاخص آسانی انجام کسب و کار
۱۲۸	۱۲-۷ رتبه بندی تولید ناخالص داخلی
۱۲۹	۱۳-۷ شاخص آزادی اقتصادی
۱۳۲	۱۴-۷ شاخص اقتصاد دانش بنیان
۱۳۲	۱۵-۷ شاخص عملکرد رقابتی صنعت
۱۳۴	۱۶-۷ بودجه دولت برای آموزش
۱۳۶	۱۷-۷ گزارش «وایو» درباره اظهارنامه های ثبت اختراع
۱۳۷	۱۸-۷ کاربران پهن باند ثابت (به ازای هر ۱۰۰ نفر)
۱۳۹	۱۹-۷ مشترکین تلفن همراه (به ازای هر ۱۰۰ نفر)
۱۴۱	۲۰-۷ کاربران اینترنت (به ازای هر ۱۰۰ نفر)
۱۴۲	۲۱-۷ صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته
۱۴۳	۲۲-۷ شاخص جهانی استعداد انسانی
۱۴۳	۲۳-۷ شاخص آمادگی شبکه ای
۱۴۵	۲۴-۷ شاخص جهانی کار آفرینی
۱۴۸	۲۵-۷ شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد
۱۵۰	۲۶-۷ باسوادترین ملت های جهان
۱۵۲	۲۷-۷ شاخص جهانی «تینک تنک»
۱۵۳	۲۸-۷ یو ۲۱: رتبه بندی نظام های ملی آموزش عالی
۱۵۵	۲۹-۷ شاخص جهانی حقوق مالکیت
۱۵۷	۳۰-۷ شاخص توسعه دولت الکترونیک
۱۵۹	۳۱-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی ریاضی
۱۶۱	۳۲-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی کامپیوتر
۱۶۲	۳۳-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی فیزیک
۱۶۴	۳۴-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک
۱۶۵	۳۵-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی زیست شناسی
۱۶۵	۳۶-۷ رتبه بندی المپیاد جهانی شیمی

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۱. فهرست پژوهشگران ایرانی در «پژوهشگران پر استناد» دنیا	۲
جدول ۱-۲. فهرست نشریه‌های ایرانی دارای ضریب تأثیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۷
جدول ۲-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۸
جدول ۳-۲. فهرست نشریه‌های ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹
جدول ۴-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۳
جدول ۵-۲. ضریب تأثیر نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۴
جدول ۶-۲. مقدار امتیاز استنادی نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۶
جدول ۷-۲. مقدار میانگین امتیاز استنادی نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۱
جدول ۸-۲. مقدار «اسنیپ» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۲
جدول ۹-۲. میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۶
جدول ۱۰-۲. نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در پایگاه نشریه‌های آزمایشگاه «سایمگو» (ترتیب بر پایه مقدار «اس.جی.آر.»)	۲۷
جدول ۱۱-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سایمگو»	۳۲
جدول ۱۳-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۳۵
جدول ۲-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۳۵
جدول ۳-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «شانگهای»	۳۷
جدول ۴-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «شانگهای»	۳۷
جدول ۵-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»	۳۸
جدول ۶-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»	۳۸
جدول ۷-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یورپ»	۳۹
جدول ۸-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یورپ»	۳۹
جدول ۹-۳. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»	۴۱
جدول ۱۰-۳. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «همکاری» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»	۴۱
جدول ۱۱-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «آموزش و تدریس» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»	۴۲
جدول ۱۲-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «پژوهش» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»	۴۳
جدول ۱۳-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «دانش گستر» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»	۴۴
جدول ۱۴-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «گرایش جهانی» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»	۴۵
جدول ۱۵-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «مشارکت ملی» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»	۴۶
جدول ۱۶-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»	۴۷
جدول ۱۷-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»	۴۷
جدول ۱۸-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»	۴۸
جدول ۱۹-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»	۴۹
جدول ۲۰-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»	۵۰
جدول ۲۱-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»	۵۱
جدول ۲۲-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سایمگو»	۵۲
جدول ۲۳-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «راوند»	۵۳
جدول ۲۴-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «گرین متریک»	۵۵
جدول ۲۵-۳. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «گرین متریک»	۵۵
جدول ۲۶-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه ۱٪ نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»	۵۶
جدول ۲۷-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه ۱۰٪ نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»	۵۷
جدول ۲۸-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه ۵۰٪ نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»	۵۸
جدول ۲۹-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه همکاری ملی نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»	۶۰
جدول ۳۰-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه همکاری جهانی نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»	۶۱

جدول ۴-۱. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»	۶۵
جدول ۴-۲. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»	۶۵
جدول ۴-۳. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو.اس.»	۶۶
جدول ۴-۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو.اس.»	۶۶
جدول ۴-۵. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو.اس.»	۶۷
جدول ۴-۶. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ»	۶۸
جدول ۴-۷. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»	۷۲
جدول ۴-۸. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»	۷۲
جدول ۴-۹. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»	۷۳
جدول ۴-۱۰. امتیاز کل مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»	۷۴
جدول ۴-۱۱. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یو.اس. نیوز»	۷۶
جدول ۴-۱۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»	۷۷
جدول ۵-۱. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۷۹
جدول ۵-۲. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۸۰
جدول ۵-۳. رتبه و شمار استادهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»	۸۱
جدول ۵-۴. رتبه جهانی و شمار استادهای مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»	۸۱
جدول ۵-۵. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۸۶
جدول ۵-۶. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۸۶
جدول ۵-۷. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۸۸
جدول ۵-۸. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۸۸
جدول ۵-۹. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.» (ترتیب بر پایه رتبه ملی)	۸۹
جدول ۶-۱. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۹۲
جدول ۶-۲. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۹۲
جدول ۶-۳. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۹۳
جدول ۶-۴. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹۴
جدول ۶-۵. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹۵
جدول ۶-۶. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹۵
جدول ۶-۷. استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹۷
جدول ۶-۸. میانگین سرانه استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹۸
جدول ۶-۹. رتبه جهانی کشورهای منطقه در میانگین سرانه استناد	۹۸
جدول ۶-۱۰. میانگین سرانه استناد پنج ساله به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۰
جدول ۶-۱۱. رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص «اچ»	۱۰۰
جدول ۶-۱۲. اطلاعات کتابشناختی ۱۰ مقاله داغ دارای بیشترین استناد در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۳
جدول ۶-۱۳. رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ	۱۰۴
جدول ۶-۱۴. اطلاعات کتابشناختی ۱۰ مقاله‌های پراستناد برتر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۶
جدول ۶-۱۵. رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد	۱۰۶
جدول ۷-۱. جایگاه ایران در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سایمگو»	۱۱۰
جدول ۷-۲. آمار و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سایمگو»	۱۱۰
جدول ۷-۳. امتیاز ایران در سنجش‌های گوناگون «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»	۱۱۳
جدول ۷-۴. جایگاه کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»	۱۱۳
جدول ۷-۵. رتبه ایران در سنجش‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»	۱۱۶
جدول ۷-۶. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»	۱۱۶
جدول ۷-۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص نوآوری بلومبرگ»	۱۱۸
جدول ۷-۸. رتبه ایران در ابعاد و شاخص‌های گوناگون «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»	۱۲۰

جدول ۷-۹.	جایگاه کشورهای منطقه در «گزارش جهانی رقابت پذیری»	۱۲۰
جدول ۷-۱۰.	وضعیت ایران در سنجش های گوناگون «شاخص توسعه انسانی»	۱۲۲
جدول ۷-۱۱.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص توسعه انسانی»	۱۲۲
جدول ۷-۱۲.	رتبه و امتیاز «شاخص سرمایه انسانی» ایران در گروه های گوناگون سنی	۱۲۴
جدول ۷-۱۳.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»	۱۲۴
جدول ۷-۱۴.	رتبه ایران در سنجش های گوناگون «شاخص آسانی انجام کسب و کار»	۱۲۶
جدول ۷-۱۵.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آسانی انجام کسب و کار»	۱۲۷
جدول ۷-۱۶.	رتبه کشورهای منطقه در رتبه بندی تولید ناخالص داخلی	۱۲۸
جدول ۷-۱۷.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»	۱۳۰
جدول ۷-۱۸.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص عملکرد رقابتی صنعت»	۱۳۲
جدول ۷-۱۹.	جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی»	۱۳۴
جدول ۷-۲۰.	جایگاه کشورهای منطقه در شمار ثبت اظهارنامه های ثبت اختراع	۱۳۶
جدول ۷-۲۱.	جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران پهن باند ثابت»	۱۳۸
جدول ۷-۲۲.	جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «مشترکین تلفن همراه»	۱۳۹
جدول ۷-۲۳.	جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران اینترنت»	۱۴۱
جدول ۷-۲۴.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آمادگی شبکه ای»	۱۴۴
جدول ۷-۲۵.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۶
جدول ۷-۲۶.	رتبه ایران در سنجش های گوناگون «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»	۱۴۸
جدول ۷-۲۷.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»	۱۴۹
جدول ۷-۲۸.	جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «باسوادترین ملت های جهان»	۱۵۱
جدول ۷-۲۹.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی تینک تنک»	۱۵۲
جدول ۷-۳۰.	رتبه ایران در سنجش های گوناگون «رتبه بندی نظام های ملی آموزش عالی»	۱۵۳
جدول ۷-۳۱.	جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه بندی نظام های ملی آموزش عالی»	۱۵۴
جدول ۷-۳۲.	امتیاز و رتبه ایران در سنجش های گوناگون «شاخص جهانی حقوق مالکیت»	۱۵۵
جدول ۷-۳۳.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»	۱۵۶
جدول ۷-۳۴.	امتیاز ایران در سنجش های گوناگون «شاخص توسعه دولت الکترونیک»	۱۵۷
جدول ۷-۳۵.	جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص توسعه دولت الکترونیک»	۱۵۸
جدول ۷-۳۶.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی ریاضی»	۱۵۹
جدول ۷-۳۷.	جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه بندی المپiad جهانی ریاضی»	۱۶۰
جدول ۷-۳۸.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی کامپیوتر»	۱۶۱
جدول ۷-۳۹.	جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه بندی المپiad جهانی کامپیوتر»	۱۶۱
جدول ۷-۴۰.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی فیزیک»	۱۶۳
جدول ۷-۴۱.	جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه بندی المپiad جهانی فیزیک»	۱۶۳
جدول ۷-۴۲.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی نجوم و اختر فیزیک»	۱۶۴
جدول ۷-۴۳.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی زیست شناسی»	۱۶۵
جدول ۷-۴۴.	نماینده های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی شیمی»	۱۶۶

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۶	میانگین سرانه استناد کشورهای منطقه	۹۹
نمودار ۲-۶	شاخص «اچ» کشورهای منطقه	۱۰۱
نمودار ۳-۶	شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۲
نمودار ۴-۶	شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۰۳
نمودار ۵-۶	شمار مقاله‌های داغ کشورهای منطقه	۱۰۵
نمودار ۶-۶	شمار مقاله‌های پر استناد کشورهای منطقه	۱۰۷
نمودار ۱-۷	امتیاز کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»	۱۱۴
نمودار ۲-۷	امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»	۱۱۵
نمودار ۳-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»	۱۱۷
نمودار ۴-۷	امتیاز ایران در شاخص‌های گوناگون «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»	۱۱۹
نمودار ۵-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»	۱۲۱
نمودار ۶-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص توسعه انسانی»	۱۲۳
نمودار ۷-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»	۱۲۵
نمودار ۸-۷	ارزش تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه (میلیون دلار)	۱۲۹
نمودار ۹-۷	امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی»	۱۳۰
نمودار ۱۰-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»	۱۳۱
نمودار ۱۱-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص عملکرد رقابتی صنعت»	۱۳۳
نمودار ۱۲-۷	امتیاز کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی» (نسبت از کل هزینه‌ها)	۱۳۵
نمودار ۱۳-۷	شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورهای منطقه در «گزارش سازمان جهانی مالکیت فکری»	۱۳۷
نمودار ۱۴-۷	نسبت کاربران پهن‌بند ثابت کشورهای منطقه (درصد)	۱۳۹
نمودار ۱۵-۷	نسبت مشترکین تلفن همراه کشورهای منطقه (درصد)	۱۴۰
نمودار ۱۶-۷	نسبت کاربران اینترنت کشورهای منطقه (درصد)	۱۴۲
نمودار ۱۷-۷	امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آمادگی شبکه‌ای»	۱۴۳
نمودار ۱۸-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص آمادگی شبکه‌ای»	۱۴۵
نمودار ۱۹-۷	امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۶
نمودار ۲۰-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۷
نمودار ۲۱-۷	امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»	۱۴۸
نمودار ۲۲-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»	۱۵۰
نمودار ۲۳-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»	۱۵۵
نمودار ۲۴-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»	۱۵۷
نمودار ۲۵-۷	امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص توسعه دولت الکترونیک»	۱۵۹

پیش‌گفتار

تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد¹ از رویکردهای نوین مدیریت عمومی در سدهٔ کنونی است. تجربه‌های بی‌شماری هست که نشان می‌دهند تصمیم‌هایی که شواهد و داده‌ها را نادیده گرفته به سرانجامی نرسیده و تنها هدررفت منابع را در پی داشته‌اند. هر گاه گسترهٔ یک سیاست به پهنای یک کشور و آیندهٔ آن کشیده شود، مخاطرهٔ چنین سیاست‌گذاری‌هایی بی‌اندازه خواهد بود.

رویکرد تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، مفهوم سنجش و ارزیابی را در خود نهفته دارد که داده‌هایی کلیدی را برای بررسی و بهبود کیفیت، کارایی، و اثربخشی برنامه‌ها در دست مدیران می‌گذارد. از این رو، ساخت و توسعهٔ چنین شاخص‌هایی برای اندازه‌گیری ابعاد گوناگون، از منابع مالی و انسانی گرفته تا پیشرفت‌های علم و فناوری، همیشه یکی از دغدغه‌های سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان علم، فناوری، و نوآوری بوده است. با آنکه هیچ شاخصی کامل نیست و نمی‌تواند گویای همهٔ واقعیت باشد، سازمان‌های گوناگونی کوشش کرده‌اند تا پاسخی برای این نیاز پیدا کنند. از همین رو، امروزه شمار فراوانی از این شاخص‌ها و سنجه‌های ارزیابی در لایه‌های گوناگون (مانند سازمانی، ملی، منطقه‌ای، و جهانی) در دست است.

با آنکه همهٔ این شاخص‌ها درخور توجه‌اند، شاخص‌هایی که در سطح جهانی منتشر می‌شوند گسترهٔ بزرگ‌تری دارند و برای دولت‌ها از اهمیت بیشتری برخوردارند، چرا که این شاخص‌ها می‌توانند گویای وضعیت یک کشور در جهان باشند. این شاخص‌ها داده‌های ارزشمندی را نیز برای هر کشور فراهم می‌کنند که کاربرد آنها می‌تواند کیفیت تصمیم‌ها را بهبود بخشد. از دیگر ویژگی‌های چنین شاخص‌هایی، مقایسهٔ کشورها با یک‌دیگر است. هر کشور می‌تواند خود را با دیگر کشورها در جهان بسنجد و برای بهبود جایگاه خویش بکوشد.

شاید همهٔ شاخص‌های علم، فناوری، و نوآوری به کار سیاست‌گذاری کشور نیایند، چرا که برخی از آنها نیز سوگیرانه یا بدون کاربرد باشند یا اینکه داده‌های روزآمد و درست کشور را در بر نداشته باشند، ولی این شاخص‌ها و جایگاه کشور در آنها به‌خوبی و یک‌جا پایش و گزارش نمی‌شوند. از این رو نیز گاهی دریافت یک‌پارچه از وضعیت کشور شدنی نیست، گاه آمارهای گوناگونی از یک شاخص گزارش می‌شود، و گاه برخی شاخص‌ها گزارش نمی‌شوند. این آشفتگی، می‌تواند سیاست‌گذاران را از ماهیت و ارزش برخی از شاخص‌ها دور کند یا آنها را به برخی از شاخص‌ها بی‌باور سازد و این دو، نقش داده‌ها و شواهد را در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری کاهش دهد و رشد و پیشرفت را در راستای برنامه‌ها و اسناد ملی دستخوش ناپایداری سازد.

برای پاسخ به این نیاز، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با پشتیبانی دبیرخانهٔ شورای عالی علوم،

¹ evidence-based policy-making

تحقیقات، و فناوری سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» را طراحی و راه اندازی کرده که کوششی برای شناسایی، توصیف، و گزارش درست و روزآمد جایگاه کشور در شاخص های کلیدی جهانی علم، فناوری، و نوآوری است. «نما» ساختار و روش شناسی این شاخص ها را می گوید و امتیاز و رتبه ایران را در ابعاد گوناگون آنها گزارش می دهد. این شاخص ها در هفت گروه دسته بندی شده اند:

۱. جایگاه پژوهشگران؛
۲. جایگاه نشریه های علمی؛
۳. جایگاه مؤسسه ها در نظام های فراگیر رتبه بندی؛
۴. جایگاه مؤسسه ها در نظام های موضوعی رتبه بندی؛
۵. جایگاه مؤسسه ها در نظام های رتبه بندی وبگاه ها؛
۶. جایگاه ایران در نمایه های استنادی؛ و
۷. جایگاه ایران در رتبه بندی های علم، فناوری، و نوآوری.

مدیران، سیاست گذاران، و پژوهشگران علم، فناوری، و نوآوری می توانند با «نما» به گزارش بیش از ۷۰ شاخص جهانی دسترسی یابند و از آنها در تصمیم گیری و سیاست گذاری و پژوهش بهره برند. افزون بر این، در «نما» جایگاه ایران میان کشورهای منطقه و جهان گزارش می شود. از آنجایی که داده های تاریخی در برنامه ریزی ها کاربرد بسیاری دارند، روند جایگاه کشور در هر شاخص در چند سال گذشته نیز آمده است. «نما» با گرد آوردن شاخص های گوناگون در کنار هم ابزاری برای کاربران می سازد که با آمیختن آنها دریافت بهتری وضع موجود و روندها پیدا کنند. از آنجایی که این سامانه در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR در دسترس همگان است، سیاست گذاران و پژوهشگران علم، فناوری، و نوآوری می توانند کاستی های آن را گوشزد یا شاخص های دیگر را برای افزودن به سامانه پیشنهاد کنند. افزون بر این، سازمان های مسئول می توانند شاخص هایی را که دارای داده های روزآمد نیستند، شناسایی و به درست کردن آنها دست زنند. بی گمان این گام نخست است و در آینده با گسترش این سامانه و افزودن گزینه های تازه به آن، می توان به داده ها و تحلیل های ارزشمند دیگری نیز دست یافت.

«نمای ۲۰۱۶» سومین اثر از مجموعه آثار «نما» است که گزارش توصیفی شاخص های نما را در بر دارد. افزون بر این، کوشش شده است آنجایی که دسترسی به اطلاعات هست، جایگاه ایران با ۲۵ کشور منطقه نیز مقایسه شود.

دیپروخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)
بهار ۱۳۹۶

فصل نخست

جایگاه پژوهشگران

پژوهشگران از کلیدی ترین و برجسته ترین پایه های اکوسیستم پژوهش به شمار می آیند که با اندیشه و نوآوری خود می توانند در پیشرفت علم و پژوهش کشور کارگر باشند. در این فصل، شاخص های سنجش عملکرد پژوهشگران گزارش می شوند.

۱-۱. پژوهشگران پراستناد

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ مؤسسه «تامسون رویترز» درباره «پژوهشگران پراستناد» دنیا، شش پژوهشگر از کشور ایران جزء تأثیرگذارترین‌ها در پیشرفت علم و عرصه پژوهش شناسایی شده‌اند. سالانه نزدیک به سه هزار پژوهشگر از سراسر دنیا در ۲۱ حوزه موضوعی به عنوان پژوهشگر پراستناد شناخته شده و نام آنها بر روی وب منتشر می‌شود. نام پژوهشگران ایرانی پراستناد، به همراه حوزه موضوعی، وابستگی سازمانی نخست، و وابستگی سازمانی دوم آنها (در صورتی که داشته باشند) در جدول ۱-۱ آمده است.

جدول ۱-۱. فهرست پژوهشگران ایرانی در «پژوهشگران پراستناد» دنیا

نام	نام خانوادگی	حوزه موضوعی	وابستگی سازمانی نخست	وابستگی سازمانی دوم
مهدی	دهقان	مهندسی، ریاضیات	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
داود	دومیری گنجی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
سعید	عباس‌بندی	ریاضیات	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی	
محسن	شیخ‌الاسلامی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
طاهر	نیک‌نام	مهندسی	دانشگاه صنعتی شیراز	
شهرام	رضاپور	ریاضیات	China Medical University (Taiwan)	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

فهرست پژوهشگران پراستناد سال ۲۰۱۶ شامل ۳۲۶۰ پژوهشگر می‌شود که پیشگام تأثیرگذاری علمی در حوزه‌های موضوعی خود هستند.

۲-۱. پژوهشگران با شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰

بر پایه ویرایش پنجم «پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» که در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است، ایران نماینده‌ای در فهرست پژوهشگران پراستناد ندارد. این فهرست دربردارنده ۱۳۶۰ پژوهشگر است شاخص آنها در پایگاه «گوگل اسکالر» بیشتر از ۱۰۰ بوده است.

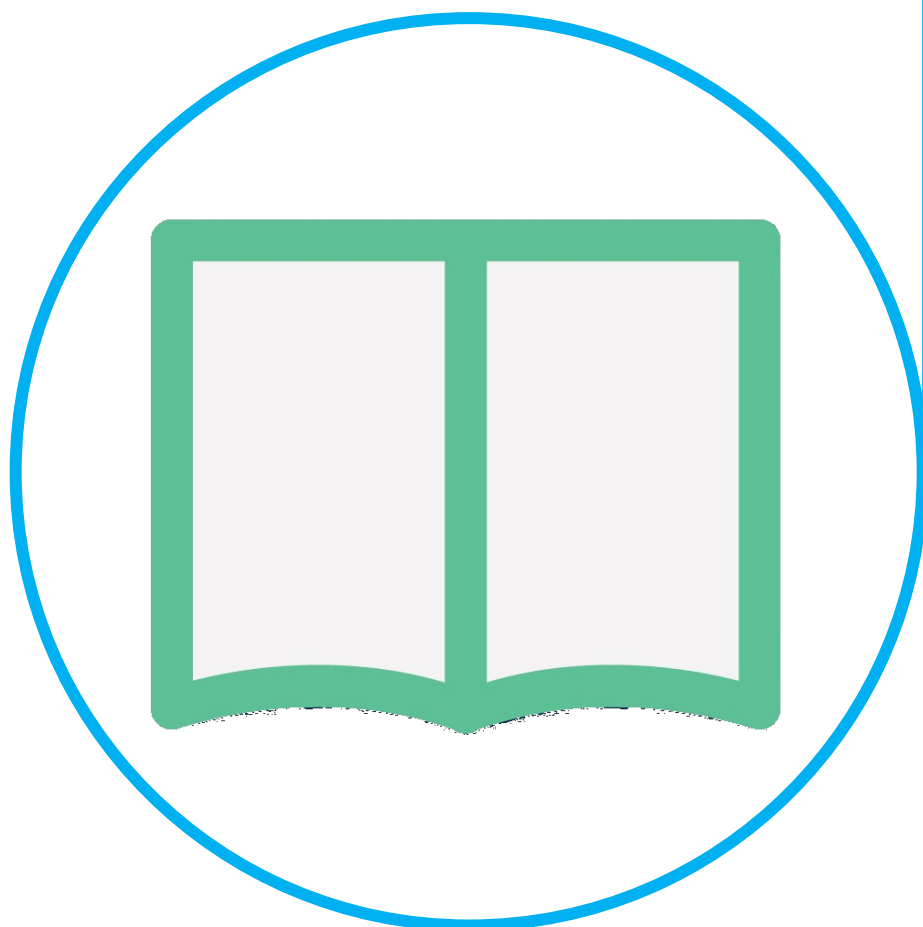
«پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» توسط مؤسسه آزمایشگاه «سایر متریکس» مدیریت و منتشر می‌شود و هدفش تشویق پژوهشگران به حضور بیشتر در فضای برخط است. «گوگل اسکالر» منبع کلیدی گردآوری داده‌های لازم برای این ارزیابی است. از این روی، تمام پژوهشگرانی که در این پایگاه «پروفایل» دارند بررسی شده و با سازوکارهای خاصی آنهایی که شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰ دارند شناسایی می‌شوند. شاخص «اچ» سنج‌ای است که کمیت و کیفیت پژوهش را در هم آمیخته و ابزاری مطمئن‌تر برای ارزیابی پژوهشگران است.

در ویرایش پنجم «پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» «زیگموند فروید» از «دانشگاه وین» با شاخص «اچ» ۲۶۶ و ۴۵۱۸۰۶ استناد در جایگاه نخست این فهرست قرار دارد. به دیگر زبان، «زیگموند فروید» در پایگاه «گوگل اسکالر» ۲۶۶ مقاله داشته که به هر کدام از آنها دست کم ۲۶۶ بار استناد شده است.

فصل دوم

جایگاه نشریه‌های علمی

نشریه‌های علمی که دستاوردهای پژوهش و پژوهشگران را به انتشار می‌رسانند، از کلیدی‌ترین منابع اکوسیستم پژوهش به شمار می‌آیند. شمار و کیفیت نشریه‌های علمی می‌تواند بازتاب توان علمی و پژوهشی کشور باشند. در این فصل شاخص‌های ارزیابی نشریه‌های علمی گزارش می‌شوند.

۲-۱. حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی

بر پایه گزارش پایگاه «جی.سی.آر.» (گزارش استنادی نشریه‌ها) در سال ۲۰۱۶، شمار ۴۳ نشریه ایرانی در فهرست ۲۰۱۵ نشریه‌های معتبر نمایه‌نامه «وب آو ساینس» قرار گرفته‌اند. بر پایه این فهرست، ۴۳ نشریه ایرانی در «نمایه‌نامه علوم» و یک نشریه در «نمایه‌نامه علوم اجتماعی» و «نمایه‌نامه هنر و علوم انسانی» ضریب تأثیر دریافت کرده‌اند. اطلاعات این نشریه‌ها، شامل عنوان، عنوان کوتاه، و شاپا (شماره استاندارد بین‌المللی پایان) در جدول ۲-۱ آمده است.

جدول ۲-۱. فهرست نشریه‌های ایرانی دارای ضریب تأثیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

Full Journal Title	JCR Abbreviated Title	ISSN
International Journal of Environmental Science and Technology	INT J ENVIRON SCI TE	1735-1472
Iranian Journal of Environmental Health Science & Engineering	IRAN J ENVIRON HEALT	1735-1979
Hepatitis Monthly	HEPAT MON	1735-143X
Iranian Polymer Journal	IRAN POLYM J	1026-1265
DARU-Journal of Pharmaceutical Sciences	DARU	2008-2231
Iranian Journal of Pharmaceutical Research	IRAN J PHARM RES	1735-0328
Journal of the Iranian Chemical Society	J IRAN CHEM SOC	1735-207X
Cell Journal	CELL J	2228-5806
Iranian Journal of Basic Medical Sciences	IRAN J BASIC MED SCI	2008-3866
Journal of Nonlinear Sciences and Applications	J NONLINEAR SCI APPL	2008-1898
Iranian Journal of Kidney Diseases	IRAN J KIDNEY DIS	1735-8582
Iranian Journal of Allergy Asthma and Immunology	IRAN J ALLERGY ASTHM	1735-1502
International Journal of Plant Production	INT J PLANT PROD	1735-6814
Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Mechanical Engineering	IJST-T MECH ENG	2228-6187
International Journal of Environmental Research	INT J ENVIRON RES	1735-6865
Archives of Iranian Medicine	ARCH IRAN MED	1029-2977
Journal of Applied Fluid Mechanics	J APPL FLUID MECH	1735-3572
Journal of Arthropod-Borne Diseases	J ARTHROPOD-BORNE DI	2322-1984
Journal of Agricultural Science and Technology	J AGR SCI TECH-IRAN	1680-7073
Journal of Research in Medical Sciences	J RES MED SCI	1735-1995
Banach Journal of Mathematical Analysis	BANACH J MATH ANAL	1735-8787
Iranian Journal of Immunology	IRAN J IMMUNOL	1735-1383
Urology Journal	UROL J	1735-1308
Iranian Journal of Parasitology	IRAN J PARASITOL	1735-7020
Scientia Iranica	SCI IRAN	1026-3098

Iranian Red Crescent Medical Journal	IRAN RED CRESCENT ME	2074-1804
Jundishapur Journal of Microbiology	JUNDISHAPUR J MICROB	2008-3645
Iranian Journal of Pediatrics	IRAN J PEDIATR	2008-2142
Iranian Journal of Public Health	IRAN J PUBLIC HEALTH	2251-6085
Iranian Journal of Public Health	IRAN J PUBLIC HEALTH	2251-6085
Annals of Functional Analysis	ANN FUNCT ANAL	2008-8752
Iranian Journal of Radiology	IRAN J RADIOL	1735-1065
Iranian Journal of Science and Technology- Transactions of Civil Engineering	IJST-T CIV ENG	2228-6160
Iranian Journal of Fisheries Sciences	IRAN J FISH SCI	1562-2916
Iranian Journal of Fuzzy Systems	IRAN J FUZZY SYST	1735-0654
International Journal of Civil Engineering	INT J CIV ENG	1735-0522
International Journal of Radiation Research	INT J RADIAT RES	2322-3243
Iranian Journal of Biotechnology	IRAN J BIOTECHNOL	1728-3043
Iranian Journal of Chemistry & Chemical Engineering- International English Edition	IRAN J CHEM CHEM ENG	1021-9986
Bulletin of the Iranian Mathematical Society	B IRAN MATH SOC	1735-8515
Iranian Journal of Veterinary Research	IRAN J VET RES	1728-1997
Journal of Environmental Health Science and Engineering	J ENVIRON HEALTH SCI	2052-336X
Iranian Journal of Science and Technology Transaction A-Science	IRAN J SCI TECHNOL A	1028-6276
Iranian Journal of Science and Technology- Transactions of Electrical Engineering	IJST-T ELECTR ENG	2228-6179

همچنین، بر پایه شمار نشریه‌ها در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» ایران پس از ترکیه جایگاه دوم را در بین کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۲ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» آمده است.

جدول ۲-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

کشورها	شمار نشریه‌ها
ترکیه	۶۱
ایران	۴۳
رژیم اشغالگر قدس	۱۴
پاکستان	۱۲
عربستان سعودی	۱۰
مصر	۵
کویت	۴
ارمنستان	۳

۱	اردن
۱	آذربایجان
۱	بحرین
۱	ازبکستان
۰	امارات متحده عربی
۰	عمان
۰	لبنان
۰	قزاقستان
۰	قطر
۰	گرجستان
۰	عراق
۰	افغانستان
۰	تاجیکستان
۰	ترکمنستان
۰	سوریه
۰	فلسطین
۰	قرقیزستان
۰	یمن

نمایه‌نامه «اسکوپوس» نیز از دیگر پایگاه‌های نمایه‌سازی نشریه‌های علمی است که در سطح جهانی شهرت دارد. کشور ایران در سال ۲۰۱۵ در این پایگاه دارای ۱۲۸ نشریه بوده است که اطلاعات آنها در جدول ۲-۳ آمده است.

جدول ۲-۳. فهرست نشریه‌های ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

Full Journal Title	P-ISSN	E-ISSN
Acta Medica Iranica	00446025	
Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308
Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226	
Annals of Functional Analysis		20088752
Archives of Clinical Infectious Diseases	26412345	23452641
Archives of Iranian Medicine	10292977	
Archives of Razi Institute	03653439	
ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638

Full Journal Title	P-ISSN	E-ISSN
Asian Journal of Civil Engineering	15630854	
Asian Journal of Sports Medicine	2008000X	20087209
Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625
Banach Journal of Mathematical Analysis	17358787	
Basic and Clinical Neuroscience	2008126X	
BioImpacts	22285652	22285660
Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301	
Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172
Cell Journal	22285806	22285814
Daru	15608115	
Dental Research Journal	17353327	20080255
Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234
Genetics in the Third Millennium	17286182	2383014X
Govaresh	15607186	
Hayat	17352215	2008188X
International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149
International Journal of Civil Engineering	17350522	
International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495	
International Journal of Environmental Research	17356865	
International Journal of Environmental Science and Technology	17351472	
International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778
International Journal of Group Theory	22517650	22517669
International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207
International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310
International Journal of Management and Business Research	22287027	
International Journal of Medical Toxicology and Forensic Medicine	22518762	22518770
International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814
International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482
International Journal of Plant Production	17356814	
International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213
Iran Occupational Health	17355133	
Iranian Biomedical Journal	1028852X	
Iranian Economic Review	10266542	
Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746
Iranian Heart Journal	17357306	
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249
Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874

Full Journal Title	P-ISSN	E-ISSN
Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609
Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401
Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700
Iranian Journal of Dermatology	0021082X	
Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X
Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827	
Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844	
Iranian Journal of Epidemiology	17357489	
Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916	
Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654	
Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X
Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231
Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604
Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291
Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808	
Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473
Iranian Journal of Medical Physics	1735160X	
Iranian Journal of Medical Sciences	02530716	
Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447
Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824	
Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993	
Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251	
Iranian Journal of Parasitology	17357020	
Iranian Journal of Pathology	17355303	
Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150
Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890
Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444	
Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657	
Iranian Journal of Physics Research	16826957	
Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215
Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287
Iranian Journal of Public Health	03044556	
Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562
Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Mechanical Engineering	22286187	
Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science	10286276	
Iranian Journal of Veterinary Research	17281997	
Iranian Polymer Journal (English Edition)	10261265	

Full Journal Title	P-ISSN	E-ISSN
Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737
Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645
Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271
Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107	
Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200
Journal of Comprehensive Pediatrics	22518150	22518177
Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549
Journal of Environmental Studies	10258620	
Journal of Family and Reproductive Health	17358949	17359392
Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072
Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X
Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843
Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721
Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279
Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387	
Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294	
Journal of Medicinal Plants	16840240	
Journal of Nonlinear Science and Applications	20081898	20081901
Journal of Ophthalmic and Vision Research	20082010	2008322X
Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106
Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X
Journal of Research in Health Sciences	16822765	
Journal of Research in Medical Sciences	17351995	
Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104	
Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683
Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371
Journal of the Earth and Space Physics	03781046	
Journal of the Iranian Chemical Society	1735207X	
Journal of the Iranian Statistical Society	17264057	
Journal of Veterinary Research	20082525	22516190
Journal of Zanzan University of Medical Sciences and Health Services	16069366	
Koomesh	16087046	
Language Related Research	23830816	
Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430	
Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687
Pharmaceutical Sciences	1735403X	
Physiology and Pharmacology	17350581	

Full Journal Title	P-ISSN	E-ISSN
Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188	
Research in Pharmaceutical Sciences	17355362	17359414
Scientia Iranica	10263098	
Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X	
Tanaffos	17350344	
Tehran University Medical Journal	16831764	17357322
Theologica Xaveriana	2011219X	
Urology journal	17351308	1735546X
Webology	1735188X	

همچنین، بر پایه شمار نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ایران جایگاه چهارم را در بین کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۴ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس» آمده است.

جدول ۲-۴. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	شمار نشریه‌ها
مصر	۱۷۶
ترکیه	۱۶۹
امارات متحده عربی	۱۳۵
ایران	۱۲۸
پاکستان	۸۶
رژیم اشغالگر قدس	۲۶
عربستان سعودی	۱۸
اردن	۸
کویت	۵
آذربایجان	۴
عمان	۳
لبنان	۳
بحرین	۲
قزاقستان	۲
قطر	۲
گرجستان	۲
عراق	۱
ارمنستان	۰

•	ازبکستان
•	افغانستان
•	تاجیکستان
•	ترکمنستان
•	سوریه
•	فلسطین
•	قرقیزستان
•	یمن

۲-۲. ضریب تأثیر

بر پایه گزارش «جی.سی.آر.» (گزارش استنادی نشریه‌ها) در سال ۲۰۱۶، ۴۳ نشریه ایرانی ضریب تأثیر دریافت کرده‌اند. نشریه «International Journal of Environmental Science and Technology» با ضریب تأثیر ۲/۳۴۴ و «Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Electrical Engineering» با ضریب تأثیر ۰/۱۰۷ به ترتیب دارای بیشترین و کمترین مقدار ضریب تأثیر در بین نشریه‌های ایرانی نمایه شده در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» هستند. بر پایه گزارش «جی.سی.آر.»، ایران یک نشریه (Journal of Nonlinear Sciences and Applications) در چارک نخست، شش نشریه در چارک دوم، ۱۰ نشریه در چارک سوم، و ۲۷ نشریه در چارک چهارم فهرست نشریه‌های نمایه‌شده در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» دارد.

اطلاعات کامل‌ترین نشریه‌ها، شامل رتبه جهانی نشریه‌ها بر پایه «ضریب تأثیر»، عنوان نشریه، چارک نشریه، ضریب تأثیر نشریه، ضریب تأثیر بدون محاسبه خوداستنادی، ضریب تأثیر پنج ساله، و «امتیاز آیجن» آنها در جدول ۲-۵ آمده است.

جدول ۲-۵. ضریب تأثیر نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

Global Rank	Full Journal Title	IF	Q	IF without SC	5-Year Impact Factor	Eigenfactor Score
3009	International Journal of Environmental Science and Technology	2.344	2	1.722	2.655	0.00408
3140	Iranian Journal of Environmental Health Science & Engineering	2.28	2	2.28	1.631	0.00075
3994	Hepatitis Monthly	1.932	3	1.577	1.8	0.00249
4759	Iranian Polymer Journal	1.684	2	1.194	1.76	0.00211

4847	DARU-Journal of Pharmaceutical Sciences	1.654	3	1.504	1.603	0.00148
5937	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	1.352	4	0.914	1.406	0.00201
6139	Journal of the Iranian Chemical Society	1.3	3	1.086	1.409	0.00209
6260	Cell Journal	1.275	4	1.255	1.339	0.00077
6484	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	1.22	4	0.964	1.146	0.00132
6670	Journal of Nonlinear Sciences and Applications	1.176	1	0.986		0.00033
6821	Iranian Journal of Kidney Diseases	1.14	4	0.793	1.184	0.00113
6919	Iranian Journal of Allergy Asthma and Immunology	1.117	4	1.036	1.089	0.00087
7132	International Journal of Plant Production	1.069	2	0.917	1.087	0.00078
7229	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Mechanical Engineering	1.045	3	0.75	0.987	0.00021
7511	International Journal of Environmental Research	0.992		0.887	1.114	0.00185
7809	Archives of Iranian Medicine	0.931	3	0.776	1.105	0.0024
8012	Journal of Applied Fluid Mechanics	0.888	3	0.433	0.776	0.00051
8147	Journal of Arthropod-Borne Diseases	0.865	4	0.808	0.931	0.00023
8369	Journal of Agricultural Science and Technology	0.816	2	0.61	0.971	0.00177
8393	Journal of Research in Medical Sciences	0.812	3	0.781	0.816	0.00305
8451	Banach Journal of Mathematical Analysis	0.8	2	0.657	0.887	0.00123
8769	Iranian Journal of Immunology	0.741	4	0.741	0.781	0.00037
8796	Urology Journal	0.737	4	0.58	0.884	0.0012
9084	Iranian Journal of Parasitology	0.686	4	0.494	0.936	0.00094
9118	Scientia Iranica	0.679	3	0.591	1.013	0.00388
9132	Iranian Red Crescent Medical Journal	0.676	3	0.639	0.675	0.00196
9247	Jundishapur Journal of Microbiology	0.655	4	0.475	0.691	0.00082
10003	Iranian Journal of Pediatrics	0.521	4	0.479	0.572	0.00112
10142	Iranian Journal of Public Health	0.498	4	0.4	0.618	0.00144
10142	Iranian Journal of Public Health	0.498	4	0.4	0.618	0.00144
10163	Annals of Functional Analysis	0.492	3	0.492	0.615	0.00074
10463	Iranian Journal of Radiology	0.438	4	0.36	0.478	0.00033
10656	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Civil Engineering	0.403	4	0.258	0.415	0.0001
10694	IRANIAN JOURNAL OF FISHERIES SCIENCES	0.393	4	0.331	0.527	0.0006
10755	Iranian Journal of Fuzzy Systems	0.381	4	0.362	0.467	0.00037
10803	International Journal of Civil Engineering	0.372	4	0.264	0.582	0.00048

11037	International Journal of Radiation Research	0.322	4	0.207	0.356	0.00011
11100	Iranian Journal of Biotechnology	0.309	4	0.294		0.00034
11108	IRANIAN JOURNAL OF CHEMISTRY & CHEMICAL ENGINEERING-INTERNATIONAL ENGLISH EDITION	0.307	4	0.248	0.503	0.00035
11204	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	0.283	4	0.251	0.321	0.0011
11665	Iranian Journal of Veterinary Research	0.167	4	0.144	0.292	0.00032
11775	Journal of Environmental Health Science and Engineering	0.129	4	0.129	0.129	0.00008
11781	Iranian Journal of Science and Technology Transaction A-Science	0.128	4	0.12	0.297	0.00026
11825	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Electrical Engineering	0.107	4	0.107	0.176	0.00003

به طور کلی، می توان گفت میانگین ضریب تأثیر نشریه های ایرانی نمایه شده در نمایه نامه «وب آو ساینس» ۰/۸۳ است. بر پایه گزارش «جی.سی.آر.» در سال ۲۰۱۵ شمار ۱۲۰۲۶ نشریه در پایگاه «وب آو ساینس» نمایه شده اند.

۳-۲. امتیاز استنادی

بر پایه گزارش پایگاه «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۶، شمار ۱۲۲ نشریه ایرانی در سال ۲۰۱۵ «امتیاز استنادی» دریافت کرده اند. نشریه «BioImpacts» از انتشارات دانشگاه تبریز با مقدار «اسنیپ» ۲/۲۷ دارای بیشترین مقدار «امتیاز استنادی» در بین نشریه های ایرانی نمایه شده در نمایه نامه «اسکوپوس» است. اطلاعات کامل تر این نشریه ها، شامل عنوان نشریه، شاپا، و «امتیاز استنادی» آنها در جدول ۲-۶ آمده است.

جدول ۲-۶. مقدار «امتیاز استنادی» نشریه های جهانی ایرانی در نمایه نامه «اسکوپوس»

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 CiteScore
1	3414	BioImpacts	22285652	22285660	2.27
2	4307	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472		1.95
3	5192	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890	1.69
4	5446	Iranian Polymer Journal (English Edition)	10261265		1.63
5	5560	Research in Pharmaceutical Sciences	17355362	17359414	1.6
6	5620	Daru	15608115		1.59
7	5751	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308	1.56
8	5839	Cell Journal	22285806	22285814	1.54

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 CiteScore
9	6063	Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746	1.48
10	6453	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874	1.39
11	6582	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294		1.36
12	6596	Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072	1.36
13	6955	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249	1.28
14	7153	Asian Journal of Sports Medicine	2008000X	20087209	1.24
15	7157	International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213	1.24
16	7195	International Journal of Environmental Research	17356865		1.23
17	7269	Journal of the Iranian Chemical Society	1735207X		1.22
18	7392	Archives of Iranian Medicine	10292977		1.19
19	7688	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814	1.13
20	7820	Scientia Iranica	10263098		1.11
21	8065	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172	1.07
22	8158	International Journal of Plant Production	17356814		1.05
23	8165	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604	1.05
24	8240	Journal of Research in Medical Sciences	17351995		1.04
25	8342	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645	1.02
26	8395	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271	1.02
27	8457	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234	1.01
28	8487	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737	1
29	8728	Banach Journal of Mathematical Analysis	17358787		0.96
30	8756	Iranian Journal of Parasitology	17357020		0.96
31	8773	Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X	0.96
32	8776	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778	0.96
33	8845	Iranian Biomedical Journal	1028852X		0.95
34	9132	Journal of Ophthalmic and Vision Research	20082010	2008322X	0.9
35	9225	Journal of Research in Health Sciences	16822765		0.89
36	9326	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495		0.87
37	9360	ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638	0.87
38	9408	Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447	0.86
39	9655	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625	0.83
40	9706	Iranian Journal of Medical Sciences	02530716		0.82

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 CiteScore
41	9731	Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X	0.82
42	9777	Urology journal	17351308	1735546X	0.81
43	9927	Iranian Journal of Public Health	03044556		0.79
44	10201	International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149	0.76
45	10376	International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207	0.74
46	10379	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Mechanical Engineering	22286187		0.74
47	10435	Acta Medica Iranica	00446025		0.73
48	10445	Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215	0.73
49	10909	Webology	1735188X		0.67
50	11024	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387		0.66
51	11375	Annals of Functional Analysis		20088752	0.62
52	11582	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430		0.61
53	11619	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808		0.6
54	11677	Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721	0.6
55	11730	International Journal of Civil Engineering	17350522		0.59
56	11782	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226		0.59
57	11830	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251		0.58
58	11979	Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150	0.57
59	12122	Pharmaceutical Sciences	1735403X		0.56
60	12213	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482	0.55
61	12282	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654		0.54
62	12777	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916		0.49
63	12817	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X		0.49
64	12995	Asian Journal of Civil Engineering	15630854		0.47
65	13054	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401	0.47
66	13231	Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science	10286276		0.45
67	13296	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473	0.44
68	13349	Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562	0.44
69	13594	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287	0.42
70	13704	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827		0.41
71	13863	Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291	0.39
72	14299	Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683	0.36

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 CiteScore
73	14373	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997		0.35
74	14418	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824		0.35
75	14521	Iranian Journal of Medical Physics	1735160X		0.34
76	14541	Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700	0.34
77	14678	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106	0.33
78	14733	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301		0.32
79	14792	HAYAT	17352215	2008188X	0.32
80	14958	Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371	0.31
81	14997	International Journal of Group Theory	22517650	22517669	0.3
82	15064	International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310	0.3
83	15180	Iranian Journal of Epidemiology	17357489		0.29
84	15215	Tanaffos	17350344		0.29
85	15466	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104		0.27
86	15493	Journal of Medicinal Plants	16840240		0.27
87	15508	Archives of Clinical Infectious Diseases	26412345	23452641	0.27
88	15605	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993		0.26
89	15817	Language Related Research	23830816		0.24
90	15882	Archives of Razi Institute	03653439		0.24
91	16354	Physiology and Pharmacology	17350581		0.21
92	16600	Journal of Comprehensive Pediatrics	22518150	22518177	0.19
93	16650	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279	0.19
94	16652	Govaresh	15607186		0.19
95	16779	Iranian Journal of Pathology	17355303		0.18
96	16820	Journal of Zanjan University of Medical Sciences and Health Services	16069366		0.18
97	16840	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609	0.18
98	17057	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057		0.16
99	17110	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X		0.16
100	17123	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844		0.16
101	17219	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657		0.15
102	17287	Koomesh	16087046		0.15
103	17445	Tehran University Medical Journal	16831764	17357322	0.14
104	17451	Dental Research Journal	17353327	20080255	0.14
105	17454	Iranian Journal of Dermatology	0021082X		0.14

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 CiteScore
106	17598	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107		0.13
107	17608	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444		0.13
108	17718	Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687	0.12
109	17770	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843	0.12
110	17874	Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X	0.11
111	17922	Iran Occupational Health	17355133		0.11
112	17925	Journal of Veterinary Research	20082525	22516190	0.11
113	18328	Iranian Journal of Physics Research	16826957		0.09
114	18588	Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X	0.08
115	19050	Journal of Environmental Studies	10258620		0.06
116	19593	Genetics in the Third Millennium	17286182	2383014X	0.04
117	19990	Journal of the Earth and Space Physics	03781046		0.02
118	20004	Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231	0.02
119	20058	Iranian Heart Journal	17357306		0.02
120	20858	International Journal of Medical Toxicology and Forensic Medicine	22518762	22518770	0
121	20886	Iranian Economic Review	10266542		0
122	20887	Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188		0
		International Journal of Management and Business Research	22287027		
		Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200	
		Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549	
		Journal of Family and Reproductive Health	17358949	17359392	
		Journal of Nonlinear Science and Applications	20081898	20081901	
		Theologica Xaveriana	2011219X		

بر پایه گزارش «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۵ شمار ۲۱۱۵۰ نشریه در این پایگاه نمایه شده است که ۲۱۱۷۵ نشریه «امتیاز استنادی» دریافت کرده‌اند. میانگین «امتیاز استنادی» کل نشریه‌ها نزدیک به ۱/۲۶ بوده است و میانگین مقدار «امتیاز استنادی» نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در نمایه‌نامه «اسکوپوس» برابر ۰/۶۲ است. همچنین، بر پایه مقدار میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ایران جایگاه سوم را در بین کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۷ مقدار میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس» آمده است.

جدول ۲-۷. مقدار میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	میانگین امتیاز استنادی
مصر	۱/۳۵
رژیم اشغالگر قدس	۰/۶۳
ایران	۰/۶۲
امارات متحده عربی	۰/۴۷
عربستان سعودی	۰/۳۳
عمان	۰/۲۹
ترکیه	۰/۲
کویت	۰/۱۸۹
پاکستان	۰/۱۸۸
اردن	۰/۱۸۶
گرجستان	۰/۱۷۲
آذربایجان	۰/۱۶۷
لبنان	۰/۱۵
بحرین	۰/۱۳
عراق	۰/۱۲۶
قطر	۰/۱۲
قزاقستان	۰/۱۱
ارمنستان	-
ازبکستان	-
افغانستان	-
تاجیکستان	-
ترکمنستان	-
سوریه	-
فلسطین	-
قرقیزستان	-
یمن	-

۲-۴. اسنپ

بر پایه گزارش پایگاه «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۶، شمار ۱۲۱ نشریه ایرانی در سال ۲۰۱۵ شاخص

«اسنیپ» (ضریب تاثیر به هنجار شده بر پایه منبع) دریافت کرده‌اند. نشریه «Language Related Research» از انتشارات دانشگاه تربیت مدرس با مقدار «اسنیپ» ۱/۴۶۳ دارای بیشترین مقدار «اسنیپ» در بین نشریه‌های ایرانی نمایه شده در نمایه نامه «اسکوپوس» است. اطلاعات کامل تر این نشریه‌ها، شامل عنوان نشریه، شاپا، و «اسنیپ» آنها در جدول ۲-۸ آمده است.

جدول ۲-۸. مقدار «اسنیپ» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه نامه «اسکوپوس»

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2015 SNIP
1	2179	Language Related Research	23830816		1.463
2	2445	Banach Journal of Mathematical Analysis	17358787		1.398
3	3254	Research in Pharmaceutical Sciences	17355362	17359414	1.254
4	4157	Webology	1735188X		1.13
5	4201	Annals of Functional Analysis		20088752	1.125
6	4976	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645	1.043
7	5684	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890	0.975
8	5778	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737	0.967
9	5843	Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746	0.962
10	5997	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472		0.948
11	6386	BioImpacts	22285652	22285660	0.918
12	6592	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495		0.9
13	6647	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814	0.896
14	6780	Daru	15608115		0.886
15	7052	International Journal of Plant Production	17356814		0.865
16	7238	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387		0.85
17	7315	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251		0.844
18	7353	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308	0.841
19	7382	International Journal of Environmental Research	17356865		0.839
20	7782	International Journal of Civil Engineering	17350522		0.812
21	7874	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808		0.805
22	7981	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473	0.797
23	8222	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604	0.78
24	8582	Iranian Polymer Journal (English Edition)	10261265		0.757

25	8663	Journal of Ophthalmic and Vision Research	20082010	2008322X	0.752
26	8692	Archives of Iranian Medicine	10292977		0.75
27	8693	Asian Journal of Sports Medicine	2008000X	20087209	0.75
28	8960	International Journal of Group Theory	22517650	22517669	0.733
29	9103	Iranian Journal of Parasitology	17357020		0.723
30	9133	International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213	0.722
31	9184	Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291	0.719
32	9447	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172	0.702
33	9454	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249	0.701
34	9455	Scientia Iranica	10263098		0.701
35	9498	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874	0.699
36	9856	Cell Journal	22285806	22285814	0.674
37	10282	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294		0.65
38	10595	Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X	0.63
39	10596	Urology journal	17351308	1735546X	0.63
40	10628	Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447	0.628
41	10783	Iranian Journal of Medical Sciences	02530716		0.619
42	10850	Iranian Journal of Public Health	03044556		0.615
43	10885	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778	0.613
44	11287	Journal of Research in Medical Sciences	17351995		0.589
45	11417	Journal of the Iranian Chemical Society	1735207X		0.579
46	11834	Acta Medica Iranica	00446025		0.556
47	12157	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271	0.534
48	12307	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301		0.524
49	12339	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654		0.521
50	12360	Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150	0.52
51	12692	Asian Journal of Civil Engineering	15630854		0.499
52	12976	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916		0.48
53	13018	Journal of Research in Health Sciences	16822765		0.476
54	13263	Iranian Biomedical Journal	1028852X		0.461
55	13326	Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215	0.457
56	13413	Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science	10286276		0.451
57	13450	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625	0.449
58	13528	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226		0.444

59	13577	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234	0.441
60	13637	Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721	0.437
61	13825	ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638	0.424
62	13854	Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X	0.422
63	14068	International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149	0.409
64	14069	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997		0.409
65	14373	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482	0.389
66	14447	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057		0.383
67	14459	Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562	0.382
68	14824	Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X	0.358
69	15057	HAYAT	17352215	2008188X	0.34
70	15110	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430		0.336
71	15199	Iranian Journal of Epidemiology	17357489		0.329
72	15274	International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207	0.323
73	15283	Archives of Razi Institute	03653439		0.322
74	15302	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827		0.321
75	15303	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104		0.321
76	15513	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657		0.305
77	15636	Iranian Journal of Medical Physics	1735160X		0.296
78	15734	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993		0.288
79	15875	Pharmaceutical Sciences	1735403X		0.278
80	15956	Journal of Comprehensive Pediatrics	22518150	22518177	0.271
81	15963	Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687	0.27
82	16075	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Mechanical Engineering	22286187		0.262
83	16207	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X		0.251
84	16279	International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310	0.246
85	16296	Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371	0.245
86	16359	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824		0.241
87	16374	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287	0.24
88	16405	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401	0.238
89	16602	Journal of Medicinal Plants	16840240		0.223
90	16678	Iranian Journal of Pathology	17355303		0.218

91	16688	Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700	0.217
92	16756	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106	0.212
93	16836	Iran Occupational Health	17355133		0.205
94	16852	Journal of Veterinary Research	20082525	22516190	0.204
95	16897	Tanaffos	17350344		0.201
96	17104	Iranian Journal of Physics Research	16826957		0.186
97	17147	Archives of Clinical Infectious Diseases	26412345	23452641	0.183
98	17289	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X		0.172
99	17524	Koomesh	16087046		0.155
100	17577	Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683	0.151
101	17606	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107		0.148
102	17650	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279	0.145
103	17651	Tehran University Medical Journal	16831764	17357322	0.145
104	17741	Govaresh	15607186		0.138
105	17780	Dental Research Journal	17353327	20080255	0.134
106	17803	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844		0.132
107	17848	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843	0.128
108	17859	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444		0.127
109	17870	Iranian Journal of Dermatology	0021082X		0.126
110	17871	Physiology and Pharmacology	17350581		0.126
111	17939	Journal of Zanjan University of Medical Sciences and Health Services	16069366		0.12
112	18244	Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X	0.094
113	18681	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609	0.059
114	18799	Journal of the Earth and Space Physics	03781046		0.049
115	18845	Journal of Environmental Studies	10258620		0.045
116	18979	Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231	0.034
117	19275	Iranian Heart Journal	17357306		0.011
118	19415	Genetics in the Third Millennium	17286182	2383014X	0.001
119		International Journal of Medical Toxicology and Forensic Medicine	22518762	22518770	0
120		Iranian Economic Review	10266542		0
121		Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanhaye Khareji	10260188		0
		International Journal of Management and Business Research	22287027		
		Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200	

Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549
Journal of Family and Reproductive Health	17358949	17359392
Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072
Journal of Nonlinear Science and Applications	20081898	20081901
Theologica Xaveriana	2011219X	

بر پایه گزارش «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۵ شمار ۲۱۵۱۰ نشریه در این پایگاه نمایه شده است که ۲۰۵۴۱ نشریه «اسنیپ» دریافت کرده‌اند. میانگین «اسنیپ» کل نشریه‌ها نزدیک به ۰/۷۸۷ بوده است و میانگین «اسنیپ» نشریه‌های ایرانی نمایه شده در نمایه‌نامه «اسکوپوس» برابر ۰/۴۷۵ است.

همچنین، بر پایه میانگین «اسنیپ» نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ایران جایگاه نهم را در بین کشورهای منطقه دارد. در جدول ۹-۲ میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس» آمده است.

جدول ۹-۲. میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	میانگین اسنیپ
بحرین	۰/۸۸
آذربایجان	۰/۸۱۵
عربستان سعودی	۰/۷۲۳
مصر	۰/۷۰۸
عمان	۰/۶۰۸
رژیم اشغالگر قدس	۰/۵۹۲
اردن	۰/۵۳۶
امارات متحده عربی	۰/۴۹۵
ایران	۰/۴۷۵
پاکستان	۰/۳۸۳
ترکیه	۰/۳۵۶
کویت	۰/۳۳۳
قطر	۰/۲۲۶
عراق	۰/۱۹۶
لبنان	۰/۱۸۹
قزاقستان	۰/۰۲۳

-	گرجستان
-	ارمنستان
-	ازبکستان
-	افغانستان
-	تاجیکستان
-	ترکمنستان
-	سوریه
-	فلسطین
-	قرقیزستان
-	یمن

۲-۵. رتبه‌بندی نشریه‌های سایمگو

آزمایشگاه «سایمگو» در گزارش سال ۲۰۱۵ نام ۱۳۹ نشریه ایرانی را در فهرست نشریه‌های نمایه‌شده خود منتشر کرده و به آنها شاخص «اس.جی.آر.» اختصاص داده است. بر پایه فهرست رتبه‌بندی شده نشریه‌ها، نشریه «Journal of Nephropathology» دارای بیشترین مقدار «اس.جی.آر.» در بین نشریه‌های ایرانی است که در چارک دوم در حوزه موضوعی «پزشکی» قرار دارد. اطلاعات کامل‌تر این نشریه‌ها، شامل رتبه جهانی، رتبه ملی، عنوان نشریه، شاپا، مقدار «اس.جی.آر.»، و شاخص «اچ» آنها بر پایه شاخص «اس.جی.آر.» در جدول ۲-۱۰ آمده است.

جدول ۲-۱۰. نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در پایگاه نشریه‌های آزمایشگاه «سایمگو» (ترتیب بر پایه مقدار «اس.جی.آر.»)

Global Rank	National Rank	Title	Issn	SJR	H index
5026	1	Journal of Nephropathology	22518363, 22518819	0.875	22
5469	2	Asian Pacific Journal of Cancer Prevention	15137368	0.813	47
5724	3	Banach Journal of Mathematical Analysis	17358787	0.782	11
6194	4	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328, 17266890	0.729	17
6271	5	BioImpacts	22285660, 22285652	0.721	11
6712	6	Hepatitis Monthly	1735143X , 17353408	0.674	20
7728	7	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472	0.576	46
8373	8	International Journal of Preventive Medicine	20088213, 20087802	0.523	15

8433	9	Iranian Polymer Journal (English Edition)	10261265	0.517	28
8653	10	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22517308, 22285881	0.499	9
8710	11	Daru	15608115	0.495	21
8737	12	Scientia Iranica	10263098	0.494	23
8811	13	Journal of Ophthalmic and Vision Research	20082010, 2008322X	0.489	10
8823	14	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23222271, 23221984	0.488	5
8875	15	International Journal of Plant Production	17356814	0.485	16
8879	16	Cell Journal	22285806, 22285814	0.485	11
8922	17	Asian Journal of Sports Medicine	2008000X , 20087209	0.482	11
9001	18	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	0.477	14
9076	19	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502, 17355249	0.472	15
9348	20	Iranian Journal of Parasitology	17357020	0.455	13
9497	21	Research in Pharmaceutical Sciences	17355362, 17359414	0.445	11
9539	22	Archives of Iranian Medicine	10292977	0.442	31
9572	23	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866, 20083874	0.441	14
9606	24	Iranian Endodontic Journal	17357497, 20082746	0.439	9
9684	25	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582, 17358604	0.432	19
9760	26	Annals of Functional Analysis	20088752	0.428	7
9968	27	International Journal of Environmental Research	17356865	0.415	21
9999	28	International Journal of Endocrinology and Metabolism	17269148, 1726913X	0.413	7
10072	29	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294	0.409	5
10137	30	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808	0.405	7
10478	31	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164, 20086172	0.386	7
10554	32	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X , 20080778	0.382	10
10721	33	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520, 20086814	0.373	9
10944	34	International Journal of Civil Engineering	17350522	0.362	10
11124	35	Urology journal	1735546X , 17351308	0.354	18
11135	36	ARYA Atherosclerosis	17353955, 22516638	0.354	6
11198	37	Jundishapur Journal of Natural Pharmaceutical Products	17357780, 22287876	0.35	5

11229	38	International Journal of Group Theory	22517669, 22517650	0.349	3
11304	39	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Mechanical Engineering	22286187	0.346	3
11380	40	Iranian Biomedical Journal	1028852X	0.342	18
11430	41	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572, 17353645	0.34	11
11666	42	Anesthesiology and Pain Medicine	22287523, 22287531	0.33	10
11731	43	Journal of Lasers in Medical Sciences	22286721, 20089783	0.327	4
11739	44	Iranian Journal of Public Health	3044556	0.326	20
11752	45	Iranian Journal of Microbiology	20083289, 20084447	0.326	11
11753	46	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258, 20084234	0.326	6
11754	47	Journal of Reproduction and Infertility	2251676X , 22285482	0.326	7
11827	48	International Journal of Recycling of Organic Waste in Agriculture	22517715, 21953228	0.323	5
11867	49	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20084625, 20082835	0.321	8
12096	50	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	1728144X , 10252495	0.311	11
12169	51	Iranian Journal of Immunology	1735367X , 17351383	0.308	13
12207	52	Journal of Research in Health Sciences	16822765	0.307	7
12227	53	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654	0.306	15
12413	54	Jundishapur Journal of Microbiology	20083645, 20084161	0.298	10
12415	55	International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243, 20082207	0.298	5
12482	56	International Cardiovascular Research Journal	22519149, 22519130	0.296	4
12613	57	Journal of Research in Medical Sciences	17351995	0.291	17
12689	58	Journal of the Iranian Chemical Society	1735207X	0.288	32
12808	59	Acta Medica Iranica	446025	0.283	13
12845	60	Iranian Journal of Pediatrics	20082142, 10184406	0.282	11
12846	61	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301	0.282	9
13146	62	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X	0.272	4
13189	63	Iranian Journal of Reproductive Medicine	16806433	0.27	10
13256	64	Iranian Journal of Medical Sciences	2530716	0.267	12
13308	65	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251	0.266	4
13511	66	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916	0.26	10
13761	67	Asian Journal of Civil Engineering	15630854	0.252	9

13996	68	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387	0.245	4
14164	69	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226	0.24	7
14272	70	Journal of Military Medicine	17351537	0.237	4
14415	71	Journal of Solid Mechanics	20083505, 20087683	0.233	7
14571	72	Iranian Journal of Psychiatry	17354587, 20082215	0.229	5
14574	73	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463, 20089473	0.229	4
14672	74	Iranian Journal of Radiation Research	17284562, 23454229, 17284554	0.226	10
15072	75	Iranian Journal of Radiology	17351065	0.216	6
15356	76	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430	0.209	6
15373	77	Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science	10286276	0.209	10
15558	78	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086482, 20086490	0.205	3
15603	79	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Civil Engineering	22286160	0.204	3
15635	80	Webology	1735188X	0.203	8
15758	81	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993	0.2	4
15932	82	Journal of Injury and Violence Research	20084072, 20082053	0.197	10
15969	83	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824	0.196	8
15984	84	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398, 20082401	0.196	7
16198	85	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Electrical Engineering	22286179	0.192	2
16245	86	Iran Occupational Health	17355133	0.191	2
16526	87	Iranian Journal of Epidemiology	17357489	0.186	3
16577	88	Iranian Journal of Child Neurology	17354668, 20080700	0.185	5
16731	89	Pharmaceutical Sciences	1735403X	0.182	4
16818	90	HAYAT	17352215, 2008188X	0.18	3
16866	91	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17359287, 17358639	0.179	6
17020	92	Archives of Razi Institute	3653439	0.176	2
17031	93	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232, 23225106	0.176	2
17221	94	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997	0.172	10
17332	95	Iranian Journal of Dermatology	0021082X	0.17	2
17376	96	Journal of Medicinal Plants	16840240	0.169	11
17471	97	Archives of Clinical Infectious Diseases	23452641, 26412345	0.168	6
17505	98	Journal of Tehran University Heart Center	17358620, 20082371	0.167	6

17508	99	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104	0.167	3
17510	100	Journal of Veterinary Research	22516190, 20082525	0.167	5
17825	101	Physiology and Pharmacology	17350581	0.161	6
18115	102	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107	0.157	5
18179	103	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359279, 17359260	0.156	6
18349	104	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827	0.153	8
18545	105	Tanaffos	17350344	0.15	7
18615	106	Iranian Journal of Biotechnology	17283043	0.149	11
18630	107	Iranian Journal of Pathology	17355303	0.149	3
18655	108	Iranian Journal of Earth Sciences	2228785X , 20088779	0.149	1
18711	109	International Journal of Information Science and Management	20088310, 20088302	0.148	6
18775	110	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057	0.147	3
19141	111	Iranian Journal of Physics Research	16826957	0.142	2
19209	112	Iranian Cardiovascular Research Journal	1735885X , 17358868	0.141	5
19261	113	Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	10219986	0.14	15
19472	114	Journal of Zanjan University of Medical Sciences and Health Services	16069366	0.138	5
19479	115	Iranian Journal of Medical Physics	1735160X	0.138	4
19710	116	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X	0.135	3
19960	117	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595, 20084609	0.133	2
20293	118	Koomesh	16087046	0.129	4
21186	119	Tehran University Medical Journal	16831764, 17357322	0.122	6
21194	120	Govaresh	15607186	0.122	3
21294	121	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844	0.121	6
21411	122	Journal of Isfahan Medical School	10277595, 1735854X	0.12	5
21632	123	Iranian Journal of Ophthalmology	17354153	0.118	6
21751	124	Shiraz E Medical Journal	17351391	0.117	5
22366	125	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510, 20082843	0.113	4
23027	126	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657	0.11	13
23218	127	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444	0.109	5
23778	128	Genetics in the Third Millennium	24237159, 2383014X	0.107	1

			17286182		
24857	129	Information Sciences and Technology	17355206, 20085583	0.103	2
25121	130	Middle East Journal of Cancer	20086687, 20086709	0.103	1
25128	131	International Journal of Medical Toxicology and Forensic Medicine	22518762, 22518770	0.103	0
25166	132	Geopolitics Quarterly	17354331	0.103	1
25350	133	Journal of Environmental Studies	10258620	0.102	4
25479	134	Journal of the Earth and Space Physics	3781046	0.102	2
25561	135	Iranian Heart Journal	17357306	0.102	1
26112	136	Iranian Journal of Electrical and Computer Engineering	16820053	0.101	7
26974	137	Iranian Economic Review	10266542	0.101	0
28571	138	Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188	0.1	4
28753	139	Iranian Journal of Information Processing Management	22518231, 22518223	0.1	2

همچنین، بر پایه شمار نشریه‌ها در فهرست رتبه‌بندی «سایمگو» ایران پس از ترکیه جایگاه دوم را در بین کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۱۱ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سایمگو» آمده است.

جدول ۲-۱۱. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سایمگو»

کشورها	شمار نشریه‌ها
ترکیه	۱۷۷
ایران	۱۳۹
پاکستان	۹۶
مصر	۶۷
امارات متحده عربی	۲۴
رژیم اشغالگر قدس	۲۰
اردن	۱۱
عربستان سعودی	۱۰
کویت	۷
آذربایجان	۶
بحرین	۳
عمان	۳
لبنان	۳

۲	قزاقستان
۲	قطر
۲	گرجستان
۲	عراق
۱	ارمنستان
۰	ازبکستان
۰	افغانستان
۰	تاجیکستان
۰	ترکمنستان
۰	سوریه
۰	فلسطین
۰	قرقیزستان
۰	یمن

بر پایه این گزارش، ۲۲۲۲۲ نشریه در پایگاه اطلاعاتی نشریه‌های «سایمگو» از سراسر دنیا به زبان‌های گوناگون نمایه می‌شوند. گفتنی است، اطلاعات کتابشناختی، مقاله‌ها، و اسنادهای مربوط به این نشریه‌ها از نمایه‌نامه جهانی «اسکوپوس» دریافت می‌شود.

فصل سوم

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی

نزدیک به یک دهه از راه‌اندازی نظام‌های رتبه‌بندی مؤسسه‌های آموزش عالی می‌گذرد، ولی شتاب پیشرفت و گسترش آنها بسیار بوده است. نخستین نظام‌های رتبه‌بندی به سنجش فراگیر مؤسسه‌ها می‌پرداختند. این نظام‌ها در پی شناسایی مؤسسه‌های دارای کیفیت بالاتر بر پایه معیارهای خود بودند. در این فصل گزارش نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی ارائه می‌شوند.

۳-۱. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

مؤسسه آموزش عالی «تایمز» در ویرایش ۲۰۱۷ خود که در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است، نام ۱۳ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۹۸۰ مؤسسه برتر دنیا منتشر کرده است. بر پایه این گزارش، دانشگاه‌های «علم و صنعت»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی اصفهان»، «خواجه نصیرالدین طوسی»، «شیراز»، «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «فردوسی مشهد»، «آزاد اسلامی - واحد کرج»، «شهید بهشتی»، «یزد»، و «زنجان» توانسته‌اند به ترتیب در جایگاه نخست تا سیزدهم ملی قرار گیرند.

رتبه‌بندی جهانی آموزش عالی «تایمز» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج حوزه آموزش، چشم‌انداز جهانی، پژوهش، استنادها، و درآمدهای صنعتی، بر پایه ۱۳ شاخص کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۱ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۲ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۱. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه علم و صنعت	۱	۵۰۱-۶۰۰
دانشگاه صنعتی شریف	۲	۵۰۱-۶۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۵	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه شیراز	۶	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه تهران	۷	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۸	۵۰۱-۶۰۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۹	+ ۸۰۱
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج	۱۰	+ ۸۰۱
دانشگاه شهید بهشتی	۱۱	+ ۸۰۱
دانشگاه یزد	۱۲	+ ۸۰۱
دانشگاه زنجان	۱۳	+ ۸۰۱

جدول ۳-۲. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

نام مؤسسه	استنادها	درآمدهای صنعتی	چشم‌انداز جهانی	پژوهش	آموزش
دانشگاه علم و صنعت	۴۱/۸	۵۰/۷	۱۳/۹	۲۳/۷	۲۳/۲
دانشگاه صنعتی شریف	۳۷/۶	۸۵/۳	۱۷/۹	۲۷/۴	۲۵/۱

۲۲/۷	۱۸/۹	۱۵/۴	۵۹/۹	۳۵/۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۱۹/۵	۲۰	۱۸/۹	۸۹/۸	۳۸/۴	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۸/۹	۱۳/۲	۱۴/۳	۴۳	۲۸	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۱۹/۱	۱۹/۴	۱۵/۲	۵۴/۷	۱۷/۷	دانشگاه شیراز
۲۷/۸	۱۲/۶	۱۹/۱	۳۲/۱	۲۲/۱	دانشگاه تهران
۵۰/۲	۱۴/۲	۱۵/۵	۳۳/۶	۱۴/۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲۱/۶	۸/۶	۱۹/۳	-	۱۶/۱	دانشگاه فردوسی مشهد
۱۴	۷/۸	۱۵/۸	۳۲/۱	۱۵/۲	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج
۱۸/۹	۱۴/۸	۱۵/۱	۵۳/۸	۱۴/۸	دانشگاه شهید بهشتی
۲۸	۱۰/۸	۱۵/۵	۳۴/۲	۱۴/۴	دانشگاه یزد
۱۲/۵	۸/۵	۱۵/۳	۳۴/۳	۷/۷	دانشگاه زنجان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ مؤسسه آموزش عالی «تایمز»، دانشگاه «University of Oxford» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، «California Institute of Technology»، «Stanford University»، «University of Cambridge»، «Massachusetts Institute of Technology»، «Harvard University»، «Princeton University»، «Imperial College London-ICL»، «ETH Zurich – Swiss Federal Institute of Technology Zurich» و «University of Chicago» (جایگاه دهم مشترک با «University of California, Berkeley») جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۲-۳. رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان یا «شانگهای»، کشور ایران توانسته است دو جایگاه را به خود اختصاص دهد و رتبه ۳۵ جهان را از نظر شمار مؤسسه‌های موجود در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر رتبه‌بندی «شانگهای» به دست آورد. دانشگاه‌های «تهران» و «صنعتی امیرکبیر» مؤسسه‌های ایرانی برتر هستند که در فهرست ۵۰۰ مؤسسه پیشگام دنیا رتبه‌بندی شده‌اند. رتبه‌بندی جهانی «شانگهای» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را بر پایه شش شاخص کلیدی، یعنی دانش‌آموختگان برنده جایزه «نوبل» یا جایزه «فیلدز»، اعضای هیئت علمی برنده جایزه «نوبل» یا جایزه «فیلدز»، پژوهشگران پراستناد در ۲۱ حوزه موضوعی، مقاله‌های منتشر شده در نشریه‌های «ساینس» و «نیچر»، مقاله‌های منتشر شده در نمایه‌های استنادی

علوم و علوم اجتماعی، و سرانۀ عملکرد اعضای هیئت علمی مؤسسه ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۳ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۴ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «شانگهای»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۳۰۱-۴۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲	۴۰۱-۵۰۰

جدول ۳-۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «شانگهای»

نام مؤسسه	امتیاز در شاخص‌های گوناگون				
	دانش‌آموختگان	اعضای هیئت علمی	پژوهشگران پراستناد	ساینس و نیچر	انتشارات
دانشگاه تهران	۱۲/۶	۰/۰	۰/۰	۱/۵	۴۱/۲
دانشگاه صنعتی شریف	۰/۰	۰/۰	۲۲/۹	۰/۰	۳۱/۵

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی «شانگهای»، دانشگاه «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از دانشگاه «Harvard University»، دانشگاه‌های «Stanford University»، «University of California, Berkeley»، «University of Cambridge»، «Massachusetts Institute of Technology»، «Princeton University»، «University of Oxford»، «California Institute of Technology»، «Columbia University»، و «University of Chicago» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.»

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ «کیو.اس.» درباره جایگاه مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی جهان، پنج مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های معتبر قرار گرفته‌اند. از این رو، دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «علم و صنعت»، «صنعتی امیرکبیر»، «تهران»، و «شهید بهشتی» به ترتیب در جایگاه نخست و پنجم ملی قرار گرفته‌اند. «کیو.اس.» هر ساله فهرست بیش از ۷۰۰ مؤسسه برتر را روی وبگاه خود منتشر می‌کند تا راهنمای دانشجویان در انتخاب دانشگاه برای ادامه تحصیل آنها باشد. اشتها علمی، اشتها شغلی، نسبت دانشجویان هیئت علمی، سرانۀ استاد به هر عضو هیئت علمی، نسبت اعضای هیئت علمی جهانی، و نسبت دانشجویان جهانی شش شاخص کلیدی این نظام برای ارزیابی مؤسسه‌ها هستند. در جدول ۳-۵ رتبه‌های ملی و جهانی

به همراه امتیاز کلی مؤسسه‌های ایرانی در این نظام رتبه‌بندی و در جدول ۳-۶ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۵. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه در آسیا	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	N/A	۱	۹۵	۴۳۱-۴۴۰
دانشگاه علم و صنعت	N/A	۲	۱۱۶	۴۹۱-۵۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	N/A	۳	۱۲۴	۵۰۱-۵۵۰
دانشگاه تهران	۲۱/۴	۴	۱۵۲	۵۵۱-۶۰۰
دانشگاه شهید بهشتی	N/A	۵	۲۲۰	+۷۰۰

جدول ۳-۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»

نام مؤسسه	امتیاز در شاخص‌های گوناگون				
	اشتهار علمی	اشتهار شغلی	نسبت دانشجو	سرانه استناد	استاد بین‌المللی
دانشگاه صنعتی شریف	N/A	N/A	N/A	۹۲/۲	N/A
دانشگاه علم و صنعت	N/A	N/A	N/A	۹۷/۷	N/A
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	N/A	N/A	N/A	۹۴/۳	N/A
دانشگاه تهران	۲۲/۹	۲۰/۳	۱۲/۰	۳۷/۶	۲/۴
دانشگاه شهید بهشتی	N/A	N/A	N/A	۲۳/۶	N/A

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ «کیو.اس.»، دانشگاه «Massachusetts Institute of Technology» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «Stanford University»، «Harvard University»، «University of Cambridge»، «University College London»، «University of Oxford»، «California Institute of Technology»، «Imperial College London»، «ETH Zurich - Swiss Federal Institute of Technology» و «University of Chicago» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۳-۴. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی

«رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی» یا «یورپ» گزارش سال ۲۰۱۶ خود را درباره جایگاه مؤسسه‌های دنیا منتشر کرده که نام ۱۳ مؤسسه ایرانی در آن به چشم می‌خورد. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «تربیت مدرس»، «صنعتی

اصفهان»، «علم و صنعت»، «فردوسی مشهد»، «تبریز»، «علوم پزشکی کرمان»، «یزد»، و «علوم پزشکی ایران» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در فهرست نهایی این نظام رتبه‌بندی قرار گیرند و به ترتیب در جایگاه نخست تا سیزدهم ملی قرار گیرند.

«یورپ» از نظام‌های رتبه‌بندی جهانی است که هر ساله نام ۲۰۰۰ مؤسسه جهان‌تراز را روی وبگاه خود منتشر کرده و جایگاه آنها نسبت به هم را ارزیابی می‌کند. شمار مقاله‌ها، شمار استنادها، شمار کل انتشارات، بهره‌وری علمی، تأثیر پژوهشی، و همکاری جهانی شش شاخص کلیدی نظام «یورپ» برای ارزیابی مؤسسه‌های آموزش عالی است. در جدول ۳-۷ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۸ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۷. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یورپ»

نام مؤسسه	امتیاز کل	گروه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۳۳۲/۶۷	A	۱	۳۰۵
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۲۱/۲۳	A	۲	۴۲۶
دانشگاه صنعتی شریف	۳۱۸/۴۳	A	۳	۴۶۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۱۸/۲۶	A	۴	۴۷۰
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۱۵/۰۶	B++	۵	۵۳۶
دانشگاه تربیت مدرس	۳۱۴/۷۶	B++	۶	۵۴۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۱۴/۴۶	B++	۷	۵۴۸
دانشگاه علم و صنعت	۳۱۰/۶	B++	۸	۶۴۷
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۰۸/۵۲	B++	۹	۷۱۵
دانشگاه تبریز	۳۰۶/۸۷	B++	۱۰	۷۷۹
دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۲۸۵/۱۳	B+	۱۱	۱۱۳۰
دانشگاه یزد	۲۰۱/۵۵	B+	۱۲	۱۴۴۵
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۱۳۶/۵۴	B	۱۳	۱۶۹۹

جدول ۳-۸. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یورپ»

نام مؤسسه	مقالات	استنادها	انتشارات	بهره‌وری علمی	تأثیر پژوهشی	همکاری جهانی
دانشگاه تهران	۷۶/۸۹	۶۷/۶۸	۳۴	۵۸/۶۱	۴۵/۷۸	۴۹/۷۲
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۷۱/۲۳	۶۶/۹۳	۳۳/۵۹	۵۶/۶۱	۴۵/۵۴	۴۷/۳۳

۴۶/۹۴	۴۶/۳۹	۵۸/۳۷	۳۱/۸۵	۶۵/۶۲	۶۹/۲۵	دانشگاه صنعتی شریف
۴۶/۴۸	۴۵/۵۷	۵۷/۰۹	۳۲/۱۴	۶۵/۸۱	۷۱/۱۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۶/۴۵	۴۵/۳	۵۵/۸۸	۳۲/۲۸	۶۵/۳۴	۶۹/۸۲	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۴۶/۳۹	۴۵/۴۸	۵۶/۴۷	۳۱/۸۷	۶۵/۵۴	۶۹/۰۱	دانشگاه تربیت مدرس
۴۶/۳۴	۴۶/۴۹	۵۷/۴۸	۳۱/۲	۶۴/۷۶	۶۸/۱۸	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۵/۷۷	۴۵/۲۹	۵۵/۸۶	۳۱/۳	۶۴/۷۱	۶۷/۶۷	دانشگاه علم و صنعت
۴۵/۹۷	۴۵/۱۷	۵۵/۰۸	۳۱/۰۷	۶۴/۰۸	۶۷/۱۵	دانشگاه فردوسی مشهد
۴۵/۶۶	۴۵/۱۸	۵۵/۰۴	۳۰/۷۶	۶۴/۰۶	۶۶/۱۸	دانشگاه تبریز
۳۹/۶۵	۳۳/۸۴	۵۴/۰۷	۳۰/۲۸	۶۳/۱۷	۶۴/۱۲	دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۲۴/۳۳	۲۴/۶۹	۳۸/۱	۱۹/۷۹	۴۲/۴۸	۵۲/۱۶	دانشگاه یزد
۲۲/۹۹	۳/۴۸	۹/۹۵	۲۰/۵۹	۱۵/۷۲	۶۳/۸۱	دانشگاه علوم پزشکی ایران

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی «یورپ»، دانشگاه «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، «University of Toronto»، «University of Oxford»، «Stanford University»، «University College London»، «Johns Hopkins University»، «University of Cambridge»، «MIT»، «University of California Berkeley»، و «University of Michigan» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۵. رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لایدن»

بر پایه گزارش «مرکز علوم و فناوری دانشگاه لایدن» درباره رتبه‌بندی مؤسسه‌ها در سال ۲۰۱۶، ۱۴ مؤسسه ایرانی در فهرست برترین‌ها جای گرفته‌اند. دانشگاه‌های «تهران»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی شریف»، «تربیت مدرس»، «علم و صنعت»، «صنعتی اصفهان»، «شیراز»، «فردوسی مشهد»، «تبریز»، «شهید بهشتی»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی»، و «اصفهان» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در فهرست نهایی این نظام رتبه‌بندی در بین ۸۰۰ مؤسسه پیشگام دنیا قرار گیرند. نظام رتبه‌بندی «لایدن» از نظام‌های دقیق و پیچیده رتبه‌بندی است که مؤسسه‌ها را بر پایه شاخص‌های علم‌سنجی ارزیابی می‌کند.

نظام رتبه‌بندی «لایدن» هر ساله نام نزدیک به ۸۰۰ مؤسسه در سراسر دنیا را به عنوان مؤسسه‌های برتر معرفی کرده و جایگاه آنها نسبت به هم‌دیگر را می‌سنجد. این نظام رتبه‌بندی برای ارزیابی مؤسسه‌ها از ۱۰ شاخص در دو گروه «تأثیر» و «همکاری» کمک می‌گیرد. در جدول ۳-۹ امتیاز و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» و در جدول ۳-۱۰ امتیاز و رتبه جهانی آنها در بخش «همکاری» آمده است.

جدول ۳-۹. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»

نام مؤسسه	انتشارات جزء ۱٪ نخست		انتشارات جزء ۱۰٪ نخست		انتشارات جزء ۵۰٪ نخست	
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
دانشگاه تهران	۰/۵	۶۲۱	۶/۷	۶۵۶	۴۵/۲	۶۲۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۰/۷	۵۲۰	۸/۴	۵۰۴	۴۶/۶	۵۶۵
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۰/۳	۷۸۱	۴/۵	۸۱۰	۳۶/۹	۸۱۳
دانشگاه صنعتی شریف	۰/۴	۷۲۹	۷/۴	۶۰۱	۴۵/۳	۶۱۷
دانشگاه تربیت مدرس	۰/۶	۵۸۰	۶/۹	۶۴۰	۴۳/۷	۶۵۵
دانشگاه علم و صنعت	۰/۷	۴۸۹	۶/۹	۶۴۷	۴۶/۵	۵۶۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	۰/۵	۶۳۸	۷/۱	۶۲۵	۴۸/۵	۴۹۹
دانشگاه شیراز	۰/۴	۶۸۴	۵/۶	۷۴۶	۳۹/۳	۷۶۱
دانشگاه فردوسی مشهد	۰/۴	۶۹۷	۶/۷	۶۵۵	۴۲/۵	۶۸۶
دانشگاه تبریز	۰/۶	۵۸۷	۶/۸	۶۵۰	۴۱/۲	۷۲۷
دانشگاه شهید بهشتی	۰/۷	۴۸۴	۸/۲	۵۲۵	۴۲/۶	۶۸۱
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۰/۴	۷۰۱	۳/۹	۸۳۲	۳۶/۶	۸۱۹
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۰/۳	۷۷۳	۸/۶	۶۴۸	۴۵/۰	۶۲۵
دانشگاه اصفهان	۰/۱	۸۳۵	۵/۹	۷۱۷	۴۱/۱	۷۳۲

جدول ۳-۱۰. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «همکاری» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»

نام مؤسسه	همکاری با مؤسسه‌ها		همکاری با کشورها		همکاری با شعاع کم‌تر از ۱۰۰ کیلومتری		همکاری با شعاع بیش از ۵۰۰۰ کیلومتری	
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
دانشگاه تهران	۶۱۰	۲۹/۱	۶۱۵	۲۶/۰	۴۵	۱۸/۲	۷۰۸	۱۸/۲
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۳۲	۲۵/۲	۶۹۴	۲۹/۲	۱۸	۱۶/۰	۷۶۹	۱۶/۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۸۰۵	۱۸/۴	۸۱۲	۲۷/۲	۳۶	۱۱/۷	۸۲۵	۱۱/۷
دانشگاه صنعتی شریف	۷۶۶	۳۱/۰	۵۸۱	۲۱/۸	۹۱	۲۱/۴	۶۱۹	۲۱/۴
دانشگاه تربیت مدرس	۶۵۴	۲۰/۹	۷۷۶	۲۹/۲	۱۹	۱۲/۴	۸۱۶	۱۲/۴

۵۵۲	۲۳/۹	۶۴۱	۷/۳	۵۳۷	۳۳/۰	۸۱۷	۵۸/۰	دانشگاه صنعتی اصفهان
۸۲۳	۱۱/۸	۶۳	۲۴/۲	۸۰۸	۱۸/۷	۸۲۷	۵۴/۴	دانشگاه علم و صنعت
۶۶۵	۱۹/۸	۵۳۴	۹/۳	۶۸۰	۲۶/۰	۸۱۸	۵۷/۸	دانشگاه شیراز
۷۴۸	۱۶/۷	۴۷۷	۱۰/۲	۶۸۷	۲۵/۶	۷۸۹	۶۲/۱	دانشگاه فردوسی مشهد
۷۹۵	۱۴/۱	۹	۳۲/۴	۷۷۹	۲۰/۷	۳۹۶	۷۶/۴	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۷۹۷	۱۴/۱	۲۹۵	۱۴/۰	۷۰۱	۲۴/۹	۷۵۶	۶۴/۸	دانشگاه تبریز
۸۱۰	۱۲/۷	۲۴	۲۸/۴	۷۹۰	۲۰/۱	۷۱۷	۶۷/۴	دانشگاه شهید بهشتی
۸۲۳	۱۱/۳	۲۱	۲۸/۶	۷۸۴	۲۰/۵	۸۰۶	۶۰/۶	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
۸۳۱	۱۰/۷	۳۵۱	۱۲/۷	۷۲۲	۲۳/۷	۸۰۴	۶۰/۹	دانشگاه اصفهان

۳-۶. رتبه‌بندی یو - مالتی رنک

رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»، که توسط اتحادیه اروپا سازماندهی و مدیریت می‌شود، ویرایش ۲۰۱۶ خود را منتشر کرده که نام ۱۸ مؤسسه ایرانی در آن به چشم می‌خورد. دانشگاه‌های «علامه طباطبایی»، «صنعتی امیرکبیر»، «فردوسی مشهد»، «علم و صنعت»، «اصفهان»، «آزاد اسلامی»، «آزاد اسلامی - تهران مرکز»، «آزاد اسلامی - نجف‌آباد»، «شهید بهشتی»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «صنعتی شریف»، «شیراز»، «تبریز»، «تربیت مدرس»، «علوم پزشکی تهران»، «تهران»، «صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی»، و «یزد» مؤسسه‌هایی هستند که نام آنها در فهرست نهایی مقاطع تحصیلات تکمیلی این نظام رتبه‌بندی قرار گرفته است.

این نظام یک رتبه‌بندی چندوجهی است که ابعاد گوناگون مؤسسه‌ها، شامل آموزش، پژوهش، دانش‌گستری، رویکرد جهانی، و مشارکت ملی را می‌سنجد. این نظام رتبه‌بندی از آن جهت دارای اهمیت است که امکان مقایسه مؤسسه‌ها با هم‌دیگر را به شیوه‌ای آسان فراهم می‌کند. در ویرایش سال ۲۰۱۵ «یو - مالتی رنک» امکان مقایسه ۱۳۰۰ مؤسسه از سراسر دنیا (۹۰ کشور) امکان‌پذیر است. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در هر کدام از ابعاد این نظام رتبه‌بندی در جدول ۳-۱۱ تا جدول ۳-۱۵ گزارش شده است (جدول‌ها بر پایه حروف الفبای نام انگلیسی دانشگاه‌ها مرتب شده‌اند).

جدول ۳-۱۱. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «آموزش و تدریس» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	نسبت دانش‌آموختگان کارشناسی	نسبت دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد	دانش‌آموختگی در زمان مقرر (در مقطع کارشناسی)	دانش‌آموختگی در زمان مقرر (در مقطع کارشناسی)
دانشگاه علامه طباطبایی	A	B	D	C
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	-

-	-	-	-	دانشگاه فردوسی مشهد
-	-	-	-	دانشگاه علم و صنعت
-	-	-	-	دانشگاه اصفهان
-	-	-	-	دانشگاه آزاد اسلامی
-	-	C	C	دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز
D	D	D	B	دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد
-	-	-	-	دانشگاه شهید بهشتی
-	-	-	-	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
-	-	-	-	دانشگاه صنعتی شریف
x	x	x	x	دانشگاه شیراز
-	-	-	-	دانشگاه تبریز
-	-	-	-	دانشگاه تربیت مدرس
D	B	C	B	دانشگاه علوم پزشکی تهران
A	A	-	-	دانشگاه تهران
C	D	B	B	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
D	D	-	-	دانشگاه یزد

A (Very good); B (Good); C (Average); D (Below average); E (Weak); - (Data unavailable); x (Not applicable)

جدول ۳-۱۲. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «پژوهش» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	نسبت استاندارد	شمار انتشارات پژوهشی	تعدیل شده انتشارات پژوهشی	شمار درآمدهای پژوهشی خارج از دانشگاه	خروجی‌های هنری	انتشارات پر استناد	انتشارات میان رشته‌ای	موقعیت‌های پسا-دکتری
دانشگاه علامه طباطبائی	C	D	D	E	C	C	B	E
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	C	B	A	-	-	C	D	-
دانشگاه فردوسی مشهد	C	B	C	-	-	D	C	-
دانشگاه علم و صنعت	C	B	A	-	-	C	D	-
دانشگاه اصفهان	D	C	C	-	-	D	C	-
دانشگاه آزاد اسلامی	D	B	D	-	-	D	C	-
دانشگاه آزاد اسلامی -	D	C	D	-	D	D	C	-

تهران مرکز							
D	C	D	A	C	D	D	D
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد							
-	C	C	-	-	B	C	C
دانشگاه شهید بهشتی							
-	B	D	-	-	A	B	D
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی							
-	C	C	-	-	A	B	C
دانشگاه صنعتی شریف							
x	C	D	-	-	A	B	D
دانشگاه شیراز							
-	C	C	-	-	C	C	C
دانشگاه تبریز							
-	C	C	-	-	A	B	C
دانشگاه تربیت مدرس							
D	B	D	A	D	A	B	D
دانشگاه علوم پزشکی تهران							
E	C	C	A	D	B	B	C
دانشگاه تهران							
D	C	C	B	-	A	C	C
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی							
-	D	D	D	C	D	C	D
دانشگاه یزد							

جدول ۳-۱۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «دانش گستری» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رتک»

نام مؤسسه	انتشارات مشترک با صنعت	درآمد حاصل از بخش خصوصی	شمار پروانه‌های ثبت اختراع	شمار پروانه‌های ثبت اختراع به نسبت اندازه مؤسسه	شمار پروانه‌های ثبت اختراع با همکاری صنعت	شمار شرکت‌های وابسته به مؤسسه	استناد به انتشارات مؤسسه در پروانه‌های ثبت اختراع	درآمد حاصل از توسعه حرفه‌ای مستمر
دانشگاه علامه طباطبائی	E	E	E	E	x	E	E	E
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	D	-	E	E	x	-	D	-
دانشگاه فردوسی مشهد	D	-	E	E	x	-	D	-
دانشگاه علم و صنعت	D	-	E	E	x	-	D	-
دانشگاه اصفهان	D	-	E	E	x	-	D	-
دانشگاه آزاد اسلامی	D	-	E	E	x	-	E	-
دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز	D	-	E	E	x	-	D	-
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد	D	A	E	E	x	A	E	A
دانشگاه شهید بهشتی	D	-	E	E	x	-	D	-

-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه صنعتی شریف
-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه شیراز
-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه تبریز
-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه تربیت مدرس
E	D	D	x	E	E	D	D	دانشگاه علوم پزشکی تهران
-	D	A	x	E	E	-	D	دانشگاه تهران
-	E	C	x	E	E	A	D	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
-	D	A	x	E	E	-	D	دانشگاه یزد

جدول ۳-۱۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «گرایش جهانی» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»

نام مؤسسه	رشته‌های کارشناسی انگلیسی زبان	رشته‌های کارشناسی ارشد انگلیسی زبان	پویایی و سرزندگی دانشجویان	اعضای هیئت علمی جهانی	انتشارات مشترک جهانی	رشته‌های جهانی در سطح دکتری
دانشگاه علامه طباطبائی	E	E	D	-	D	E
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	-	D	-
دانشگاه فردوسی مشهد	-	-	-	-	D	-
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	-	D	-
دانشگاه اصفهان	-	-	-	-	D	-
دانشگاه آزاد اسلامی	-	-	-	-	D	-
دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز	E	E	-	E	D	-
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف‌آباد	D	D	E	A	D	E
دانشگاه شهید بهشتی	-	-	-	-	D	-
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	-	-	-	-	D	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	-	D	-
دانشگاه شیراز	x	x	-	-	D	x
دانشگاه تبریز	-	-	-	-	D	-
دانشگاه تربیت مدرس	-	-	-	-	D	-

دانشگاه علوم پزشکی تهران	A	B	D	D	D
دانشگاه تهران	-	-	D	D	D
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	B	D	D
دانشگاه یزد	D	D	-	-	D

جدول ۳-۱۵. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «مشارکت ملی» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	دانش آموختگان کارشناسی شاغل در کشور	دانش آموختگان کارشناسی ارشد شاغل در کشور	دانشجویان کارآموز در کشور	انتشارات مشترک داخلی	درآمد حاصل از منابع داخلی
دانشگاه علامه طباطبائی	-	-	-	A	E
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	A	-
دانشگاه فردوسی مشهد	-	-	-	D	-
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	A	-
دانشگاه اصفهان	-	-	-	C	-
دانشگاه آزاد اسلامی	-	-	-	A	-
دانشگاه آزاد اسلامی — تهران مرکز	-	-	x	A	-
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد	B	C	C	D	A
دانشگاه شهید بهشتی	-	-	-	A	-
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	-	-	-	A	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	A	-
دانشگاه شیراز	x	x	x	D	-
دانشگاه تبریز	-	-	-	C	-
دانشگاه تربیت مدرس	-	-	-	A	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	A	A	D	A	-
دانشگاه تهران	-	-	x	A	-
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	D	C	C	A	B
دانشگاه یزد	-	-	x	D	A

۳-۷. رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ «رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» یا «رتبه‌بندی دانشگاه ملی تایوان»، یک مؤسسه ایرانی توانسته در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر جهان قرار گیرد. «دانشگاه تهران» با دریافت رتبه ۴۶۶ جهانی در بین ۵۰۰ مؤسسه برتر قرار دارد. همچنین، دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، و «و صنعتی امیرکبیر» نیز در رتبه‌های دوم تا چهارم ملی قرار دارند. این سه دانشگاه در رتبه‌بندی نرمال شده بر پایه اعضای هیئت علمی در بین ۵۰۰ دانشگاه برتر قرار می‌گیرند.

گرایش این نظام رتبه‌بندی پژوهشی است و دانشگاه‌های بزرگ‌تر شانس بیشتری برای حضور در فهرست نهایی ۵۰۰ مؤسسه برتر دارند. «دانشگاه ملی تایوان» برای انتشار فهرست نهایی ۵۰۰ مؤسسه برتر جهان از سه معیار (بهره‌وری پژوهشی، تأثیر پژوهشی، و تعالی پژوهشی) و هشت شاخص (شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش، شمار مقاله‌های سال پیش، شمار استنادهای ۱۱ سال پیش، شمار استنادهای دو سال پیش، میانگین استنادهای ۱۱ سال پیش، شاخص «اچ» دو سال پیش، شمار مقاله‌های پراستناد ۱۰ سال پیش، و شمار مقاله‌ها در نشریه‌های با ضریب تأثیر بالا در دو سال پیش) استفاده می‌کند. در جدول ۳-۱۶ امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۱۷ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۱۶. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی	رتبه جهانی نرمال شده بر پایه شمار هیئت علمی
دانشگاه تهران	۴۷/۰	۱	۴۶۶	۴۴۶
دانشگاه صنعتی شریف	۴۵/۴	۲	-	۴۸۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۵/۲	۳	-	۴۹۱
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۴/۹	۴	-	۴۹۹

جدول ۳-۱۷. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش	شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش	شمار استنادهای ۱۱ سال پیش	شمار استنادهای ۱۱ سال پیش	میانگین استنادهای ۱۱ سال پیش	شاخص «اچ» دو سال پیش	شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش	شمار مقاله‌ها در مجله‌های با ضریب تأثیر بالا در دو سال پیش
دانشگاه تهران	۵۱/۹	۵۵/۲	۴۶/۳	۴۷/۵	۳۶/۷	۴۳/۶	۴۵/۴	۴۶/۵
دانشگاه صنعتی شریف	۴۶/۸	۴۷/۲	۴۵/۳	۴۵/۵	۳۹/۱	۴۷/۸	۴۵/۸	۴۴/۸

۴۴/۷	۴۵/۵	۴۸/۴	۳۷/۹	۴۵/۹	۴۵/۱	۴۶/۶	۴۶/۹	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۵/۴	۴۵/۷	۴۳/۶	۳۵/۹	۴۵/۵	۴۴/۸	۴۸/۹	۴۶/۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی دانشگاه ملی تایوان، «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «Stanford University»، «Johns Hopkins University»، «University of Toronto»، «University of Oxford»، «University of Washington - Seattle»، «University of California – Berkeley»، «University of Michigan – Ann Arbor»، «MIT»، و «University of California – Los Angeles» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۳-۸. رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

بر پایه گزارش «یو. اس. نیوز» از رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان در سال ۲۰۱۷، ۱۱ مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های برتر این نظام قرار گرفته‌اند. دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «تهران»، «صنعتی اصفهان»، «صنعتی امیرکبیر»، «آزاد اسلامی کرج»، «علم و صنعت»، «علوم پزشکی تهران»، «تربیت مدرس»، «تبریز»، «فردوسی مشهد» و «علوم پزشکی شهید بهشتی» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد و توانسته‌اند به ترتیب رتبه‌های نخست تا یازدهم ملی را به خود اختصاص دهند.

رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های دنیا برای ارائه در کی بهتر از چگونگی مقایسه مؤسسه‌ها در سراسر دنیا آمده است. با توجه به افزایش دانشجویانی که قصد ادامه تحصیل در کشورهای خارجی دارند، رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های دنیا - که به‌ویژه بر اشتها و پژوهش‌های علمی مؤسسه‌ها به طور کلی تمرکز دارد - می‌تواند به آنها در انتخاب کمک کند. این نظام در سال ۲۰۱۷ به رتبه‌بندی ۱۰۰۰ مؤسسه برتر از ۶۰ کشور جهان پرداخته است. مؤسسه «یو. اس. نیوز» از ۱۲ شاخص کلیدی برای ارزیابی شرایط مؤسسه‌ها استفاده می‌کند و نام ۱۰۰۰ مؤسسه برتر را بر روی وبگاه خود منتشر می‌کند. در جدول ۳-۱۸ امتیاز کل و رتبه‌های ملی، آسیایی، و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۱۹ رتبه آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۱۸. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یو. اس. نیوز»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه در آسیا	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	۵۳/۴	۱	۵۹	۴۰۵
دانشگاه تهران	۵۱/۸	۲	۶۹	۴۴۸
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۹/۶	۳	۹۱	۵۲۳

دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۷/۱	۴	۱۰۸	۶۰۱
دانشگاه آزاد اسلامی کرج	۴۶/۳	۵	۱۱۷	۶۲۹
دانشگاه علم و صنعت	۴۳/۲	۶	۱۴۶	۷۲۴
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۲/۵	۷	۱۵۵	۷۴۵
دانشگاه تربیت مدرس	۴۲/۱	۸	۱۶۲	۷۵۷
دانشگاه تبریز	۴۱/۴	۹	۱۶۷	۷۷۷
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۹/۹	۱۰	۱۸۰	۸۲۰
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۶/۵	۱۱	۲۲۳	۹۱۱

جدول ۳-۱۹. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یو. اس. نیوز»

نام مؤسسه	انتشار جهانی پژوهشی	انتشار منطقه‌ای پژوهشی	شمار انتشارات	کتاب‌ها	همایش‌ها	تأثیر استنادی تعدیل شده	کل استناد	شمار انتشارات در بین یک درصد انتشارات با کیفیت	نسبت انتشارات در بین یک درصد انتشارات با کیفیت	همکاری جهانی	شمار مقاله‌های پر استناد در بین یک درصد انتشارات با کیفیت	نسبت مقاله‌های پر استناد در بین یک درصد انتشارات با کیفیت
دانشگاه صنعتی شریف	۲۱۷	۳۰۴	۴۳۱	۸۷۹	۱۸۰	۷۷۷	۴۸۶	۴۹۵	۷۷۸	۶۲	۴۹۹	۶۸۹
دانشگاه تهران	۲۱۰	۲۶۹	۲۳۵	۷۵۱	۱۴۳	۱۰۷۸	۳۹۰	۴۲۰	۱۰۰۵	۱۰۹	۷۰۶	۱۱۵۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۹۷	۵۱۷	۵۶۵	۱۰۷۷	۶۵۸	۶۵۵	۵۷۲	۵۵۹	۶۳۶	۳۱	۶۷۰	۷۸۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۸۵	۴۰۳	۴۰۰	۷۸۸	۲۶۵	۸۸۱	۴۹۵	۴۸۴	۷۹۳	۹۸۸	۶۰۷	۸۸۵
دانشگاه آزاد اسلامی کرج	۸۴۶	۹۷۹	۶۳	۱۰۷۷	۱۹	۱۱۵۲	۲۰۷	۲۳۷	۱۰۶۰	۹۶۹	۳۱۸	۹۸۳
دانشگاه علم و صنعت	۴۹۶	۴۹۷	۵۵۳	۹۲۵	۴۱۸	۹۰۵	۶۵۰	۶۳۶	۸۳۸	۹۹۴	۷۰۶	۸۵۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۵۶	۵۰۹	۲۶۷	۱۰۷۷	۱۰۰۴	۱۱۲۵	۴۳۸	۶۱۹	۱۲۰۵	۷۱۰	۷۲۳	۱۱۳۸
دانشگاه تربیت مدرس	۷۶۹	۵۱۷	۴۲۶	۸۷۹	۵۱۴	۱۰۵۹	۵۷۰	۵۹۳	۹۸۹	۸۵۱	۷۶۹	۱۰۵۲
دانشگاه تبریز	۶۶۲	۶۵۹	۷۲۹	۱۰۷۷	۷۲۳	۹۱۵	۸۰۸	۷۳۳	۷۳۶	۳۲۱	۹۲۳	۹۸۹
دانشگاه فردوسی مشهد	۶۵۸	۶۰۶	۶۴۳	۹۲۵	۶۰۸	۱۱۰۸	۸۰۲	۸۱۴	۱۰۲۱	۳۴۱	۹۴۱	۱۰۷۲
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۹۸۶	۷۷۵	۴۰۲	۹۸۸	۷۴۷	۱۱۷۲	۶۲۶	۶۹۳	۱۱۵۸	۹۳۳	۹۴۱	۱۲۰۰

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی «یو. اس. نیوز»، «Harvard University» دارای

بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «MIT»، «Stanford University»، «University of California--Berkeley»، «California Institute of Technology»، «University of Oxford»، «University of Cambridge»، «Princeton University»، و «Columbia University» و «University of California--Los Angeles» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۳-۹. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان

«مرکز رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» گزارش سال ۲۰۱۶ خود را درباره «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» منتشر کرده که بر پایه آن هشت مؤسسه ایرانی توانسته‌اند در فهرست مؤسسه‌های برتر این نظام رتبه‌بندی قرار گیرند. دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی اصفهان»، «تربیت مدرس»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، و «شیراز» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد و توانسته‌اند به ترتیب رتبه‌های نخست تا هشتم ملی را به دست آورند.

«رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» تنها نظام موجود است که کیفیت آموزش و تعلیم و تربیت دانشجویان، پرستیژ اعضای هیئت علمی، و کیفیت پژوهش دانشگاه‌ها را - بدون تکیه بر پیمایش‌های رایج و ورود اطلاعات توسط خود مؤسسه‌ها - می‌سنجد. «مرکز رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» هر ساله مؤسسه‌های گوناگون در سراسر جهان را بر پایه هشت شاخص کلیدی ارزیابی و فهرست ۱۰۰۰ مؤسسه برتر را روی وبگاه خود منتشر می‌کند. کیفیت آموزش، اشتغال دانش‌آموختگان، کیفیت اعضای هیئت علمی، انتشارات، تأثیرگذاری، استنادها، تأثیر گسترده، و پروانه‌های ثبت اختراع شاخص‌هایی هستند که در این نظام رتبه‌بندی برای مقایسه مؤسسه‌ها استفاده می‌شوند. در جدول ۳-۲۰ امتیاز کل و رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۲۱ رتبه آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۲۰. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	۴۴/۵۷	۱	۶۷۹
دانشگاه تهران	۴۴/۵۱	۲	۷۲۷
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۴/۳۹	۳	۸۲۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۴/۳۷	۴	۸۴۴

دانشگاه تربیت مدرس	۴۴/۳۲	۵	۸۹۶
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۴/۳	۶	۹۱۶
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۴/۲۹	۷	۹۲۷
دانشگاه شیراز	۴۴/۲۷	۸	۹۴۳

جدول ۳-۲۱. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	کیفیت آموزش	اشتغال دانش‌آموختگان	کیفیت اعضای هیئت علمی	انتشارات	تأثیرگذاری استنادها	تأثیر گسترده ثبت اختراع	پروانه‌های
دانشگاه صنعتی شریف	۱۲۴	+۵۹۴	+۲۳۵	۵۶۸	۹۶۳	۴۳۶	۶۹۵
دانشگاه تهران	۲۰۰	+۵۹۴	۱۹۴	۴۸۴	۹۰۲	+۸۱۸	۷۱۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۷۲۹	۸۶۷	+۸۱۸	۷۵۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۶۷۲	۸۹۵	۳۸۰	۸۲۰
دانشگاه تربیت مدرس	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۷۵۹	۹۸۷	+۸۱۸	۸۶۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۶۹۰	۹۷۲	۶۶۴	۸۸۷
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۸۶۰	۸۹۱	+۸۱۸	۸۸۷
دانشگاه شیراز	+۳۷۸	+۵۹۴	+۲۳۵	۸۸۲	۹۷۲	۵۴۱	۹۰۷

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی «سی. دبلیو. یو. آر.»، «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «Stanford University»، «Massachusetts Institute of Technology»، «University of Cambridge»، «University of Oxford»، «Columbia University»، «University of California, Berkeley»، «University of Chicago»، «Princeton University» و «Yale University» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۱۰. رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سایمگو»

آزمایشگاه «سایمگو» در ویرایش سال ۲۰۱۶ خود نام ۹۹ مؤسسه ایرانی (از بخش‌های دولتی، بهداشت، آموزش عالی، خصوصی، و غیره) را جزء مؤسسه‌های برتر جهان شناسایی کرده است. بر پایه

فهرست منتشر شده توسط این مؤسسه، «دانشگاه تهران» در جایگاه نخست و «دانشگاه آزاد اسلامی - واحد ساری» در جایگاه ۹۹ ملی قرار دارند.

نخستین هدف آزمایشگاه «سایمگو» از انتشار فهرست دانشگاه‌های برتر، نه رتبه‌بندی مؤسسه‌ها، بلکه ارائه یک ابزار جامع علم‌سنجی برای سیاست‌گذاران، مؤسسه‌ها، و مدیران پژوهشی است. از این رو، آنها می‌توانند خروجی‌های پژوهشی خود را تحلیل و ارزیابی کرده و به فکر راه‌هایی برای بهبود وضع موجودشان باشند. رتبه‌بندی «سایمگو» از جامع‌ترین نظام‌های جهانی رتبه‌بندی مؤسسه‌های گوناگون آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، دولتی، و خصوصی در سراسر جهان به شمار می‌آید. پژوهش، نوآوری، و رؤیت‌پذیری در وب سه معیار مهم هستند که ۱۳ شاخص کلیدی ارزیابی مؤسسه‌ها را در این نظام پوشش می‌دهند. در جدول ۳-۲۲ رتبه‌های ملی و جهانی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی (در بین ۹۹ مؤسسه) در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۲۲. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سایمگو»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۳۹۵
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲	۴۳۲
دانشگاه صنعتی شریف	۳	۴۷۴
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴	۴۸۴
دانشگاه تربیت مدرس	۵	۴۸۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	۶	۵۲۵
دانشگاه علم و صنعت	۷	۵۳۵
دانشگاه فردوسی مشهد	۸	۵۷۲
دانشگاه شیراز	۹	۵۷۲
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات	۱۰	۵۸۱

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی «سایمگو»، مؤسسه «Centre National de la Recherche Scientifique» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این مؤسسه، مؤسسه‌های «National Institutes of Health»، «Harvard University»، «Chinese Academy of Sciences»، «Google Inc.»، «Helmholtz Gemeinschaft»، «Stanford University»، «Max Planck Gesellschaft»، «Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale» و

«MIT» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۱۱. رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند»

بر پایه گزارش «آژانس رتبه‌بندی رار» در سال ۲۰۱۶، هفت مؤسسه ایرانی توانسته‌اند در فهرست مؤسسه‌های برتر این نظام رتبه‌بندی قرار گیرند. دانشگاه‌های «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی شریف»، «تهران»، «علم و صنعت»، «صنعتی اصفهان»، «علوم پزشکی ایران»، و «فردوسی مشهد» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد و توانسته‌اند به ترتیب رتبه‌های نخست تا هفتم ملی را به خود اختصاص دهند.

نخستین هدف این نظام رتبه‌بندی سنجش عملکرد مؤسسه‌های برتر جهان بر پایه چهار حوزه کلیدی (آموزش، پژوهش، تنوع جهانی، و پایداری مالی) است. افزون بر این، مدیران دانشگاه می‌توانند وضعیت خود را تحلیل و ارزیابی کنند و دانشجویان نیز مؤسسه هدف خود را برای ادامه تحصیل آسان‌تر انتخاب کنند. در جدول ۳-۲۳ امتیاز کل به همراه رتبه‌های ملی و جهانی هفت مؤسسه برتر ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۲۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «راوند»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۶۰/۹۹۰	۱	۲۵۱
دانشگاه صنعتی شریف	۵۶/۴۷۲	۲	۲۸۹
دانشگاه تهران	۵۰/۷۸۶	۳	۳۶۳
دانشگاه علم و صنعت	۴۴/۶۹۹	۴	۴۴۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۴/۶۷۵	۵	۴۴۱
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۴۲/۳۹۴	۶	۴۷۵
دانشگاه فردوسی مشهد	۴۱/۲۶۷	۷	۴۹۵

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی «راوند»، مؤسسه «California Institute of Technology-Caltech» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این مؤسسه، مؤسسه‌های «Harvard University»، «Stanford University»، «MIT»، «University of Chicago»، «Imperial College London»، «Duke University»، «Columbia University»

«University of Cambridge»، و «University of Oxford» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۱۲-۳. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان

شبکه اجتماعی علمی پژوهشگران یا «اسکالرست» در گزارش سال ۲۰۱۶ خود هیچ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۳۰۰ مؤسسه پژوهشی برتر دنیا رتبه‌بندی نکرده است. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان مؤسسه‌های پیشرو دنیا را بر پایه ۱۳ شاخص کمی ارزیابی می‌کند.

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی «آر.آر.جی.یو.»، «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این مؤسسه، مؤسسه‌های «Massachusetts Institute of Technology»، «Stanford University»، «Johns Hopkins University»، «University of California, Berkeley»، «University of Washington, Seattle»، «University of Toronto»، «University of Oxford»، «University of California, Los Angeles»، و «University College London» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۱۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» درباره توسعه پایدار

رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» گزارش سال ۲۰۱۶ خود را درباره توسعه پایدار در مؤسسه‌های آموزشی - پژوهشی منتشر کرده که بر پایه آن سه مؤسسه ایرانی توانسته‌اند در فهرست مؤسسه‌های برتر این نظام رتبه‌بندی قرار گیرند. دانشگاه‌های «زنجان»، «فردوسی مشهد»، و «تهران» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد.

«گرین‌متریک» با هدف ارائه چشم‌اندازی جامع از شرایط و سیاست‌های مرتبط با محیط زیست و توسعه پایدار در دانشگاه‌های کشورهای گوناگون راه‌اندازی شده است. «گرین‌متریک» در نوع خودش منحصر به فرد و ابزاری است برای جلب توجه مدیران و سیاست‌گذاران در محیط‌های دانشگاهی به مسائل زیست‌محیطی و مصرف انرژی. محیط و زیرساخت، انرژی و تغییرات اقلیمی، مدیریت پسماند، آب، حمل و نقل، و آموزش شاخص‌هایی هستند که در این نظام رتبه‌بندی برای مقایسه مؤسسه‌ها استفاده می‌شوند. در جدول ۲۴-۳ امتیاز کل و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی برتر و در جدول ۲۵-۳ رتبه مؤسسه‌ها در

شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۲۴. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «گرین‌متریک»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه جهانی
دانشگاه زنجان	۵۹۷۱	۷۵
دانشگاه فردوسی مشهد	۴۴۸۴	۲۳۸
دانشگاه تهران	۳۱۰۹	۴۳۱

جدول ۳-۲۵. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «گرین‌متریک»

نام مؤسسه	محیط و زیرساخت	انرژی و تغییرات اقلیمی	مدیریت پسماند	آب	حمل و نقل	آموزش
دانشگاه زنجان	امتیاز ۱۲۵۰	۶۱۰	۹۷۵	۶۵۵	۱۰۲۹	۱۴۵۲
	رتبه ۱۱	۳۴۶	۲۸۱	۸۴	۱۱۰	۱۵
دانشگاه فردوسی مشهد	امتیاز ۸۵۳	۱۰۲۷	۹۷۵	۲۱۰	۱۰۵۳	۳۶۶
	رتبه ۱۸۴	۹۷	۲۸۹	۴۰۱	۱۰۰	۴۱۹
دانشگاه تهران	امتیاز ۱۹۶	۳۸۷	۱۱۵۲	۲۰۰	۷۵۱	۴۲۳
	رتبه ۵۰۳	۴۵۵	۲۰۶	۴۰۹	۳۰۰	۳۸۴

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی «گرین‌متریک»، «University of California Davis» دارای بیشترین امتیاز و سبزترین مؤسسه دنیا است. همچنین، پس از این مؤسسه، مؤسسه‌های «University of Nottingham»، «Wageningen University & Research»، «University of Connecticut»، «University of Oxford»، «Universitat fur Bodenkultur Wien»، «Keele University»، «University of California Berkeley»، «Nottingham Trent University»، و «Newcastle University» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۱۴. رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی.تی.یو.»

نظام رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی.تی.یو.» در ویرایش سال ۲۰۱۶ خود نام ۴۴ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۱۸۵ مؤسسه برتر در کشورهای جهان اسلام قرار داده است. در ویرایش ۲۰۱۶ این نظام ۴۸۶ مؤسسه ارزیابی شده‌اند که ۱۰۹ مؤسسه از ایران بوده است. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در این فهرست در جدول ۳-۲۶ تا جدول ۳-۳۰ آمده است.

نظام رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی.تی.یو.» مؤسسه‌های جهان اسلام را بر پایه پنج سنجه مرتبط با

کیفیت ارزیابی و رتبه آنها را منتشر می کند. شمار و نسبت انتشارات در یک درصد (۱٪)، ۱۰ درصد (۱۰٪)، و ۵۰ درصد (۵۰٪) نشریه های برتر، شمار و نسبت همکاری علمی بین مؤسسه های هم میهن (همکاری ملی)، و شمار و نسبت همکاری علمی جهانی (همکاری جهانی) سنجه های ارزیابی این نظام هستند. این نظام رتبه بندی داده های لازم را از نمایه نامه استنادی «اسکوپوس» گردآوری می کند.

جدول ۳-۲۶. امتیاز مؤسسه های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه ۱٪ نظام رتبه بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
3	University of Tehran, Iran	17780	3421	19.24	9.98
5	Sharif University of Technology, Iran	8579	2571	29.97	8.58
8	Isfahan University of Technology, Iran	6214	1732	27.87	6.74
9	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	2068	22.17	6.44
15	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	1416	19.7	5.09
16	Tarbiat Modares University, Iran	9835	1699	17.28	4.96
20	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	1273	6.96	4.57
22	Shiraz University, Iran	6351	1416	22.3	4.41
30	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	800	20.6	3.4
32	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	1054	16.41	3.28
46	University of Tabriz, Iran	5550	788	14.2	2.63
49	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	827	9.64	2.57
54	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	496	6.14	2.32
56	Shahid Beheshti University, Iran	4955	711	14.35	2.21
67	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	323	17.95	1.89
72	Semnan University, Iran	1989	316	15.89	1.84
74	Razi University, Iran	2737	458	16.73	1.78
76	University of Isfahan, Iran	4017	562	13.99	1.75
78	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	465	14.66	1.67
83	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	318	18.37	1.48
86	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	249	6.03	1.45
88	Bu Ali Sina University, Iran	2535	368	14.52	1.43
89	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	302	6.27	1.41
98	Shahrood University of Technology, Iran	1307	226	17.29	1.32
104	University of Mazandaran, Iran	2181	269	12.33	1.26
106	University of Kurdistan, Iran	1234	212	17.18	1.24
107	The University of Guilan, Iran	3179	372	11.7	1.24
109	University of Zanjan, Iran	1549	258	16.66	1.2

110	Arak University, Iran	1319	202	15.31	1.18
116	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	234	4.35	1.09
125	Shahrekord University, Iran	1518	198	13.04	0.92
132	Payame Noor University, Iran	4613	289	6.26	0.9
133	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	285	9.04	0.89
137	Kharazmi University, Iran	1879	244	12.99	0.88
145	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	152	13.23	0.79
152	Urmia University, Iran	2273	226	9.94	0.75
156	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	217	9.91	0.72
160	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	134	11.63	0.7
165	Alzahra University, Iran	1453	143	9.84	0.67
171	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	143	10.78	0.56
174	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	135	7.37	0.48
180	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	74	8.32	0.43
183	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	72	5.08	0.34
184	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	44	5.68	0.26

جدول ۳-۲۷. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجه ۱۰٪ نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
3	University of Tehran, Iran	17780	4126	23.21	9.98
5	Sharif University of Technology, Iran	8579	2988	34.83	8.58
7	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	2558	27.43	6.44
12	Tarbiat Modares University, Iran	9835	2081	21.16	4.96
13	Isfahan University of Technology, Iran	6214	1982	31.9	6.74
17	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	1818	25.3	5.09
22	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	1635	8.94	4.57
23	Shiraz University, Iran	6351	1622	25.54	4.41
29	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	1269	19.76	3.28
33	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	1071	12.48	2.57
34	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	1046	26.94	3.4
37	University of Tabriz, Iran	5550	1010	18.2	2.63
40	Shahid Beheshti University, Iran	4955	865	17.46	2.21
60	University of Isfahan, Iran	4017	662	16.48	1.75
64	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	624	7.73	2.32
70	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	567	17.88	1.67
73	Razi University, Iran	2737	533	19.47	1.78
82	Bu Ali Sina University, Iran	2535	467	18.42	1.43

87	The University of Guilan, Iran	3179	445	14	1.24
91	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	420	23.35	1.89
95	Semnan University, Iran	1989	403	20.26	1.84
100	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	364	7.56	1.41
102	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	361	20.85	1.48
103	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	355	11.27	0.89
105	Payame Noor University, Iran	4613	338	7.33	0.9
109	Urmia University, Iran	2273	322	14.17	0.75
110	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	314	7.61	1.45
111	University of Mazandaran, Iran	2181	312	14.31	1.26
113	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	309	5.75	1.09
115	University of Zanjan, Iran	1549	308	19.88	1.2
118	Kharazmi University, Iran	1879	298	15.86	0.88
126	Shahrood University of Technology, Iran	1307	274	20.96	1.32
131	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	259	11.83	0.72
135	Shahrekord University, Iran	1518	243	16.01	0.92
136	University of Kurdistan, Iran	1234	241	19.53	1.24
143	Arak University, Iran	1319	223	16.91	1.18
144	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	215	18.71	0.79
163	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	178	13.42	0.56
164	Alzahra University, Iran	1453	174	11.98	0.67
168	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	161	8.79	0.48
170	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	153	13.28	0.7
182	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	87	9.79	0.43
183	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	87	6.14	0.34
184	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	66	8.53	0.26

جدول ۳-۲۸. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنج ۵۰٪ نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
2	University of Tehran, Iran	17780	10709	60.23	9.98
4	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	8539	46.69	4.57
8	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	6707	71.91	6.44
10	Sharif University of Technology, Iran	8579	6426	74.9	8.58
12	Tarbiat Modares University, Iran	9835	5799	58.96	4.96
17	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	4787	66.61	5.09
19	Isfahan University of Technology, Iran	6214	4632	74.54	6.74
25	Shiraz University, Iran	6351	3944	62.1	4.41

26	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	3861	44.99	2.57
27	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	3834	47.49	2.32
28	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	3580	55.75	3.28
29	University of Tabriz, Iran	5550	3299	59.44	2.63
36	Shahid Beheshti University, Iran	4955	2640	53.28	2.21
39	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	2595	66.83	3.4
49	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	2105	39.14	1.09
51	University of Isfahan, Iran	4017	2078	51.73	1.75
52	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	2076	50.29	1.45
55	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	2044	42.42	1.41
66	Payame Noor University, Iran	4613	1791	38.83	0.9
70	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	1713	54	1.67
72	The University of Guilan, Iran	3179	1696	53.35	1.24
78	Razi University, Iran	2737	1613	58.93	1.78
80	Bu Ali Sina University, Iran	2535	1581	62.37	1.43
87	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	1401	44.46	0.89
98	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	1179	65.54	1.89
101	Semnan University, Iran	1989	1155	58.07	1.84
103	Urmia University, Iran	2273	1129	49.67	0.75
115	University of Mazandaran, Iran	2181	1005	46.08	1.26
119	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	986	56.96	1.48
121	Kharazmi University, Iran	1879	961	51.14	0.88
123	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	950	43.38	0.72
135	University of Zanjan, Iran	1549	834	53.84	1.2
141	Shahrekord University, Iran	1518	776	51.12	0.92
145	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	739	40.34	0.48
148	Shahrood University of Technology, Iran	1307	726	55.55	1.32
150	Arak University, Iran	1319	714	54.13	1.18
151	University of Kurdistan, Iran	1234	710	57.54	1.24
163	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	611	53.18	0.79
166	Alzahra University, Iran	1453	597	41.09	0.67
168	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	555	48.18	0.7
169	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	541	40.8	0.56
171	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	538	37.97	0.34
183	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	349	39.26	0.43
185	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	240	31.01	0.26

جدول ۳-۲۹. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجۀ همکاری ملی نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
1	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	16287	89.05	4.57
4	University of Tehran, Iran	17780	13595	76.46	9.98
12	Tarbiat Modares University, Iran	9835	7509	76.35	4.96
13	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	7402	86.26	2.57
15	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	7141	88.44	2.32
18	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	6227	66.76	6.44
21	Sharif University of Technology, Iran	8579	5864	68.35	8.58
23	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	4860	90.37	1.09
26	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	4427	68.95	3.28
28	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	4264	59.33	5.09
30	Shiraz University, Iran	6351	4201	66.15	4.41
34	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	4120	85.51	1.41
35	University of Tabriz, Iran	5550	4106	73.98	2.63
37	Isfahan University of Technology, Iran	6214	4075	65.58	6.74
39	Payame Noor University, Iran	4613	3783	82.01	0.9
41	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	3739	90.58	1.45
42	Shahid Beheshti University, Iran	4955	3669	74.05	2.21
60	University of Isfahan, Iran	4017	2680	66.72	1.75
61	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	2668	84.67	0.89
70	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	2434	62.68	3.4
74	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	2357	74.31	1.67
85	Razi University, Iran	2737	2064	75.41	1.78
88	The University of Guilan, Iran	3179	1943	61.12	1.24
110	Urmia University, Iran	2273	1610	70.83	0.75
111	Bu Ali Sina University, Iran	2535	1603	63.23	1.43
118	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	1527	69.73	0.72
124	Kharazmi University, Iran	1879	1435	76.37	0.88
125	University of Mazandaran, Iran	2181	1421	65.15	1.26
131	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	1366	74.56	0.48
134	Semnan University, Iran	1989	1325	66.62	1.84
146	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	1190	68.75	1.48
147	Shahrekord University, Iran	1518	1190	78.39	0.92
148	University of Zanjan, Iran	1549	1169	75.47	1.2
152	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	1132	62.92	1.89
155	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	1110	78.33	0.34

160	Alzahra University, Iran	1453	1067	73.43	0.67
162	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	1025	77.3	0.56
164	Arak University, Iran	1319	943	71.49	1.18
168	Shahrood University of Technology, Iran	1307	892	68.25	1.32
169	University of Kurdistan, Iran	1234	889	72.04	1.24
170	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	861	74.74	0.7
178	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	736	64.06	0.79
182	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	702	78.97	0.43
184	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	580	74.94	0.26

جدول ۳-۳۰. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی و رتبه آنها در جهان اسلام در سنجۀ همکاری جهانی نظام رتبه‌بندی «آی.تی.یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
9	University of Tehran, Iran	17780	4194	23.59	9.98
11	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	3089	16.89	4.57
21	Sharif University of Technology, Iran	8579	2290	26.69	8.58
30	Tarbiat Modares University, Iran	9835	1824	18.55	4.96
36	Isfahan University of Technology, Iran	6214	1741	28.02	6.74
40	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	1674	17.95	6.44
46	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	1347	20.98	3.28
47	Shiraz University, Iran	6351	1317	20.74	4.41
56	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	1221	16.99	5.09
57	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	1211	14.11	2.57
63	University of Tabriz, Iran	5550	1126	20.29	2.63
64	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	1125	13.93	2.32
75	Shahid Beheshti University, Iran	4955	973	19.64	2.21
93	University of Isfahan, Iran	4017	756	18.82	1.75
96	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	733	18.88	3.4
98	Payame Noor University, Iran	4613	708	15.35	0.9
99	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	706	17.1	1.45
101	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	691	12.85	1.09
113	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	600	12.45	1.41
126	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	518	16.33	1.67
132	Razi University, Iran	2737	476	17.38	1.78
133	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	464	14.73	0.89
136	Bu Ali Sina University, Iran	2535	439	17.32	1.43
140	The University of Guilan, Iran	3179	426	13.4	1.24
145	Semnan University, Iran	1989	383	19.26	1.84

149	University of Mazandaran, Iran	2181	373	17.1	1.26
151	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	361	20.85	1.48
152	Urmia University, Iran	2273	356	15.66	0.75
154	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	344	19.12	1.89
155	University of Zanjan, Iran	1549	343	22.14	1.2
156	Kharazmi University, Iran	1879	340	18.09	0.88
158	Shahrekord University, Iran	1518	295	19.43	0.92
164	University of Kurdistan, Iran	1234	271	21.96	1.24
165	Shahrood University of Technology, Iran	1307	265	20.28	1.32
167	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	263	12.01	0.72
168	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	254	13.86	0.48
171	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	231	20.05	0.7
176	Alzahra University, Iran	1453	202	13.9	0.67
177	Arak University, Iran	1319	198	15.01	1.18
181	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	162	12.22	0.56
182	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	145	10.23	0.34
183	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	143	12.45	0.79
184	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	121	13.61	0.43
185	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	72	9.3	0.26

ایران و ترکیه، هر کدام با ۴۴ مؤسسه، بیشترین شمار مؤسسه‌ها را در این نظام رتبه‌بندی دارند. مصر

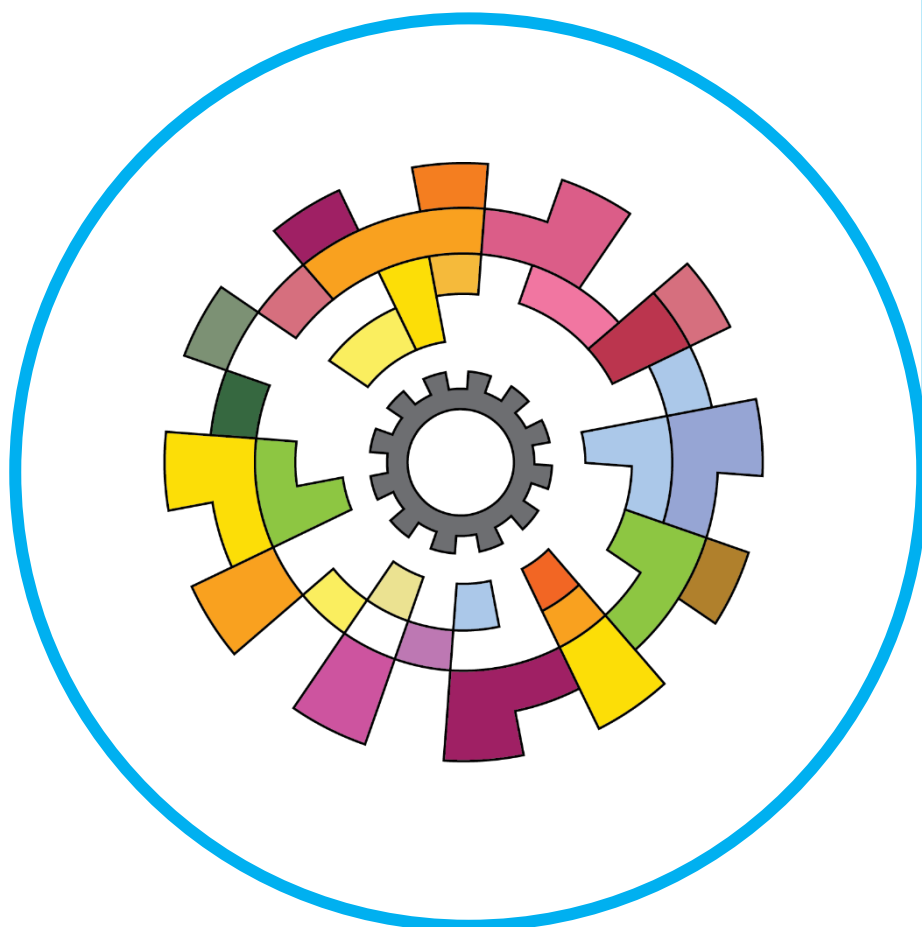
با ۱۷ مؤسسه، مالزی با ۱۷ مؤسسه، پاکستان با ۱۲ مؤسسه، و عربستان سعودی با ۱۰ مؤسسه بیشترین در

جایگاه‌های بعدی در این فهرست هستند.

فصل چهارم

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی

رتبه‌بندی فراگیر مؤسسه‌ها می‌تواند دید کامل و همه‌سویه‌ای از کیفیت آموزش و پژوهش و جایگاه یک مؤسسه به‌دست دهد، ولی نمی‌تواند مؤسسه‌ها را در حوزه‌های گوناگون ارزیابی کند. رتبه‌بندی موضوعی مؤسسه‌ها راه‌کاری برای پاسخ‌گویی به این چالش بود. در این فصل نظام‌هایی گزارش می‌شوند که ارزیابی حوزه‌ای یا موضوعی مؤسسه‌ها را در بر دارند.

۴-۱. رتبه‌بندی جهانی موضوعی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

«مؤسسه آموزش عالی تایمز» در ویرایش ۲۰۱۷ خود که در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است، هیچ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۱۰۰ مؤسسه برتر دنیا در موضوع‌های علوم فیزیکی (فیز)، مهندسی و فناوری (منا)، علوم اجتماعی (عاج)، علوم زیستی (زیس)، هنر و علوم انسانی (هنا)، علوم پزشکی بالینی، پزشکی پایه، و بهداشت (پاب)، اقتصاد و کسب و کار (اتک)، و علوم رایانه (رای) رتبه‌بندی نکرده است. رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج حوزه آموزش، چشم‌انداز جهانی، پژوهش، استنادها، و درآمدهای صنعتی ارزیابی می‌کند. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ «مؤسسه آموزش عالی تایمز»، دانشگاه‌های «Harvard University»، «California Institute of Technology»، «Stanford University»، «Harvard University»، «University of Oxford»، «Massachusetts Institute of Technology»، و «ETH Zurich – Swiss Federal Institute of Technology Zurich» توانسته‌اند به ترتیب در موضوع‌های علوم فیزیکی، مهندسی و فناوری، علوم اجتماعی، علوم زیستی، هنر و علوم انسانی، علوم پزشکی بالینی، پزشکی پایه، و بهداشت، اقتصاد و کسب و کار (اتک)، و علوم رایانه (رای) رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

۴-۲. رتبه‌بندی حوزه‌ای علمی دانشگاه‌های جهان

نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای» در گزارش سال ۲۰۱۶ خود دو مؤسسه ایرانی را در فهرست ۲۰۰ مؤسسه برتر دنیا در حوزه‌های ریاضیات و علوم طبیعی (رطب)، مهندسی / فناوری و علوم رایانه (منا)، علوم زیستی و کشاورزی (زیس)، پزشکی بالینی و داروسازی (پاب)، و علوم اجتماعی (عاج) شناسایی کرده است. دانشگاه‌های «تهران» و «صنعتی امیرکبیر» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند جایگاهی در این فهرست به دست آورند.

نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج حوزه ریاضیات و علوم طبیعی (رطب)، مهندسی / فناوری و علوم رایانه (منا)، علوم زیستی و کشاورزی (زیس)، پزشکی بالینی و داروسازی (پاب)، و علوم اجتماعی (عاج) بر پایه شش شاخص کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۱ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در حوزه‌های متفاوت و در جدول ۴-۲ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۱. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»

نام مؤسسه	رطب	منا	زیس	پاب	عاج
دانشگاه تهران	-	۴۸	-	-	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	۱۰۱-۱۵۰	-	-	-

جدول ۴-۲. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»

نام مؤسسه	حوزه‌ها	امتیاز کل	امتیاز در شاخص‌های گوناگون			
			پژوهشگران پراستناد	انتشارات	مقالات باکیفیت	مخارج پژوهشی
دانشگاه تهران	منا	۶۸/۰	۴۸/۵	۵۹/۰	۶۴/۲	۰/۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	منا	-	۲۴/۳	۵۸/۵	۵۹/۴	۰/۰

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی «شانگهای»، دانشگاه‌های «University of California-Berkeley»، «Harvard University»، «Massachusetts Institute of Technology»، «Harvard University»، و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در حوزه‌های ریاضیات و علوم طبیعی، مهندسی / فناوری و علوم رایانه، علوم زیستی و کشاورزی، پزشکی بالینی و داروسازی، و علوم اجتماعی رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

۴-۳. رتبه‌بندی موضوعی علمی دانشگاه‌های جهان

نظام رتبه‌بندی موضوعی «شانگهای» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج موضوع ریاضیات (ریض)، فیزیک (فیز)، شیمی (شیم)، علوم رایانه (رای)، و اقتصاد / کسب و کار (اتک) و بر پایه پنج شاخص کمی دانش‌آموختگان، هیئت علمی، پژوهشگران پراستناد، انتشارات، و مقاله‌های باکیفیت ارزیابی می‌کند. تازه‌ترین گزارش این نظام رتبه‌بندی در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۴-۴. رتبه‌بندی حوزه‌ای جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.» که در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است، سه مؤسسه ایرانی در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر حوزه‌های مهندسی و فناوری و علوم زیستی و پزشکی قرار گرفته‌اند. نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج حوزه شامل هنر و علوم انسانی (هنا)، مهندسی و فناوری (منا)، علوم زیستی و پزشکی (زیس)، علوم طبیعی (رطب)، و علوم اجتماعی

و مدیریت (عاج)، و بر پایه چهار شاخص کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۴ رتبه جهانی این مؤسسه ایرانی و در جدول ۴-۴ امتیاز آن در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۴. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»

نام مؤسسه	منا	زیس
دانشگاه تهران	۴۵۰-۴۰۱	-
دانشگاه صنعتی شریف	۵۰۰-۴۵۱	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	۴۵۰-۴۰۱

جدول ۴-۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»

نام مؤسسه	حوزه	امتیاز کل	امتیاز در شاخص‌های گوناگون		
			اشتهار علمی	سرانه استناد	اشتهار شغلی
دانشگاه تهران	منا	N/A	۶۰/۴	۷۸/۱	۴۰/۷
دانشگاه صنعتی شریف	منا	N/A	۶۱/۵	۸۰/۶	۳۲
دانشگاه علوم پزشکی تهران	زیس	N/A	۵۶/۷	۵۹/۹	۳۶/۲

بر پایه گزارش «کیو. اس.»، دانشگاه‌های «University of Oxford»، «MIT»، «Harvard University»، «Massachusetts Institute of Technology»، و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در حوزه‌های هنر و علوم انسانی، مهندسی و فناوری، علوم زیستی و پزشکی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی و مدیریت رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

۴-۵. رتبه‌بندی موضوعی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو. اس.» که در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است نه مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های گوناگون قرار گرفته‌اند. دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، آزاد اسلامی، علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی شیراز، علوم پزشکی تبریز، و شهید بهشتی مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در موضوع‌های متفاوت رتبه به دست آورند.

نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو. اس.» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۴۵ موضوع، از تاریخ و زبان‌شناسی گرفته تا ستاره‌شناسی و دریانوردی، بر پایه چهار سنجه کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۵ رتبه جهانی و

امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۴-۵. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو. اس.»

امتیاز در شاخص‌های گوناگون						
نام مؤسسه	حوزه موضوعی	رتبه جهانی	اشتهار علمی	سرانه استاد	اشتهار شغلی	شاخص «اچ»
دانشگاه تهران	معماری	۱۵۱-۲۰۰	۵۲/۴	۸۵/۳	۶۵/۹	۶۶/۷
دانشگاه تهران	مهندسی عمران و سازه	۱۵۱-۲۰۰	۵۵/۵	۸۳/۱	۵۶/۳	۷۲/۱
دانشگاه صنعتی شریف	مهندسی برق و الکترونیک	۳۰۱-۳۵۰	۴۶/۱	۸۲/۶	۴۴/۵	۷۶/۵
دانشگاه تهران	مهندسی برق و الکترونیک	۳۰۱-۳۵۰	۴۷	۸۰/۷	۵۰/۱	۷۴/۹
دانشگاه صنعتی شریف	مهندسی مکانیک	۳۰۱-۳۵۰	۴۶/۷	۷۹/۶	۴۲/۷	۷۸/۳
دانشگاه تهران	مهندسی مکانیک	۳۰۱-۳۵۰	۴۷/۱	۸۰	۴۶/۲	۷۶/۲
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	مهندسی مکانیک	۳۵۱-۴۰۰	۴۰/۷	۸۰/۴	۴۱/۲	۷۷/۶
دانشگاه تهران	کشاورزی و جنگلداری	۲۰۱-۲۵۰	۴۳/۱	۷۴/۹	۴۰/۷	۶۷/۹
دانشگاه آزاد اسلامی	کشاورزی و جنگلداری	۲۵۱-۳۰۰	۳۵/۶	۶۳/۷	۶۹	۶۵/۳
دانشگاه علوم پزشکی تهران	داروسازی	۲۰۱-۲۵۰	۵۳/۱	۸۳/۷	-	۸۱/۴
دانشگاه علوم پزشکی تهران	پزشکی	۲۵۱-۳۰۰	۵۴/۵	۶۷/۳	۷۳/۲	۶۰/۲
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	پزشکی	۴۰۱-۴۵۰	۴۰/۶	۶۳/۳	۶۵/۸	۴۲/۸
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	پزشکی	۴۰۱-۴۵۰	۳۲/۷	۶۷/۶	۶۵/۸	۴۷
دانشگاه علوم پزشکی تبریز	پزشکی	۴۰۱-۴۵۰	۳۶/۴	۶۳/۶	۶۵/۸	۴۲/۸
دانشگاه شهید بهشتی	پزشکی	۴۵۱-۵۰۰	۳۴/۴	۵۹/۹	۵۵	۳۷/۷
دانشگاه تهران	پزشکی	۴۵۱-۵۰۰	۳۸/۶	۵۹/۴	۵۵	۳۹/۵
دانشگاه صنعتی شریف	شیمی	۵۰۰-۴۵۱	۳۶/۴	۸۰/۴	۳۶/۹	۶۴/۶
دانشگاه تهران	شیمی	۵۰۰-۴۵۱	۴۴/۷	۷۲/۱	۴۲/۳	۶۰/۷

۴-۶. رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی

بر پایه گزارش سالانه نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ» درباره رتبه مؤسسه‌ها در سال ۲۰۱۶، ۱۴ مؤسسه ایرانی به فهرست مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های ۴۱ گانه راه یافته‌اند. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی اصفهان»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «علم و صنعت»، «فردوسی مشهد»، «یزد»، «علوم پزشکی کرمان»، «آزاد اسلامی»، «تربیت مدرس»، «علم و صنعت»، و «تبریز» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در این فهرست قرار گیرند.

نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۴۱ حوزه موضوعی بر پایه پنج سنجه کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۶ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت و امتیاز کل آنها به همراه امتیازشان در سنجه‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۴-۶. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ»

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	مقاله	استاندها	همکاری بین‌المللی	تأثیر مقاله‌ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
علوم ریاضیات	آزاد اسلامی	۲۶	۸۶/۴	۶۶/۵۳	۶۵/۳۲	۶۶/۵۲	۵۵/۶۸	۶۸/۶۶
	صنعتی شریف	۱۸۳	۵۸/۳۵	۵۴/۱۷	۵۰/۹۱	۵۴/۱۷	۵۱/۶	۵۴/۲۵
	صنعتی اصفهان	۲۱۰	۵۷/۵۳	۵۳	۵۱/۴۳	۵۳/۰۱	۵۰/۸۹	۵۳/۴۵
	صنعتی امیرکبیر	۲۱۳	۵۸/۰۱	۵۴/۶۸	۳۹/۲۴	۵۴/۶۸	۵۲/۰۸	۵۳/۳۲
	تهران	۲۵۰	۵۶/۰۲	۵۲/۴۲	۴۶/۵۶	۵۲/۴۳	۵۰/۷۴	۵۲/۳۱
	علم و صنعت	۳۳۲	۵۳/۹۷	۵۱/۴۳	۲۸/۲۵	۵۱/۴۳	۵۰/۳۷	۴۹/۴۸
	فردوسی مشهد	۴۸۴	۵۱/۹	۳۱/۲۵	۲۵/۶۴	۳۱/۳۲	۱۸/۸۶	۳۲/۷۷
	تربیت مدرس	۵۳۳	۳۴/۶۵	۲۷/۹۲	۱۲/۳۹	۲۷/۹	۲۳/۵۱	۲۶/۹۴
	تبریز	۵۴۳	۲۹/۸۷	۲۷/۱۵	۱۶/۹۲	۲۷/۱۶	۲۴/۲	۲۶/۰۷
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۹۷	۲۰/۰۱	۲۲/۸	۱۰/۴۷	۲۲/۸۱	۲۱/۸	۲۰/۶۲
علوم فیزیکی	یزد	۷۴۴	۳/۴۹	۶/۴۳	۱۱/۵۲	۶/۴۵	۶/۰۷	۶/۱۲
	آزاد اسلامی	۱۸۸	۶۱/۴۲	۵۲/۷۳	۵۳/۵۹	۵۲/۴	۵۰/۳۱	۵۴/۳۲
	صنعتی شریف	۴۴۴	۵۲/۳۸	۵۰/۳۱	۵۲/۲۸	۵۰/۲۶	۳۹/۱۷	۴۸/۲۳
	تهران	۵۸۶	۵۱/۱۴	۳۶/۵۱	۳۷/۹۷	۳۳/۴۲	۱۹/۸۵	۳۵/۵۳
	صنعتی امیرکبیر	۶۵۶	۵۰/۲۲	۲۶/۴۱	۱۳/۹۲	۲۷/۴	۱۵/۷۳	۲۸/۶۴
	صنعتی اصفهان	۶۶۹	۳۲/۷۵	۲۶/۳۱	۵۱/۰۵	۲۳/۰۸	۱۸/۸۲	۲۷/۸۸
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۶۸۹	۵۰/۷۸	۲۵/۱۴	۱۷/۰۵	۲۱/۱۷	۱۰/۱	۲۶/۱۹
	تبریز	۶۹۴	۵۰/۱۱	۲۱/۷۷	۱۴/۶۷	۲۲/۶۲	۱۱/۵	۲۵/۷۵
	تربیت مدرس	۷۶۴	۳۰/۵۹	۲۰/۰۶	۸/۲۸	۲۰/۸۸	۱۴/۲	۲۰/۲۱
	علم و صنعت	۷۷۲	۴۰/۷	۱۵/۷۷	۸/۹۱	۱۶/۴۷	۷/۷۲	۱۹/۴۴
علوم شیمی	فردوسی مشهد	۸۴۱	۲۱/۹۵	۱۴/۷۱	۱۱/۹۱	۱۵/۳۵	۱۰/۱۵	۱۵/۲۳
	آزاد اسلامی	۶۹	۷۹/۳۸	۵۹/۲۷	۵۷/۹	۵۹/۲۶	۵۱/۹۳	۶۲/۳۲
	صنعتی اصفهان	۲۶۳	۵۷/۱۱	۵۲/۵۱	۵۲/۰۸	۵۲/۵۱	۵۰/۵۳	۵۳/۱۲
	صنعتی شریف	۳۸۱	۵۲/۱۶	۵۱/۲۳	۴۷/۴۴	۵۱/۲۳	۵۰/۵۳	۵۰/۹۱
	تهران	۳۹۳	۵۴/۹۸	۵۱/۰۸	۵۱/۱۵	۵۱/۰۸	۴۵/۵۷	۵۰/۶۹
	تربیت مدرس	۴۱۹	۵۳/۱۳	۵۱/۳	۳۵/۱	۵۱/۳	۵۰/۳۶	۴۹/۹
	صنعتی امیرکبیر	۴۸۸	۵۱/۹۴	۵۰/۲۴	۲۹/۵۴	۵۰/۲۴	۴۱/۲۹	۴۶/۳۵
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۰۴	۵۱/۹	۵۰	۳۱/۴۵	۵۰	۳۵/۶۶	۴۵/۰۴
	علوم پزشکی تهران	۶۲۱	۴۱/۹۷	۳۵/۹۱	۲۱/۹	۳۵/۹۴	۳۰/۴۵	۳۴/۶۶
	فردوسی مشهد	۶۳۰	۵۰/۲۳	۳۱/۹۶	۳۴/۲۳	۳۱/۹۵	۲۱/۴۴	۳۴/۱۲
	تبریز	۶۸۹	۳۳/۸۶	۳۰/۷۵	۲۰/۶۸	۳۰/۷۴	۲۵/۸۲	۲۹/۲۹

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	مقاله	استنادها	همکاری بین المللی	تأثیر مقاله ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
زمین شناسی	علم و صنعت	۷۹۸	۲۵/۲۱	۲۲/۲۲	۱۵/۹۹	۲۲/۲۲	۱۶/۷۷	۲۰/۹۸
	تهران	۳۱۳	۵۴/۲۱	۳۱/۱	۵۲/۰۸	۳۱/۱۳	۱۲/۹۱	۳۴/۴۳
	آزاد اسلامی	۳۴۶	۵۲/۹۱	۲۲/۹۳	۴۷/۳۸	۲۲/۹۷	۸/۵۳	۲۹/۲۸
	تربیت مدرس	۴۴۷	۱۰/۷۹	۱۶/۰۶	۲۱/۰۱	۱۶/۰۷	۱۴/۴۹	۱۴/۸۵
	صنعتی اصفهان	۴۹۴	۷/۰۴	۴/۳۴	۱۲/۱۲	۴/۳۵	۲/۵۷	۵/۳۵
محیط زیست	آزاد اسلامی	۳۴۲	۵۳	۱۶/۴۹	۱۳/۶۹	۱۶/۵۲	۶/۲۵	۲۲/۷۸
	تهران	۳۹۷	۳۵/۸۳	۲/۵۱	۲۷/۳۷	۲/۵۲	۰/۰۶	۱۲/۷۲
	تهران	۴۵۳	۵۲/۳	۳۵/۸	۵۱/۰۹	۳۵/۷۶	۱۶/۴۹	۳۶/۶۲
علوم زیستی	آزاد اسلامی	۴۷۸	۵۴/۳۷	۳۴/۰۳	۴۳/۴۸	۳۴/۰۶	۱۰/۴۱	۳۴/۱۶
	علوم پزشکی تهران	۵۳۹	۴۸/۰۶	۲۴/۶۱	۲۴/۹۹	۲۴/۵۸	۱۴/۸۷	۲۸/۰۷
	تربیت مدرس	۵۷۲	۴۶/۷۴	۲۰/۰۶	۲۳/۱۹	۲۰/۰۹	۱۰/۶۳	۲۴/۶۹
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۶۴۱	۲۷/۸	۱۵/۳۴	۲۱/۲۶	۱۵/۳۶	۹/۳۸	۱۷/۵۶
	صنعتی اصفهان	۷۳۰	۱۳/۸۶	۶/۵۵	۱۵/۴۷	۶/۵۵	۳/۴۸	۸/۵
علوم اطلاعات و رایانه	آزاد اسلامی	۴۹	۷۳/۰۱	۵۷/۲۳	۵۶/۹	۵۷/۲۳	۵۱/۴۶	۵۹/۷
	صنعتی امیرکبیر	۱۶۳	۵۸/۵۳	۵۲/۵۱	۵۰/۲۹	۵۲/۵۱	۵۰/۴۱	۵۳/۲۷
	تهران	۱۷۹	۵۶/۹۶	۵۱/۸۵	۵۲/۴۶	۵۱/۸۶	۵۰/۲۲	۵۲/۷۹
	علم و صنعت	۲۷۵	۵۴/۶۸	۵۰/۸	۳۱/۶۵	۵۰/۸	۴۴/۵۳	۴۸/۲۹
	صنعتی شریف	۲۹۱	۵۶/۱۲	۵۰/۴۱	۵۰/۸۴	۵۰/۴۱	۳۲/۱۸	۴۷/۳۲
	صنعتی اصفهان	۳۷۱	۵۲/۰۵	۳۶/۴۳	۴۰/۴۹	۳۶/۵۳	۲۳/۱	۳۷/۴۳
	تربیت مدرس	۳۷۹	۵۰	۳۵/۹۵	۱۸/۳۸	۳۶/۰۱	۳۰/۳۳	۳۶/۳۱
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۱۶	۱۹/۹۷	۱۹/۹۹	۷/۱۵	۱۹/۹۷	۱۸/۲۵	۱۸/۲۶
	فردوسی مشهد	۵۴۳	۲۸	۱۳/۷	۱۳/۹۶	۱۳/۷۳	۸/۸۶	۱۶/۱
	تبریز	۵۴۴	۵/۷۱	۱۹/۷۵	۸/۱۷	۱۹/۷۶	۲۳/۸۲	۱۶/۱
مهندسی	آزاد اسلامی	۳۸	۷۲/۰۹	۶۷/۳۲	۶۳/۳۱	۶۷/۳۱	۵۸/۸۳	۶۵/۹۹
	تهران	۱۰۹	۶۲/۴۸	۵۹/۴	۶۰/۶۵	۵۹/۴۱	۵۴/۴۲	۵۹/۰۵
	صنعتی امیرکبیر	۱۳۸	۶۱/۳۴	۵۸/۲۷	۵۴/۸۹	۵۸/۲۷	۵۳/۶۸	۵۷/۵۵
	صنعتی شریف	۱۵۵	۵۹/۶	۵۶/۹۸	۵۶/۱۴	۵۶/۹۷	۵۳/۰۴	۵۶/۵۶
	صنعتی اصفهان	۱۹۴	۵۷/۰۷	۵۵/۵۹	۵۳/۴۹	۵۵/۵۹	۵۲/۶۶	۵۵/۰۲
	علم و صنعت	۲۱۹	۵۷/۲۷	۵۴/۷۴	۵۱/۸۹	۵۴/۷۳	۵۱/۶۲	۵۴/۳۱
	تربیت مدرس	۲۶۵	۵۴/۰۷	۵۳/۶۹	۵۰/۲۱	۵۳/۷	۵۲/۰۱	۵۳/۰۲
	تبریز	۴۲۷	۵۱/۶	۵۱/۰۳	۳۸/۶۴	۵۱/۰۳	۵۰/۰۹	۴۹/۷
	فردوسی مشهد	۴۵۹	۵۱/۹	۵۰/۷۲	۴۱/۴۳	۵۰/۷۲	۴۱/۱۷	۴۷/۷
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۲۹	۵۰/۷	۴۷/۴۴	۲۳/۹۱	۴۷/۵	۳۴/۳۸	۴۲/۶۵
فناوری	علوم پزشکی تهران	۷۰۰	۲۰/۳۸	۳۱/۵۹	۱۵/۹۴	۳۱/۶۳	۳۲/۲۱	۲۷/۳۸
	علوم پزشکی کرمان	۸۲۱	۲۱/۲۶	۲۰/۹۸	۹/۱۷	۲۰/۹۷	۱۶/۰۶	۱۸/۶۴
	آزاد اسلامی	۴۵	۷۸/۳۱	۵۸/۵۶	۵۵/۰۶	۵۸/۵۵	۵۰/۷۹	۶۱/۲
	تهران	۲۳۵	۵۶/۳۹	۵۰/۵	۵۲/۰۱	۵۰/۵۱	۳۳/۰۸	۴۷/۷۷
	تربیت مدرس	۲۶۴	۵۲/۰۲	۴۸/۴۵	۲۴/۵۱	۴۸/۴۸	۳۹/۵۹	۴۴/۷۴

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	مقاله	استنادها	همکاری بین المللی	تأثیر مقاله ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
علوم پزشکی و بهداشتی	صنعتی شریف	۲۷۳	۵۳/۳۸	۴۴/۹۶	۵۰/۳۶	۴۴/۹۶	۳۰/۳۳	۴۳/۹۵
	صنعتی اصفهان	۳۵۶	۵۰/۷۲	۳۱/۶۱	۲۸/۹۶	۳۱/۶۲	۲۰/۶۹	۳۳/۳۹
	صنعتی امیرکبیر	۴۱۳	۴۶/۳۳	۲۲/۸۵	۲۴/۹۵	۲۲/۸۷	۱۲/۹۶	۲۶/۴۶
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۱۶	۳۲/۳۴	۲۷/۷	۱۳/۳۷	۲۷/۷۲	۲۱/۲۹	۲۵/۸۳
	علوم پزشکی تهران	۴۲۷	۹/۶۷	۳۰/۸۵	۱۱/۱۴	۳۰/۸۵	۳۵/۱۴	۲۴/۶۶
	علم و صنعت	۴۳۱	۴۰/۶۷	۲۲/۴۸	۱۴/۲۶	۲۲/۴۷	۱۳/۳۶	۲۳/۹۲
	علوم پزشکی تهران	۲۱۶	۵۴	۵۱/۱۱	۵۱/۷۴	۵۱/۱	۵۰/۲۷	۵۱/۶۸
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۰۸	۵۱/۱۲	۵۰/۰۴	۵۰/۲۱	۵۰/۰۴	۲۹/۱	۴۵/۰۹
	آزاد اسلامی	۶۴۶	۵۰/۴۳	۲۶/۲۹	۳۷/۵	۲۶/۲۴	۱۱/۲	۲۹/۶۶
	تهران	۷۹۵	۲۶/۰۳	۱۴/۸۸	۲۶/۹۶	۱۴/۸۸	۸/۶۶	۱۷/۳۲
تجارت، مدیریت، گردشگری	تربیت مدرس	۸۰۴	۲۶/۸۹	۱۵/۳۷	۱۷/۹۸	۱۵/۳۸	۸/۹۸	۱۶/۹۱
	علوم پزشکی کرمان	۹۴۹	۱۰/۷۵	۷/۱۷	۱۳/۴۳	۷/۱۶	۴/۱۴	۷/۹۳
	علوم پزشکی ایران	۹۵۵	۱۸/۴۲	۲/۵۶	۱۸/۷	۲/۵۵	۰/۵۴	۷/۶۳
	آزاد اسلامی	۲۵۶	۵۱/۱۶	۳۱/۹۳	۲۹/۲۳	۳۱/۹۹	۲۱/۶۹	۳۳/۹۲
	علوم پزشکی تهران	۴۱۴	۳۲/۴۱	۲۹/۳۵	۳۱/۴۵	۲۹/۳۶	۲۵/۹۶	۲۹/۴۸
	آزاد اسلامی	۴۲۶	۵۰/۴۳	۲۲/۷۶	۲۵/۴۲	۲۲/۷۸	۱۰/۸۴	۲۶/۹۷
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۸۵	۲/۴۷	۹	۱۳/۱۱	۹/۰۱	۸/۸۳	۷/۷۴
	فردوسی مشهد	۱۴۳	۳۲/۲۷	۱۸/۶۷	۱۹/۶۱	۱۸/۶۳	۱۲/۵۴	۲۰/۶۲
	آزاد اسلامی	۹۵	۵۰	۱۵/۰۸	۱۳/۰۷	۱۴/۹۸	۵/۸۲	۲۱/۲۷
	تهران	۱۹۷	۵۱/۲۸	۲۱/۲۷	۵۰/۲۵	۲۱/۲۳	۹/۱	۲۸/۶۲
روانشناسی و علوم شناختی	آزاد اسلامی	۲۱۷	۵۲/۰۴	۱۴/۸۸	۴۵/۷	۱۴/۸۳	۴/۱۷	۲۴/۵۷
	آزاد اسلامی	۱۹	۶۹/۲۶	۶۳/۶۴	۶۱/۳۲	۶۳/۶۵	۵۵/۳۵	۶۲/۷۴
	تهران	۹۳	۶۰/۹۸	۵۵/۲۳	۵۷/۲۴	۵۵/۲۵	۵۰/۴۵	۵۵/۶۸
	صنعتی شریف	۱۳۰	۵۴/۵	۵۳/۳۱	۵۲/۸۹	۵۳/۳۱	۵۱/۱۹	۵۳/۰۴
	صنعتی امیرکبیر	۱۴۹	۵۸/۲۹	۵۳/۲۸	۴۷/۶۴	۵۳/۳	۴۴/۵۹	۵۱/۸
	صنعتی اصفهان	۱۵۴	۵۴/۲۸	۵۲/۴۱	۴۴/۲۴	۵۲/۴۱	۵۰/۲۸	۵۱/۵۳
	تربیت مدرس	۱۷۳	۵۳/۰۳	۵۲/۲۳	۳۲/۶۷	۵۲/۲۳	۵۰/۷۴	۵۰/۱
	علم و صنعت	۲۴۱	۵۲/۸۱	۴۵/۴۷	۲۲/۴۶	۴۵/۴۵	۲۸/۵۳	۴۰/۷۷
	تبریز	۳۴۶	۲۵/۵۳	۲۶/۳۳	۱۳/۶۲	۲۶/۳۷	۲۳/۰۵	۲۴/۰۵
	فردوسی مشهد	۳۵۸	۳۲/۶۷	۲۰/۶۷	۱۷/۷	۲۰/۶۵	۱۴/۲۵	۲۱/۷۶
زمین شناسی	تهران	۲۱	۶۹/۶۶	۶۷/۸۴	۶۷/۵۲	۶۷/۸۶	۵۹/۲۶	۶۶/۱۲
	آزاد اسلامی	۳۰	۶۹/۵۹	۶۵/۴۲	۵۷/۹	۶۵/۴۱	۵۶/۶۱	۶۳/۵
	صنعتی امیرکبیر	۴۲	۶۴/۹۶	۶۳/۰۶	۵۱/۸۲	۶۳/۰۷	۵۶/۳۶	۶۰/۷۴
	علم و صنعت	۵۰	۶۰/۷۹	۶۱/۷	۵۲/۲۱	۶۱/۶۹	۵۷/۲۹	۵۹/۴۲
	صنعتی شریف	۷۲	۵۸/۹۱	۵۸/۵۴	۵۴/۰۷	۵۸/۵۴	۵۴/۵۴	۵۷/۱۹
	تربیت مدرس	۱۸۷	۵۲/۴۹	۵۰/۶۴	۴۱/۶۷	۵۰/۶۳	۳۹/۲۷	۴۷/۳۶
	فردوسی مشهد	۱۸۸	۵۰	۵۰/۲۷	۲۱/۶۱	۵۰/۲۸	۵۰/۰۹	۴۷/۲۹
	مهندسی عمران							

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	مقاله	استاندها	همکاری بین المللی	تأثیر مقاله ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
مهندسی برق و الکترونیک	تبریز	۲۱۰	۳۷/۰۱	۴۴/۹۸	۳۵/۵	۴۵/۰۶	۴۶/۴۲	۴۲/۴۲
	صنعتی اصفهان	۲۱۵	۵۲/۴۱	۴۳/۸۵	۴۴/۷۶	۴۳/۹۲	۲۷/۴۸	۴۲
	علوم پزشکی کرمان	۳۸۳	۷/۳۱	۱۵/۴۳	۱۰/۰۴	۱۵/۴۵	۱۴/۹۴	۱۲/۷۴
	آزاد اسلامی	۴۵	۶۸/۶۴	۶۰/۵۳	۵۴/۸	۶۰/۵۶	۵۲/۹۹	۶۰/۱۱
	صنعتی شریف	۱۳۱	۵۸/۶۴	۵۳/۴۵	۵۲/۹۶	۵۳/۴۵	۴۵/۳۱	۵۲/۶۶
	صنعتی امیرکبیر	۱۷۶	۵۷/۱۴	۵۲/۳۵	۴۵/۹۸	۵۲/۳۵	۳۹/۸۸	۴۹/۷۹
	تهران	۱۸۵	۵۵/۱۲	۵۱/۳۶	۵۱/۸۷	۵۱/۳۶	۳۷/۰۴	۴۸/۷۷
	علم و صنعت	۲۰۶	۵۴/۴۵	۵۰/۸۴	۳۱/۵۵	۵۰/۸۵	۳۴/۳۶	۴۵/۷
	صنعتی اصفهان	۲۶۶	۵۱/۲۷	۳۲/۷۲	۳۲/۸۹	۳۲/۶۷	۱۹/۲	۳۳/۹۸
	تربیت مدرس	۲۷۵	۳۸/۸۷	۳۴/۲۵	۱۵/۱۱	۳۴/۳۱	۲۸/۳۸	۳۲/۰۴
مهندسی تغذیه	تبریز	۲۹۲	۴۱/۹۳	۲۹/۷۹	۱۲/۰۹	۲۹/۸۵	۲۱/۷۹	۲۹/۰۷
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۲۹	۳۴/۶۳	۲۱/۲۳	۱۳/۱	۲۱/۲۹	۱۴/۱	۲۲
	فردوسی مشهد	۳۹۵	۱۱/۰۸	۱۱/۴۴	۱۳/۷۷	۱۱/۴۸	۸/۹۲	۱۰/۹۶
	تهران	۲۹	۵۷/۴۱	۵۳/۰۴	۴۰/۴۸	۵۳/۰۶	۵۰/۲۵	۵۲/۱۸
	آزاد اسلامی	۴۹	۵۶/۰۳	۵۰/۷۶	۳۱/۹۶	۵۰/۷۵	۳۷/۳	۴۶/۸۳
	آزاد اسلامی	۲۲	۶۶/۷۵	۶۶/۳۱	۵۳/۲۴	۶۶/۳۵	۶۳/۵۱	۶۴/۴۲
	صنعتی اصفهان	۵۰	۵۸/۶۱	۵۹/۶۶	۵۳/۰۱	۵۹/۶۷	۵۹/۳۲	۵۸/۶۵
	تهران	۶۶	۵۷/۳۵	۵۷/۹۹	۵۳/۵۳	۵۸	۵۷/۵۱	۵۷/۲۷
	صنعتی امیرکبیر	۸۳	۵۷/۳۳	۵۷/۱۴	۴۷/۶۴	۵۷/۱۵	۵۵/۹۷	۵۵/۹۵
	صنعتی شریف	۱۱۸	۵۴/۴۵	۵۳/۱۱	۵۱/۲۵	۵۳/۱۲	۵۱/۶۲	۵۲/۸۹
مهندسی مواد	علم و صنعت	۱۶۶	۵۲/۴۸	۵۱/۶	۴۱/۷۴	۵۱/۶	۵۰/۷	۵۰/۶۱
	تربیت مدرس	۱۹۵	۵۰/۰۱	۵۰/۵۷	۱۷/۲۵	۵۰/۵۸	۵۱/۲۹	۴۷/۲۸
	فردوسی مشهد	۳۰۴	۲۵/۵۷	۲۹/۰۷	۱۸/۶۱	۲۹/۰۴	۲۹	۲۷/۱۳
	تبریز	۳۹۰	۹/۵۱	۱۶/۸۳	۱۵/۸۹	۱۶/۸۳	۱۷/۱۷	۱۴/۹۹
	آزاد اسلامی	۶	۶۹/۵۴	۷۵/۱۵	۶۷/۱۳	۷۵/۱۴	۷۹/۵۱	۷۴/۰۳
	تهران	۴۰	۶۰/۷۳	۶۳/۴۸	۵۹/۲۶	۶۳/۴۵	۶۵/۲۴	۶۲/۸
	صنعتی امیرکبیر	۵۴	۶۱/۲۸	۶۲/۸۲	۵۴/۸۱	۶۲/۷۹	۶۳/۰۳	۶۱/۶۸
	صنعتی اصفهان	۸۱	۵۶/۲۱	۵۷/۹۷	۵۲/۵۹	۵۷/۹۵	۵۹/۰۵	۵۷/۲۶
	صنعتی شریف	۸۶	۵۷/۳۶	۵۷/۲۴	۵۵/۰۹	۵۷/۲۱	۵۶/۰۱	۵۶/۷۴
	علم و صنعت	۹۰	۵۷/۰۶	۵۷/۴۷	۵۰/۴۶	۵۷/۴۵	۵۶/۸۲	۵۶/۵
مهندسی مکانیک	فردوسی مشهد	۱۹۲	۵۱/۰۶	۵۰/۸۷	۲۹/۳	۵۰/۸۶	۵۰/۱۵	۴۸/۵۸
	تربیت مدرس	۲۱۸	۵۰/۴۳	۴۶/۴	۲۳/۴۴	۴۶/۳۱	۳۹/۰۱	۴۳/۲۵
	تبریز	۲۵۲	۴۳/۳۹	۴۰/۱۶	۲۶/۱	۴۰/۱۸	۳۵/۵۳	۳۸/۴۱
	علوم پزشکی تهران	۱۰۰	۳۶/۰۷	۱۹/۴۱	۲۱/۰۱	۱۹/۴۴	۱۳/۷۵	۲۲/۳۲
	علوم پزشکی تهران	۷۴	۶۵/۵۲	۵۵/۱۷	۳۰/۸۸	۵۵/۱۷	۵۰/۱۸	۵۴/۰۸
	آزاد اسلامی	۲۱۸	۵۰/۲۲	۱۶/۲۶	۷/۱۷	۱۶/۲۳	۶/۹۵	۲۱/۵۱
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۲۴۰	۱۳/۷	۱۶/۸	۱۲/۵۴	۱۶/۸۳	۱۴/۴۸	۱۵/۰۳
	آزاد اسلامی	۱۵	۶۲/۶۶	۶۳/۵۲	۵۴/۶۳	۶۳/۵۴	۵۷/۹۳	۶۱/۰۲
	داروسازی							
	علوم کشاورزی							

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	مقاله	استنادها	همکاری بین‌المللی	تأثیر مقاله‌ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
	تهران	۲۰	۵۴/۴۳	۵۶/۱	۵۳/۷	۵۶/۱	۵۴/۴۸	۵۵/۰۴

۷-۴. رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

«دانشگاه ملی تایوان» در گزارش رتبه‌بندی حوزه‌ای مؤسسه‌های علمی در سال ۲۰۱۶ میلادی شش مؤسسه ایرانی را در فهرست ۳۰۰ مؤسسه برتر در حوزه‌های کشاورزی، پزشکی بالینی، مهندسی، علوم زیستی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی شناسایی کرده است. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی شریف»، «علم و صنعت»، و «صنعتی اصفهان» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد.

«رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» بیش‌تر بر خروجی‌های پژوهشی و مقاله‌های پژوهشگران تمرکز دارد و مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در شش حوزه، بر پایه هشت شاخص کلیدی ارزیابی می‌کند. در جدول ۷-۴ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در حوزه‌های متفاوت و در جدول ۸-۴ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۷-۴. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»

نام مؤسسه	کشاورزی	پزشکی	مهندسی	علوم زیستی	علوم طبیعی	علوم اجتماعی
دانشگاه تهران	۲۲۲	-	۱۱۰	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	۲۹۵	-	-	-	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	۱۱۲	-	-	-
دانشگاه علم و صنعت	-	-	۱۵۱	-	-	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	۱۵۷	-	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	۲۲۵	-	-	-

جدول ۸-۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»

امتیاز در شاخص‌های گوناگون								
نام مؤسسه	حوزه	امتیاز کل	مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	استنادهای ۱۱ سال پیشین	استنادهای ۱۱ سال پیشین	میانگین «اچ» دو سال پیشین	شاخص مقاله‌های دو سال پیشین
دانشگاه تهران	کشاورزی	۴۹/۸	۵۹/۹	۶۴/۵	۴۷/۴	۵۱/۲	۳۴/۸	۴۸/۲
دانشگاه تهران	مهندسی	۵۵/۳	۶۲/۶	۶۷/۳	۵۳/۶	۵۹/۵	۴۱/۸	۵۴/۷
دانشگاه علوم پزشکی	پزشکی	۴۶/۷	۵۲/۸	۵۲/۶	۴۶/۴	۴۸/۳	۳۱/۳	۴۹/۷

تهران	بالینی								
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	مهندسی	۵۵/۲	۶۳/۶	۶۵	۵۳/۷	۵۷/۱	۴۱/۴	۵۸/۵	۵۱/۶
دانشگاه علم و صنعت	مهندسی	۵۲/۴	۵۸/۸	۵۸/۷	۵۰/۸	۵۳/۱	۴۱/۲	۵۵/۷	۵۰/۴
دانشگاه صنعتی شریف	مهندسی	۵۲	۶۲/۷	۶۰/۴	۵۳/۵	۵۲/۴	۴۱/۷	۴۹/۱	۴۷/۶
دانشگاه صنعتی اصفهان	مهندسی	۴۸/۹	۵۲/۹	۵۳/۱	۴۸/۷	۵۰/۵	۴۲/۸	۵۱/۶	۴۵/۸
									۴۶/۴

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»، دانشگاه‌های «Wageningen University»، «Harvard University»، «Tsinghua University»، «Harvard University»، «University of California - Berkeley» و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در حوزه‌های کشاورزی، پزشکی بالینی، مهندسی، علوم زیستی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

۴-۸. رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

«دانشگاه ملی تایوان» در گزارش رتبه‌بندی موضوعی مؤسسه‌های علمی در سال ۲۰۱۶ میلادی ۱۰ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۳۰۰ مؤسسه برتر در موضوع‌های کشاورزی، مهندسی عمران، علوم رایانه، مهندسی شیمی، شیمی، مهندسی برق، محیط زیست و بوم‌شناسی، علوم زمین، مهندسی مکانیک، علوم مواد، ریاضیات، جانورشناسی و گیاه‌شناسی، فیزیک، و داروشناسی و سم‌شناسی شناسایی کرده است. «رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» بیشتر بر خروجی‌های پژوهشی و مقاله‌های پژوهشگران تمرکز دارد و مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۱۴ موضوع بر پایه سه معیار (بهره‌وری پژوهشی، تأثیر پژوهشی، و تعالی پژوهشی) و هشت شاخص ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۹ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت و در جدول ۴-۱۰ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۹. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»

نام مؤسسه	کشاورزی	مهندسی عمران	مهندسی شیمی	علوم رایانه	مهندسی برق	محیط زیست	علوم مواد	ریاضیات	مهندسی مکانیک	داروسازی	علوم گیاهی و شیمی	علوم زمین
دانشگاه تهران	۱۱۰	۶۸	۷۲	۱۷۴	۱۷۴	-	۱۸۲	۸۹	۲۶	-	۲۷۲	۲۹۸
دانشگاه تربیت مدرس	۲۴۹	۱۶۸	۱۷۹	-	-	-	-	-	۱۸۴	-	-	-
دانشگاه علم و	-	۱۲۵	۱۸۲	۱۴۰	۲۱۴	-	-	-	۳۷	-	-	-

نام مؤسسه	کشاورزی	مهندسی عمران	مهندسی شیمی	علوم رایانه	مهندسی برق	محیط زیست	علوم مواد	ریاضیات	مهندسی مکانیک	داروسازی	علوم گیاهی و شیمی جانوری	علوم زمین
صنعت												
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	۱۶۸	۹۱	۱۱۴	۱۶۸	-	۲۲۵	۲۷۷	۳۰	-	-	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	۲۸۰	۱۹۱	۱۷۱	۱۴۸	-	۲۲۹	۳۰۰	۸۲	-	-	-
دانشگاه شیراز	-	-	۱۴۵	-	-	-	-	-	۲۵۳	-	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	۲۸۰	۱۹۱	۱۷۱	۱۴۸	-	۲۲۹	۳۰۰	۸۲	-	-	-
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۴۶	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۷	-	-
دانشگاه فردوسی مشهد	۲۷۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

جدول ۴-۱۰. امتیاز کل مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»

نام مؤسسه	حوزه موضوعی	امتیاز کل
دانشگاه تهران	کشاورزی	۵۴/۴
دانشگاه تربیت مدرس	کشاورزی	۴۸/۹
دانشگاه فردوسی مشهد	کشاورزی	۴۸/۵
دانشگاه تهران	مهندسی شیمی	۵۸/۵
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	مهندسی شیمی	۵۶/۸
دانشگاه تربیت مدرس	مهندسی شیمی	۵۱/۳
دانشگاه علم و صنعت	مهندسی شیمی	۵۱/۲
دانشگاه صنعتی شریف	مهندسی شیمی	۵۰/۸
دانشگاه شیراز	مهندسی شیمی	۴۸/۷
دانشگاه صنعتی اصفهان	مهندسی شیمی	۴۸/۵
دانشگاه تهران	شیمی	۴۷/۵
دانشگاه تهران	مهندسی عمران	۵۸/۴

۵۴/۴	مهندسی عمران	دانشگاه علم و صنعت
۵۲	مهندسی عمران	دانشگاه تربیت مدرس
۵۲	مهندسی عمران	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۸/۲	مهندسی عمران	دانشگاه صنعتی شریف
۵۴/۱	علوم رایانه	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۲/۳	علوم رایانه	دانشگاه علم و صنعت
۵۰/۳	علوم رایانه	دانشگاه صنعتی شریف
۵۰/۱	علوم رایانه	دانشگاه تهران
۵۲/۲	مهندسی برق	دانشگاه صنعتی شریف
۵۱/۶	مهندسی برق	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۱/۴	مهندسی برق	دانشگاه تهران
۴۹/۵	مهندسی برق	دانشگاه علم و صنعت
۴۷/۲	علوم زمین	دانشگاه تهران
۵۰	علوم مواد	دانشگاه تهران
۴۹	علوم مواد	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۸/۶	علوم مواد	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۸/۵	علوم مواد	دانشگاه صنعتی شریف
۵۶/۸	ریاضیات	دانشگاه تهران
۴۸	ریاضیات	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۷/۴	ریاضیات	دانشگاه صنعتی شریف
۶۸/۸	مهندسی مکانیک	دانشگاه تهران
۶۷/۴	مهندسی مکانیک	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۶۴/۳	مهندسی مکانیک	دانشگاه علم و صنعت
۵۷/۲	مهندسی مکانیک	دانشگاه صنعتی شریف
۵۳	مهندسی مکانیک	دانشگاه صنعتی اصفهان
۵۳	مهندسی مکانیک	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۵۰/۷	مهندسی مکانیک	دانشگاه تربیت مدرس
۴۸/۷	مهندسی مکانیک	دانشگاه شیراز

۵۵/۴	داروسازی / سم شناسی	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴۸/۲	علوم گیاهی و جانوری	دانشگاه تهران

۹-۴. رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

مؤسسه «یو. اس. نیوز» در گزارش رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۰ مؤسسه ایرانی را در فهرست مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های کشاورزی، هنر و علوم انسانی، زیست‌شناسی و بیوشیمی، شیمی، پزشکی بالینی، علوم رایانه، اقتصاد و کسب و کار، مهندسی، محیط زیست / بوم‌شناسی، زمین‌شناسی، ایمنی‌شناسی، علوم مواد، ریاضیات، میکروبی‌شناسی، ژنتیک و زیست‌شناسی مولکولی، علوم اعصاب و رفتارشناسی، داروشناسی و سم‌شناسی، گیاه‌شناسی و جانورشناسی، روان‌درمانی / روان‌شناسی، علوم اجتماعی و بهداشت عمومی، و علوم فضا شناسایی کرده است.

«رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۲۱ موضوع، بر پایه ۱۰ شاخص ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۱۱ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت آمده است.

جدول ۴-۱۱. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یو. اس. نیوز»

موضوع‌ها	صنعتی شریف	دانشگاه تهران	صنعتی اصفهان	صنعتی امیرکبیر	آزاد کرج	علم و صنعت	علوم پزشکی تهران	تربیت مدرس	تبریز	فردوسی مشهد
علوم کشاورزی	-	۷۱	۱۹۱	-	۱۶۸	-	-	۱۸۴	-	۱۸۰
شیمی	۲۲۱	۲۳۵	۳۰۹	۴۰۰	۲۶۴	-	۳۸۹	۲۸۹	۳۷۵	-
علوم رایانه	۱۵۸	۱۲۰	-	۸۵	۱۳۰	۱۸۹	-	-	-	-
مهندسی	۶۰	۴۵	۱۸۸	۸۰	۶۳	۱۱۳	-	۱۹۱	۱۵۲	۲۵۲
علوم مواد	۱۴۲	۱۱۷	۱۴۰	۱۵۹	۱۹۷	۱۶۹	-	۳۵۱	-	۳۶۸
ریاضیات	-	-	-	۹۳	۷۲	-	-	-	-	-
فیزیک	۱۹۶	-	۱۸۰	-	۲۶۰	-	-	-	-	-
علوم زیستی و جانوری	-	۲۴۲	-	-	۳۸۱	-	-	۳۷۹	-	-
بیولوژی و بیوشیمی	-	۳۰۷	-	-	-	-	۳۷۲	-	-	-
پزشکی بالینی	-	-	-	-	-	-	۲۴۹	-	-	-
ایمنی‌شناسی	-	-	-	-	-	-	۱۹۹	-	-	-
داروشناسی و سم‌شناسی	-	-	-	-	-	-	۸۶	-	-	-

۴-۱۰. رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»

نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند» در گزارش سال ۲۰۱۶ خود هفت مؤسسه ایرانی را در فهرست مؤسسه‌های برتر دنیا در موضوع‌های علوم زیستی (زیس)، علوم پزشکی (پاب)، علوم طبیعی (رطب)، علوم اجتماعی (عاج)، و علوم فنی و مهندسی (منا) شناسایی کرده است. دانشگاه‌های «فردوسی مشهد»، «دانشگاه تهران»، «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، «علم و صنعت»، «علوم پزشکی تهران»، و «دانشگاه علوم پزشکی ایران» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند جایگاهی در این فهرست به دست آورند.

نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در شش موضوع علوم انسانی (هنا)، علوم زیستی (زیس)، علوم پزشکی (پاب)، علوم طبیعی (رطب)، علوم اجتماعی (عاج)، و علوم فنی و مهندسی (منا) بر پایه چهار بعد ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۱۲ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۱۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»

نام مؤسسه	هنا	زیس	پاب	رطب	عاج	منا
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۸۵	۳۵۹	-	۲۸۶	۴۲۱	۳۳۱
دانشگاه تهران	-	-	-	۲۲۱	۲۸۹	۱۶۰
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	۲۲۷	-	۱۴۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	-	-	-	۲۹۷
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	۲۸۱	-	۲۵۵
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	۲۰۳	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی ایران	-	-	۲۷۱	-	-	-

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»، دانشگاه‌های «University of California, Los Angeles»، «Harvard University»، «University Stanford»، «Princeton University»، «Massachusetts Institute of Technology»، و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در موضوع‌های علوم انسانی، علوم زیستی، علوم پزشکی، علوم طبیعی، علوم اجتماعی، و علوم فنی و مهندسی رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

فصل پنجم

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها

با اهمیت روزافزون وب در جامعه علمی، نظام‌هایی برای رتبه‌بندی مؤسسه‌ها پدید آمده که سنجش عملکرد آنها را در محیط وب پی می‌گیرند. در این نظام‌ها تنها کنش و حضور مؤسسه‌ها در محیط وب ارزیابی می‌شود. در این فصل رتبه‌بندی وبگاه مؤسسه‌ها گزارش می‌شود.

۵-۱. رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها

بر پایه ویرایش جولای نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» در سال ۲۰۱۶، ۵۹۸ مؤسسه ایرانی در فهرست ۲۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام قرار گرفته‌اند. «دانشگاه تهران» برترین دانشگاه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۴۱۱ جهانی و رتبه نخست ملی را به دست آورده است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی اصفهان»، «صنعتی شریف»، «علوم پزشکی شیراز»، «صنعتی امیرکبیر»، «تربیت مدرس»، «فردوسی مشهد»، «علم و صنعت»، و «علوم پزشکی شهید بهشتی» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی قرار گرفته‌اند. هدف کلیدی از انتشار «وبومتریکس»، نه صرفاً رتبه‌بندی وبگاه‌ها، بلکه بهبود و ارتقای انتشارات وبی است. آزمایشگاه «سایبرمتریکس» سالانه دو ویرایش از نظام «وبومتریکس» در ماه‌های ژانویه و جولای منتشر می‌کند. پشتیبانی از دسترسی آزاد، دسترسی الکترونیکی به انتشارات علمی، و دسترسی به سایر منابع دانشگاهی از نخستین اهداف این نظام رتبه‌بندی است. حجم اطلاعات موجود بر روی وب، رؤیت‌پذیری، فایل‌های غنی، و تأثیر بر پیشرفت‌های علمی شاخص‌هایی هستند که «وبومتریکس» از آنها برای ارزیابی وبگاه دانشگاه‌ها استفاده می‌کند. در جدول ۵-۱ رتبه ملی، منطقه‌ای، و جهانی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» و در جدول ۵-۲ رتبه آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.^۱

جدول ۵-۱. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه در آسیا	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۶۵	۴۱۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲	۶۶	۴۲۱
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳	۱۱۹	۶۴۰
دانشگاه صنعتی شریف	۴	۱۲۴	۶۷۳
علوم پزشکی شیراز	۵	۱۲۷	۶۸۱
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶	۱۴۸	۷۵۸
دانشگاه تربیت مدرس	۷	۱۵۰	۷۶۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۸	۱۵۹	۷۹۱
دانشگاه علم و صنعت	۹	۱۹۰	۸۹۸
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۰	۲۴۴	۹۳۲

^۱ سیاهه همه مؤسسه‌های ایرانی را در این نظام رتبه‌بندی در سامانه «نما» در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR ببینید.

جدول ۵-۲. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام مؤسسه	حضور	تأثیر	دسترسی	ممتازی
دانشگاه تهران	۴۰۲	۵۱۱	۷۹۱	۳۷۰
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۳۹	۳۸۸	۶۲۳	۵۶۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۱۸۳	۷۸۷	۱۰۶۰	۶۱۶
دانشگاه صنعتی شریف	۸۴۵	۱۴۹۷	۹۵۷	۴۳۹
علوم پزشکی شیراز	۸۱۵	۲۵۰	۱۳۳۲	۱۴۲۵
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۹۰۳	۱۷۴۷	۱۰۵۵	۴۲۴
دانشگاه تربیت مدرس	۱۶۱۸	۱۵۷۸	۱۰۰۳	۵۵۶
دانشگاه فردوسی مشهد	۴۰۲	۱۲۲۲	۱۴۳۸	۸۳۵
دانشگاه علم و صنعت	۱۸۵۹	۲۴۶۷	۱۲۰۹	۵۲۵
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۲۴	۱۶۸۸	۱۰۶۸	۱۰۱۰

بر پایه گزارش رتبه‌بندی «وبومتریکس»، دانشگاه «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «MIT»، «Stanford University»، «University of California Berkeley»، «University of Michigan»، «Cornell University»، «University of Washington»، «Columbia University New York»، «University of Pennsylvania» و «University of Oxford» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۵-۲. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»

بر پایه ویرایش سوم نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر» در سال ۲۰۱۶، ۱۴۱ مؤسسه ایرانی در فهرست ۵۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام قرار گرفته‌اند. «دانشگاه علوم پزشکی تهران» برترین دانشگاه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۵۹۳ جهانی و رتبه نخست ملی را به‌دست آورده است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «تهران»، «تربیت مدرس»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی اصفهان»، «علم و صنعت» و «شهید بهشتی» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی قرار گرفته‌اند. در این ویرایش سوم این نظام «پروفایل» نزدیک به پنج هزار مؤسسه شناسایی و ارزیابی شده است.

هدف کلیدی از انتشار این نظام رتبه‌بندی، تشویق مؤسسه‌ها به حضور بیشتر و فعال‌تر در فضای وب است. آزمایشگاه «سایبمتریکس» سالانه دو ویرایش از نظام «وبومتریکس» در ماه‌های جولای و دسامبر

منتشر می‌کند. این نظام رتبه‌بندی نخست مؤسسه‌ها را از طریق نشانی وب‌سایتشان در پایگاه «گوگل اسکالر» شناسایی می‌کند، سپس ۱۰ «پروفایل» عمومی مؤسسه‌ها استخراج می‌شوند. شمار استنادها برای مؤسسه‌ها محاسبه می‌شود و مؤسسه‌ها به ترتیب شمار استناد رتبه‌بندی می‌شوند. اگر «پروفایل»‌های گوناگونی برای یک پدیدآور در «گوگل اسکالر» وجود داشته باشد، «پروفایلی» در نظر گرفته می‌شود که بهترین عملکرد را داشته باشد. در جدول ۳-۵ رتبه ملی و جهانی و شمار استنادهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر» و در جدول ۴-۵ فهرست کامل مؤسسه‌های ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۵. رتبه و شمار استنادهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی	شمار استنادها
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱	۵۹۳	۸۵۲۰۴
دانشگاه تهران	۲	۷۸۴	۵۷۵۰۲
دانشگاه تربیت مدرس	۳	۸۷۲	۴۶۸۶۰
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴	۹۲۴	۴۲۹۱۳
دانشگاه صنعتی شریف	۵	۹۴۸	۴۱۰۳۴
دانشگاه صنعتی اصفهان	۶	۱۰۴۰	۳۵۹۹۴
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۷	۱۰۴۵	۳۵۸۸۳
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۸	۱۰۸۰	۳۴۱۱۶
دانشگاه علم و صنعت	۹	۱۲۰۸	۲۷۳۵۵
دانشگاه شهید بهشتی	۱۰	۱۲۸۲	۲۴۱۶۳

جدول ۴-۵. رتبه جهانی و شمار استنادهای مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»

RANK	UNIVERSITY	CITATIONS
593	Tehran University of Medical Sciences	85204
784	University of Tehran	57502
872	Tarbiat Modares University	46860
924	Shahid Beheshti University of Medical Sciences	42913
948	Sharif University of Technology Tehran	41034
1040	Isfahan University of Technology	35994
1045	Amirkabir University of Technology	35883
1080	Isfahan University of Medical Sciences	34116
1208	Iran University of Science & Technology Tehran	27355

1282	Shahid Beheshti University	24163
1332	Shiraz University of Medical Sciences	22419
1334	Shiraz University	22375
1343	Mashhad University of Medical Sciences	22111
1383	University of Tabriz	21104
1452	Ferdowsi University of Mashhad	19192
1460	Yazd University	19023
1509	University of Kashan	17520
1512	Khaje-Nassir-Toosi University of Technology	17491
1614	Islamic Azad University Jahrom	15160
1631	Tabriz University of Medical Sciences and Health Services	14753
1639	Iran University of Medical Sciences	14548
1648	Bu Ali Sina University Hamedan	14457
1672	Razi University Kermanshah	13956
1690	Iran Polymer and Petrochemical Institute	13692
1726	Islamic Azad University Khorasgan Isfahan	13198
1748	Islamic Azad University Tehran Science & Research Branch	12807
1798	University of Isfahan	12124
1875	University of Guilan	11151
1877	Shahid Bahonar University of Kerman	11139
1883	University of Mazandaran Babolsar	11092
1921	Shahid Chamran University of Ahvaz	10511
1937	Kharazmi University (Tarbiat Moallem University Tehran)	10327
1994	Urmia University	9499
2034	Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences	9131
2042	Kermanshah University of Medical Sciences	9039
2067	Alzahra University (Azzahra University)	8834
2183	Arak University	7938
2196	Shahed University	7809
2198	Sahand University of Technology Tabriz	7774
2229	Institute for Advanced Studies in Basic Sciences	7508
2272	University of Mohaghegh Ardabili	7178
2279	Hamedan University of Medical Sciences	7113
2285	Mazandaran University of Medical Sciences Sari	7056
2294	Shahrood University of Technology	6960
2314	Kerman University of Medical Sciences	6864
2335	Noshirvani Institute of Technology Babol	6704
2336	University of Kurdistan Sanandaj	6695

2342	Kerman Graduate University of Technology	6653
2363	Azərbaycan Şahid Madani University Tarbiat Moallem	6564
2384	Semnan University	6451
2418	Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources	6281
2421	Hakim Sabzevari University (Tarbiat Moallem University Sabzevar)	6270
2465	Islamic Azad University Tehran Central Branch	6010
2498	Zanjan University	5830
2531	Zanjan University of Medical Sciences	5680
2532	Bushehr University of Medical Sciences	5675
2535	Yasuj University	5659
2583	Guilan University of Medical Sciences Rasht	5399
2589	University of Maragheh	5376
2614	Shiraz University of Technology	5220
2616	Shahid Rajaee Teacher Training University Tehran	5201
2626	Islamic Azad University South Tehran	5181
2627	Islamic Azad University Mahshahr	5177
2669	University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences Tehran	5022
2691	Imam Khomeini International University Qazvin	4900
2717	Islamic Azad University Najafabad	4798
2732	International Institute of Earthquake Engineering and Seismology	4707
2738	Zahedan University of Medical Sciences	4689
2836	Golestan University of Medical Sciences	4366
2850	University of Zabol	4316
2857	University of Sistan and Baluchestan	4296
2865	Shahrekord University	4254
2909	Golestan University	4079
2923	Institute for Materials and Energy Sharif University of Technology	4030
2965	Aja (Army) University of Medical Sciences	3898
2981	Rafsanjan University of Medical Sciences	3828
2982	Baqiyatallah Medical Sciences University	3826
3031	Islamic Azad University Rasht	3677
3040	Allameh Tabatabai University	3651
3040	Ardabil University of Medical Sciences	3651
3043	Islamic Azad University Tabriz	3648
3061	Islamic Azad University Shahreza	3560
3078	Kashan University of Medical Sciences	3487
3083	Islamic Azad University Karaj	3473
3126	Shahrekord University of Medical Sciences	3376

3207	Arak University of Medical Sciences	3143
3238	Urmia University of Medical Sciences	3049
3256	Babol University of Medical Sciences	3002
3274	Islamic Azad University Arak	2954
3281	Birjand University of Medical Sciences	2938
3291	Qazvin University of Medical Sciences	2913
3302	Islamic Azad University Lahijan	2881
3341	Payam Noor University	2774
3344	Persian Gulf University Bushehr	2773
3347	Yasuj University of Medical Sciences	2755
3362	University of Birjand	2721
3390	Hormozgan University Bandar Abbas	2649
3431	Urmia University of Technology	2551
3441	Ilam University	2530
3470	Kurdistan University of Medical Sciences Sanandaj	2477
3474	Kermanshah University of Technology	2467
3478	Shahid Sadoughi University of Medical Sciences	2461
3497	Shahrood Medical Science University	2410
3508	Damghan University	2374
3534	Islamic Azad University of Pharmaceutical Sciences	2331
3551	Malek Ashtar University of Technology Shahinshahr	2302
3580	Islamic Azad University Ayatollah Amoli	2227
3648	Ilam University of Medical Sciences	2102
3734	Qom University	1943
3742	Semnan University of Medical Sciences	1925
3807	Islamic Azad University Tehran North Branch	1820
3822	Islamic Azad University Mashhad	1791
3830	University of Malayer	1778
3848	Lorestan University of Medical Sciences Khorramabad	1741
3889	Islamic Azad University Qazvin	1683
3895	Islamic Azad University Ahvaz	1676
3946	Islamic Azad University Damghan	1598
4030	Tafresh University	1463
4043	Islamic Azad University	1446
4068	Islamic Azad University Yazd	1416
4127	Islamic Azad University Urmia	1352
4147	Islamic Azad University Falavarjan	1324
4171	Petroleum University of Technology Abadan	1301

4173	Lorestan University Khorramabad	1300
4179	Fasa Faculty of Medical Sciences	1288
4183	Qom University of Medical Sciences	1280
4236	Hormozgan University of Medical Sciences Bandar Abbas	1220
4251	Islamic Azad University Shabestar	1194
4265	North Khorasan College of Medical Sciences	1178
4292	University of Imam Hossein	1153
4310	University of Bonab	1133
4320	Behbahan Khatam Alanbia University of Technology	1123
4329	Islamic Azad University Saveh	1113
4337	Valiasr University of Rafsanjan	1100
4345	Islamic Azad University Tonekabon	1092
4370	Islamic Azad University Shiraz	1074
4382	Qom University of Technology	1062
4401	Islamic Azad University Qaemshahr	1046
4411	Sari Agricultural Science and Natural Resources University	1035
4416	Islamic Azad University Gachsaran	1030
4433	Quchan University of Technology	1016

بر پایه گزارش رتبه‌بندی «وبومتریکس»، دانشگاه «Harvard University» با ۱۴۹۵۴۹۷ استاد دارای بیشترین شمار استاد و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «Stanford University»، «University of California Berkeley»، «Johns Hopkins University»، «University of Michigan»، «MIT»، «Chicago University of»، «University College London»، «University of Oxford» و «Cambridge» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۳-۵. رتبه‌بندی وب پژوهشگاه‌ها

بر پایه ویرایش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»، ۶۸ پژوهشگاه ایرانی در فهرست ۸۰۰۰ مؤسسه‌ای این رتبه‌بندی قرار گرفته‌اند. «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» برترین پژوهشگاه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۲۱۴ جهانی و رتبه نخست ملی را به‌دست آورده است. پس از این پژوهشگاه، «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران»، «مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری»، «فرهنگستان علوم پزشکی ایران»، «انستیتو پاستور ایران»، «پژوهشگاه دانش‌های بنیادی»، «مرکز آموزش و تحقیقات اقتصادی اجتماعی و آماری کشورهای اسلامی»، «مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی»،

«سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور»، و «مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی قرار گرفته‌اند.

هدف کلیدی از انتشار «وبومتریکس»، نه صرفاً رتبه‌بندی وبگاه‌ها، بلکه بهبود و ارتقای انتشارات وبی است. آزمایشگاه «سایر متریکس» پشتیبانی از دسترسی آزاد، دسترسی الکترونیکی به انتشارات علمی، و دسترسی به سایر منابع علمی را از نخستین اهداف این نظام رتبه‌بندی عنوان کرده است. حجم اطلاعات موجود بر روی وب، رؤیت‌پذیری، فایل‌های غنی، و شمار انتشارات پنج سال اخیر در نمایه «گوگل اسکالر» شاخص‌هایی هستند که «وبومتریکس» از آنها برای ارزیابی وبگاه پژوهشگاه‌ها استفاده می‌کند. در جدول ۵-۵ رتبه ملی و جهانی ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» و در جدول ۵-۶ رتبه آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۵-۵. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام پژوهشگاه	رتبه ملی	رتبه جهانی
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	۱	۲۱۴
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران	۲	۲۶۱
مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری	۳	۴۴۱
فرهنگستان علوم پزشکی ایران	۴	۷۳۰
انستیتو پاستور ایران	۵	۹۳۸
پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	۶	۹۹۹
مرکز آموزش و تحقیقات اقتصادی اجتماعی و آماری کشورهای اسلامی	۷	۱۰۲۱
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی	۸	۱۱۰۴
سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور	۹	۱۱۰۹
مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی	۱۰	۱۴۴۳

جدول ۵-۶. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام پژوهشگاه	حضور	رؤیت‌پذیری	دسترسی	پژوهش
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	۴۴۳	۳۳۵	۱۲۰۸	۲۱۷
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران	۱۱۸	۵۷۰	۱۷۴	۳۷۲
مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری	۱۳۱	۱۹۳۸	۱۷۲۰	۱۰۳
فرهنگستان علوم پزشکی ایران	۱۵۸۶	۱۶۹۱	۱۲۴۳	۳۰۵
انستیتو پاستور ایران	۱۹۵۱	۲۰۷۴	۱۳۵۴	۴۰۱
پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	۱۵۱۷	۱۳۸۹	۶۹۳	۱۰۷۱

نام پژوهشگاه	حضور	رؤیت پذیری	دسترسی	پژوهش
مرکز آموزش و تحقیقات اقتصادی اجتماعی و آماری کشورهای اسلامی	۲۷۸۸	۹۲۱	۱۵۲۳	۱۱۹۵
مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی	۱۵۶۸	۱۲۶۸	۱۰۴۹	۱۳۲۹
سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور	۴۴۵	۱۵۹۷	۸۰۲	۱۴۵۴
مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی	۲۰۱	۲۴۱	۳۴۵۹	۴۹۱۱

بر پایه گزارش «وبومتریکس»، «National Institutes of Health» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه های دنیا است. پس از این مؤسسه، «National Aeronautics and Space Administration»، «National Institute of Informatics»، «Food and Agriculture Organization of the United Nations»، «Japan Science & Technology Agency»، «National Oceanic and Atmospheric Administration»، «European Organization for Nuclear Research CERN»، «US Geological Survey»، «International Atomic Energy Agency»، «World Wide Web Consortium» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه بندی را به دست آورده اند.

۵-۴. رتبه بندی واسپارگاه های سازمانی

بر پایه ویرایش جولای سال ۲۰۱۶ مؤسسه «وبومتریکس»، شش واسپارگاه سازمانی ایرانی در فهرست واسپارگاه های برتر این نظام رتبه بندی قرار گرفته اند. «واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل» برترین واسپارگاه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۱۱۲۱ جهانی و رتبه نخست ملی را به دست آورده است. پس از این دانشگاه، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر»، و «انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار» در رتبه های دوم تا ششم ملی قرار گرفته اند.

هدف کلیدی از انتشار «رتبه بندی واسپارگاه های سازمانی» پشتیبانی از برنامه های دسترسی آزاد به انتشارات علمی در قالب الکترونیکی و دیگر آثار است. این نظام رتبه بندی مؤسسه ها را تشویق می کند تا منابع اطلاعاتی علمی و غیرعلمی خود را بر روی وب منتشر کنند تا همگان از آنها بهره مند شوند. حجم اطلاعات موجود بر روی واسپارگاه (اندازه)، رؤیت پذیری، فایل های غنی (دسترسی)، و شمار انتشارات در پایگاه «گوگل اسکالر» (پژوهش) شاخص هایی هستند که «وبومتریکس» از آنها برای ارزیابی واسپارگاه ها

استفاده می‌کند. در جدول ۵-۷ رتبه ملی و جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی و در جدول ۵-۸ رتبه آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۵-۷. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی

رتبه جهانی	رتبه ملی	واسپارگاه‌ها
۱۱۲۱	۱	واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
۱۲۶۳	۲	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۱۳۰۱	۳	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا
۱۴۱۷	۴	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
۱۴۹۱	۵	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
۲۲۱۴	۶	انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار

جدول ۵-۸. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی

واسپارگاه‌ها	اندازه	رؤیت‌پذیری	دسترسی	پژوهش
واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل	۱۴۹۵	۱۳۸۴	۱۵۷۲	۶۴۱
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۴۵۹	۱۵۸۷	۱۵۲۹	۶۶۶
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا	۱۰۵۰	۱۵۸۱	۱۸۸۱	۸۵۷
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان	۱۴۶۵	۱۷۱۴	۱۹۴۷	۶۸۱
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر	۱۱۲۱	۱۸۰۳	۲۲۳۱	۶۳۲
انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار	۱۵۲۹	۱۹۳۸	۲۰۸۴	۲۰۱۴

بر پایه گزارش «وبومتریکس»، «Arxiv.org e-Print Archive» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی است. همچنین، پس از این مؤسسه، «Smithsonian/NASA Astrophysics Data System»، «CiteSeerX»، «Europe PubMed Central»، و «Research Papers in Economics RePEc» جایگاه دوم تا پنجم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۵-۵. رتبه‌بندی جهانی وب دانشگاه‌ها و کالج‌ها

بر پایه ویرایش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی جهانی کالج‌ها و دانشگاه‌ها، ۳۰۸ مؤسسه ایرانی در فهرست ۱۱۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام قرار گرفته‌اند. «دانشگاه تهران» برترین مؤسسه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۱۸۳ جهانی و رتبه نخست ملی را به‌دست آورده است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «جامع علمی کاربردی»، «فردوسی مشهد»، «علوم پزشکی تهران»، «شهید بهشتی»، «علم و صنعت»، «فنی و حرفه‌ای»، «تربیت مدرس»، «صنعتی امیرکبیر»، و «علوم پزشکی مشهد» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی قرار گرفته‌اند.

نظام رتبه‌بندی جهانی کالج‌ها و دانشگاه‌ها وبگاه بیش از ۱۱۰۰۰ دانشگاه، کالج، و مؤسسه آموزش عالی را در نزدیک به ۲۰۰ کشور دنیا پایش می‌کند، و آنها را بر پایه محبوبیت وبگاه رتبه‌بندی می‌کند؛ هرچند، «فور. آی. سی. یو.» ادعای رتبه‌بندی علمی مؤسسه‌ها را ندارد. در جدول ۵-۹ رتبه ملی و جهانی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.» آمده است.

جدول ۵-۹. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.» (ترتیب بر پایه رتبه ملی)

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۱۸۳
دانشگاه جامع علمی کاربردی	۲	۳۴۲
دانشگاه فردوسی مشهد	۳	۵۴۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴	۸۶۱
دانشگاه شهید بهشتی	۵	۱۰۴۳
دانشگاه علم و صنعت	۶	۱۱۱۴
دانشگاه فنی و حرفه‌ای	۷	۱۱۳۴
دانشگاه تربیت مدرس	۸	۱۱۳۵
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۹	۱۱۳۷
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۰	۱۲۴۰

بر پایه گزارش «فور. آی. سی. یو.»، دانشگاه «Massachusetts Institute of Technology» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «Stanford University»، «Harvard University»، «University of California, Berkeley»، «Cornell University»، «University of Washington»، «University of Michigan»، «Purdue University»، «Penn State University»، و «University of California, Los Angeles» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

فصل ششم

جایگاه ایران در نمایه‌های استنادی

نمایه‌های استنادی کلیدی پایگاه‌هایی هستند که به نمایه‌سازی نشریه‌های علمی و انتشارات پژوهشگران می‌پردازند. دو نمایه‌نامه کلیدی در جهان «وب آو ساینس» و «اسکوپوس» هستند که همگان در سراسر جهان آنها را بازدید می‌کنند. در این فصل گزارش‌هایی می‌آیند که بر پایه داده‌های این دو نمایه استنادی هستند.

۶-۱. شمار انتشارات

بر پایه داده‌های هفت پایگاه استنادی کلیدی نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، ایران در سال ۲۰۱۶ ۳۶۸۰۷ مدرک در این نمایه‌نامه جهانی منتشر کرده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، ایران از دیدگاه انتشار مدارک علمی در این نمایه‌نامه، در پله ۱۹ جهان است. انتشارات ایران همه گونه مدام، از مقاله نشریه گرفته تا یادداشت سردبیر را در بر دارد؛ شمار گونه‌های این مدارک در جدول ۶-۱ آمده است.

جدول ۶-۱. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

شمار انتشارات	گونه انتشارات
۳۲۹۱۰	مقاله نشریه
۲۲۶۶	مقاله همایش
۸۹۸	چکیده سمینار
۳۸۹	نامه
۲۷۰	نوشته‌های سردبیری
۲۵۰	اصلاحیه
۱۱۶	فصل کتاب
۳۱	نقد کتاب
۴۹	دیگر گونه‌های مدارک

بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس» دانشگاه آزاد اسلامی - همه واحدها با انتشار ۶۶۱۰ مدرک بیشترین سهم را در انتشارات علمی ایران دارد. این دانشگاه به همراه نه دانشگاه دیگر در کشور نزدیک به ۶۴ درصد انتشارات علمی ایران را در سال ۲۰۱۶ منتشر کرده‌اند. شمار انتشارات این ۱۰ مؤسسه برتر در جدول ۶-۲ آمده است.

جدول ۶-۲. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	شمار انتشارات	سهم از کل انتشارات (درصد)
دانشگاه آزاد اسلامی (همه واحدها)	۱	۶۶۱۰	۱۸
دانشگاه تهران	۲	۳۲۱۶	۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳	۲۹۲۳	۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴	۱۹۲۷	۵

دانشگاه تربیت مدرس	۵	۱۷۶۱	۵
دانشگاه صنعتی شریف	۶	۱۶۵۱	۴
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۷	۱۴۴۴	۴
دانشگاه صنعتی اصفهان	۸	۱۴۲۰	۴
دانشگاه علم و صنعت	۹	۱۳۱۵	۴
دانشگاه فردوسی مشهد	۱۰	۱۲۴۱	۳

همچنین، ایران رتبه دوم را در میان کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۳-۶ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در شاخص «شمار انتشارات» آمده است.

جدول ۳-۶. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه نامه «وب آو ساینس»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ترکیه	۱	۱۷
ایران	۲	۱۹
رژیم اشغالگر قدس	۳	۲۸
عربستان سعودی	۴	۳۵
مصر	۵	۳۹
پاکستان	۶	۴۱
امارات متحده عربی	۷	۵۸
قطر	۸	۶۳
لبنان	۹	۶۷
اردن	۱۰	۷۱
عراق	۱۱	۷۵
قزاقستان	۱۲	۷۶
کویت	۱۳	۸۶
عمان	۱۴	۸۷
ارمنستان	۱۵	۸۸
گرجستان	۱۶	۹۲
آذربایجان	۱۷	۹۶
ازبکستان	۱۸	۱۰۲
بحرین	۱۹	۱۲۰

سوریه	۲۰	۱۲۲
یمن	۲۱	۱۲۵
قرقیزستان	۲۲	۱۴۲
افغانستان	۲۳	۱۶۲
تاجیکستان	۲۴	۱۶۳
فلسطین	۲۵	۱۹۰
ترکمنستان	۲۶	۲۰۳

آمریکا با ۶۰۱۷۱۸ رکورد نزدیک به ۲۶ درصد انتشارات جهان را تولید می کند و جایگاه نخست در شمار انتشارات را دارد؛ چین، انگلستان، آلمان، و ژاپن نیز به ترتیب در جایگاه های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

نمایه نامه «اسکوپوس» نیز از دیگر نمایه نامه های کلیدی جهانی است که نوشته های پژوهشگران را نمایه سازی می کند. بر پایه داده های نمایه نامه «اسکوپوس»، ایران ۴۹۲۷۵ مدرک در سال ۲۰۱۶ در این نمایه نامه جهانی منتشر کرده است (تاریخ دریافت داده ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، ایران از دیدگاه انتشار مدارک علمی در این نمایه نامه، در پله ۱۶ جهان است. انتشارات ایران همه گونه مدام، از مقاله نشریه گرفته تا یادداشت سردبیر را در بر دارد؛ شمار گونه های این مدارک در جدول ۴-۶ آمده است.

جدول ۴-۶. شمار گونه های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه نامه «اسکوپوس»

شمار انتشارات	گونه های انتشارات
۴۴۹۲۶	مقاله نشریه
۳۱۰۳	مقاله همایش
۵۳۷	نامه
۱۶۱	فصل کتاب
۱۲۳	نوشته های سردبیری
۴۲۵	دیگر گونه های مدارک

بر پایه داده های نمایه نامه «اسکوپوس» دانشگاه آزاد اسلامی - همه واحدها به جز علوم و تحقیقات با انتشار ۵۲۷۶ مدرک بیشترین سهم را در انتشارات علمی ایران دارد. این دانشگاه به همراه

نه دانشگاه دیگر در کشور نزدیک به ۵۵ درصد انتشارات علمی ایران را در سال ۲۰۱۶ منتشر کرده‌اند. شمار انتشارات این ۱۰ مؤسسه برتر در جدول ۶-۵ آمده است.

جدول ۶-۵. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	شمار انتشارات	سهم از کل انتشارات (درصد)
دانشگاه آزاد اسلامی (همه واحدها)	۱	۵۲۷۶	۱۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲	۴۰۳۹	۸
دانشگاه تهران	۳	۴۰۰۴	۸
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴	۲۲۰۰	۴
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵	۲۱۵۵	۴
دانشگاه تربیت مدرس	۶	۲۱۳۹	۴
دانشگاه صنعتی شریف	۷	۱۸۲۷	۴
دانشگاه آزاد اسلامی (واحد علوم و تحقیقات)	۸	۱۶۲۸	۳
دانشگاه صنعتی اصفهان	۹	۱۵۷۰	۳
دانشگاه فردوسی مشهد	۱۰	۱۵۳۸	۳

همچنین، ایران رتبه نخست را در میان کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۶-۶ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در شاخص «شمار انتشارات» آمده است.

جدول ۶-۶. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۱۶
ترکیه	۲	۱۷
عربستان سعودی سعودی	۳	۳۱
رژیم اشغالگر قدس	۴	۳۳
مصر	۵	۳۵
پاکستان	۶	۴۰
امارات متحده عربی	۷	۵۸
قطر	۸	۶۱
قزاقستان	۹	۶۳
اردن	۱۰	۶۵

عراق	۱۱	۶۶
لبنان	۱۲	۶۷
عمان	۱۳	۷۸
گرجستان	۱۴	۸۲
کویت	۱۵	۸۶
ارمنستان	۱۶	۹۱
آذربایجان	۱۷	۹۳
ازبکستان	۱۸	۱۰۲
فلسطین	۱۹	۱۰۳
سوریه	۲۰	۱۰۹
بحرین	۲۱	۱۱۱
یمن	۲۲	۱۲۰
قرقیزستان	۲۳	۱۳۵
افغانستان	۲۴	۱۴۴
تاجیکستان	۲۵	۱۵۳
ترکمنستان	-	-

آمریکا با ۵۹۴۶۴۷ رکورد نزدیک به ۲۲ درصد انتشارات جهان را تولید می کند و جایگاه نخست «شمار انتشارات» را دارد؛ کشورهای چین، انگلستان، آلمان، و هند نیز در جایگاه های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲-۶. شمار استنادها

استناد به معنای سند قرار دادن یک مدرک (مانند مقاله) و بیانگر نوعی استفاده از دانش پیشین است. شمارش استنادها، که بیشتر از آن با نام «تحلیل استنادی» یاد می شود، از شاخص های سنجش کیفیت نسبی انتشارات علمی است. زمانی که شمار استنادهای اثری اندازه گیری می شود، اطلاعاتی درباره تأثیر آن در یک حوزه موضوعی دریافت می شود.

بر پایه نمایه نامه «اسکوپوس»، پدیدآوران ایرانی، در سال ۲۰۱۵، ۳۷۵۸۷ مدرک استنادپذیر منتشر و این مدارک ۱۴۳۴۱ استناد دریافت کرده اند (تاریخ دریافت داده ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، ایران از دیدگاه شمار استنادها در این نمایه نامه، در پله ۲۳ جهان است. بر پایه داده های این پایگاه در سال

۲۰۱۵، ۳۲۳۸۲ از انتشارات ایرانیان بدون استناد بوده و تا کنون استنادی دریافت نکرده‌اند.

شمار خوداستنادی پژوهشگران ایرانی نیز در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ۶۶۳۲ و ایران از دیدگاه نسبت خوداستنادی به کل استنادها، در جایگاه ۱۶ جهان است. جدول ۶-۷ اطلاعات بیشتری را درباره استناد به انتشارات پدیدآوران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۷. استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استنادپذیر	۳۷۵۸۷
شمار استنادها	۱۴۳۴۱
شمار خوداستنادی‌ها	۶۶۳۲
سهم انتشارات کشور از انتشارات خاورمیانه (درصد)	۲۸/۵۷
سهم انتشارات کشور از انتشارات جهان (درصد)	۱/۵۴
رتبه کشور در شمار استنادها	۲۳
رتبه کشور در نسبت خوداستنادی‌ها	۱۶

۳-۶. میانگین سرانه استناد به مقاله (سالانه)

از آنجا که شمار استنادها به تنهایی نمی‌تواند به صورت دقیق کیفیت مقاله‌های یک کشور را نشان دهد، متخصصان علم سنجی شاخص بهتری را برای ارزیابی تأثیر مقاله‌ها درست کرده‌اند. «میانگین سرانه استناد به مقاله» به این معنا است که به هر مقاله یک کشور چه انداز استناد می‌شود. بر پایه نمایه‌نامه «اسکوپوس»، میانگین استناد به هر مدرک استنادپذیر ایرانی در سال ۲۰۱۵ نزدیک به ۰/۳۶ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). به این ترتیب، ایران از دیدگاه میانگین سرانه استناد در این نمایه‌نامه، در پله ۱۷۴ جهان است. بر پایه داده‌های این پایگاه در سال ۲۰۱۵، نسبت مدارک بدون استناد پژوهشگران ایرانی ۸۶/۷۱ درصد است.

میانگین سرانه خوداستنادی پژوهشگران ایرانی نیز در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ۰/۱۹ بوده است. جدول ۶-۸ اطلاعات بیشتری را درباره میانگین سرانه استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۸. میانگین سرانه استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه نامه «اسکوپوس»

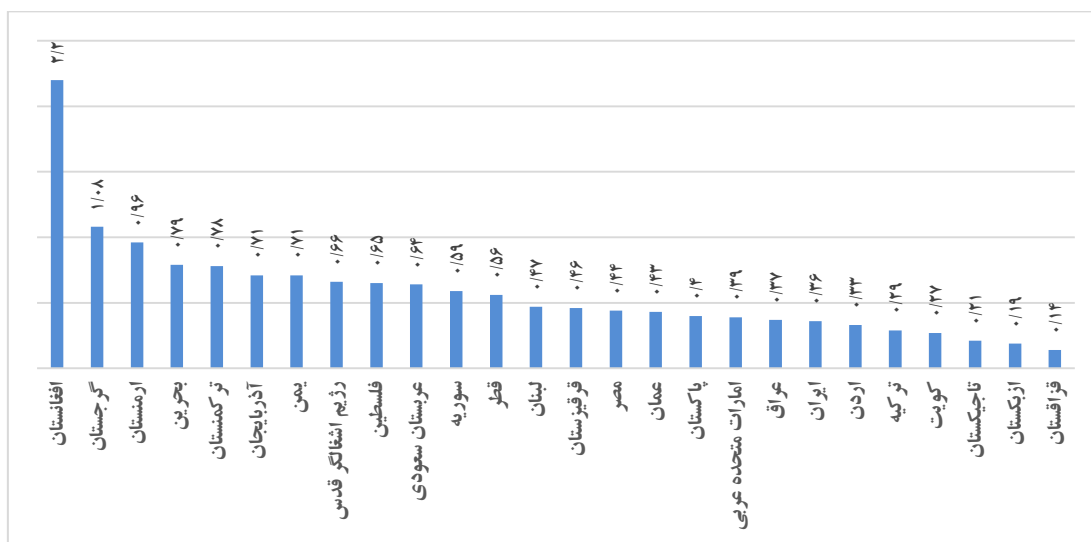
شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استنادپذیر	۳۷۵۸۷
میانگین سرانه استناد	۰/۳۶
میانگین سرانه خوداستنادی	۰/۱۷
نسبت پژوهش‌های بدون استناد (درصد)	۸۶/۱۵
رتبه کشور در میانگین سرانه استناد	۱۷۴

بر پایه میانگین سرانه استناد، ایران در پله ۲۰ در میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۹ رتبه جهانی کشورهای منطقه در میانگین سرانه استناد و در نمودار ۶-۱ میانگین سرانه استناد آنها آمده است.

جدول ۶-۹. رتبه جهانی کشورهای منطقه در میانگین سرانه استناد

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
افغانستان	۱	۳
گرجستان	۲	۲۰
ارمنستان	۳	۳۵
بحرین	۴	۴۸
ترکمنستان	۵	۵۰
آذربایجان	۶	۶۲
یمن	۷	۶۴
رژیم اشغالگر قدس	۸	۷۸
فلسطین	۹	۸۲
عربستان سعودی سعودی	۱۰	۸۹
سوریه	۱۱	۹۸
قطر	۱۲	۱۰۵
لبنان	۱۳	۱۳۱
قرقیزستان	۱۴	۱۳۴
مصر	۱۵	۱۴۶
عمان	۱۶	۱۴۸
پاکستان	۱۷	۱۶۲
امارات متحده عربی	۱۸	۱۶۴
عراق	۱۹	۱۷۲
ایران	۲۰	۱۷۴
اردن	۲۱	۱۸۵

ترکیه	۲۲	۱۹۴
کویت	۲۳	۲۰۲
تاجیکستان	۲۴	۲۱۱
ازبکستان	۲۵	۲۱۲
قزاقستان	۲۶	۲۱۷

نمودار ۶-۱. میانگین سرانه استناد کشورهای منطقه

۶-۴. میانگین سرانه استناد به مقاله (پنج ساله)

با توجه به اینکه استناد به بسیاری از مقاله‌ها در یک سال و کمتر از آن روی نمی‌دهد، پژوهشگران علم‌سنجی شاخص دیگری برای ارزشیابی کیفیت انتشارات درست کرده‌اند. «میانگین سرانه استناد» به مقاله‌های یک پژوهشگر، مؤسسه، یا کشور در یک دوره پنج ساله دید بهتری به کیفیت انتشارات فراهم می‌سازد. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، میانگین سرانه استناد پنج ساله (۲۰۱۶-۲۰۱۲) به مدارک استنادپذیر پدیدآوران ایرانی نزدیک به ۳/۸۴ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵).

در این بازه پنج ساله، ایران ۱۳۹۷۵۸ مدرک استنادپذیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» منتشر کرده و این مدارک ۵۳۶۱۳۱ استناد دریافت کرده‌اند. جدول ۶-۱۰ اطلاعات بیشتری را درباره استناد به انتشارات پدیدآوران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۱۰. میانگین سرانه استناد پنج ساله به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استنادپذیر	۱۳۹۷۵۸
شمار استنادها	۵۳۶۱۳۱
سرانه استناد به مدارک	۳/۸۴
شمار مقاله‌های برتر	۹۵۲
شمار استناد به مقاله‌های برتر	۵۴۴۲۰
میانگین استناد به مقاله‌های برتر	۵۷/۱۶

۶-۵. شاخص «اچ»

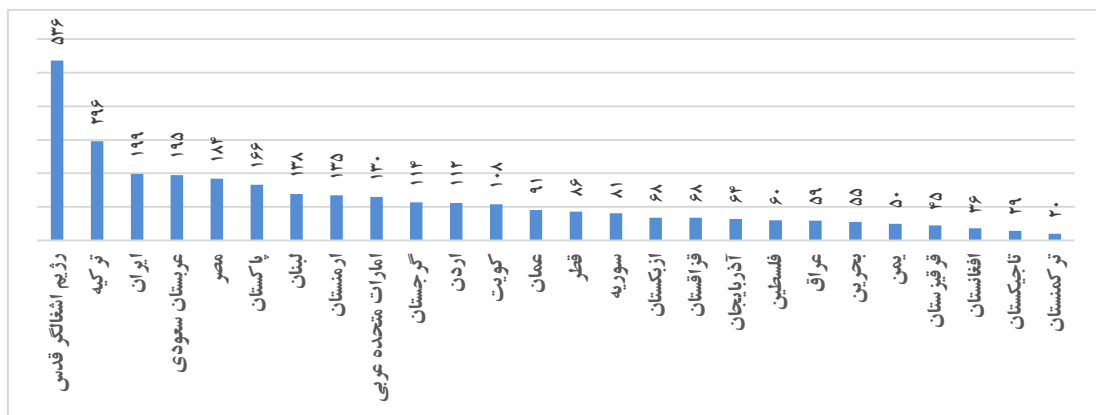
زیربنای شاخص «اچ» به عنوان یکی از سنجه‌های علم‌سنجی آن است که نه شمار انتشارات به تنهایی و نه شمار استنادها به تنهایی می‌توانند پیشرفت و کیفیت علمی را نشان دهند. شاخص «اچ» با ترکیب این دو شاخص، سنجه دیگری برای اندازه‌گیری توان علمی پژوهشگران، مؤسسه‌ها، و کشورها است. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «اسکوپوس» در وبگاه «سایمگو»، شاخص «اچ» ایران تا سال ۲۰۱۵ (۱۹۹۶-۲۰۱۵ میلادی) ۱۹۹ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، ایران از دیدگاه شاخص «اچ» در این نمایه‌نامه در پله ۴۲ جهان است.

بر پایه شاخص «اچ»، ایران در جایگاه سوم، پس از رژیم اشغالگر قدس و ترکیه، در میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۱۱ رتبه جهانی کشورهای منطقه در میانگین سرانه استناد و در نمودار ۶-۲ میانگین سرانه استناد آنها آمده است.

جدول ۶-۱۱. رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص «اچ»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۶
ترکیه	۲	۳۷
ایران	۳	۴۲
عربستان سعودی	۴	۴۳
مصر	۵	۵۲
پاکستان	۶	۵۴
لبنان	۷	۶۳
ارمنستان	۸	۶۵

۷۰	۹	امارات متحده عربی
۷۹	۱۰	گرجستان
۸۱	۱۱	اردن
۸۴	۱۲	کویت
۹۵	۱۳	عمان
۹۸	۱۴	قطر
۱۰۲	۱۵	سوریه
۱۲۲	۱۶	ازبکستان
۱۲۳	۱۷	قزاقستان
۱۲۶	۱۸	آذربایجان
۱۳۰	۱۹	فلسطین
۱۳۳	۲۰	عراق
۱۴۰	۲۱	بحرین
۱۵۰	۲۲	یمن
۱۵۶	۲۳	قرقیزستان
۱۶۷	۲۴	افغانستان
۱۸۲	۲۵	تاجیکستان
۱۹۹	۲۶	ترکمنستان

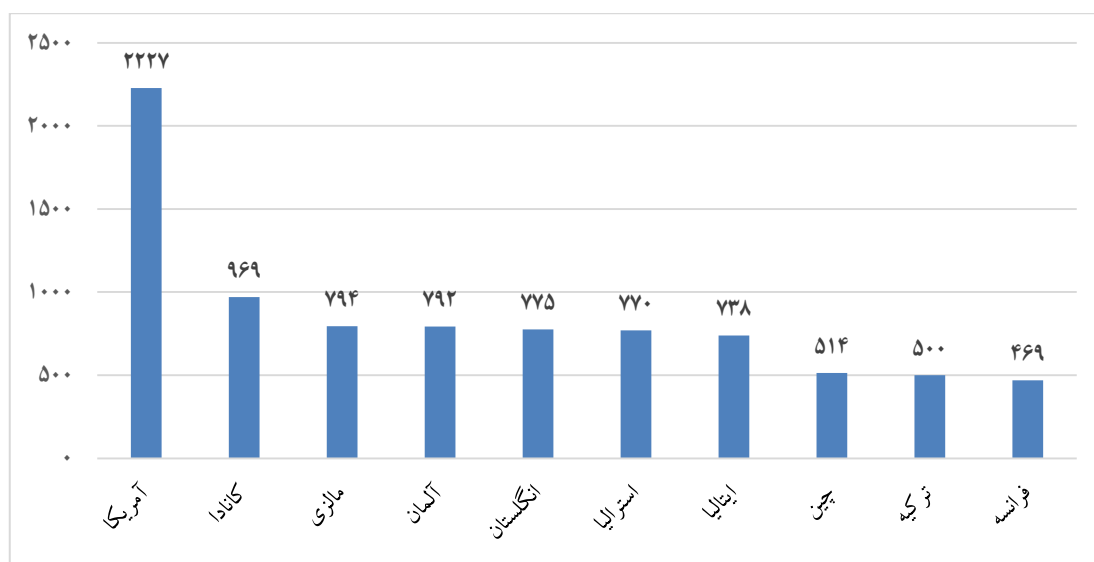
نمودار ۶-۲. شاخص «اچ» کشورهای منطقه

آمریکا با شاخص «اچ» ۱۷۸۳ در بالای کشورهای جهان و کشورهای انگلستان (با شاخص «اچ»):
 ۱۰۹۹، آلمان (با شاخص «اچ»: ۹۶۱)، فرانسه (با شاخص «اچ»: ۸۷۸)، و کانادا (با شاخص «اچ»: ۸۶۲) در

جایگاه‌های دوم تا پنجم جهان ایستاده‌اند.

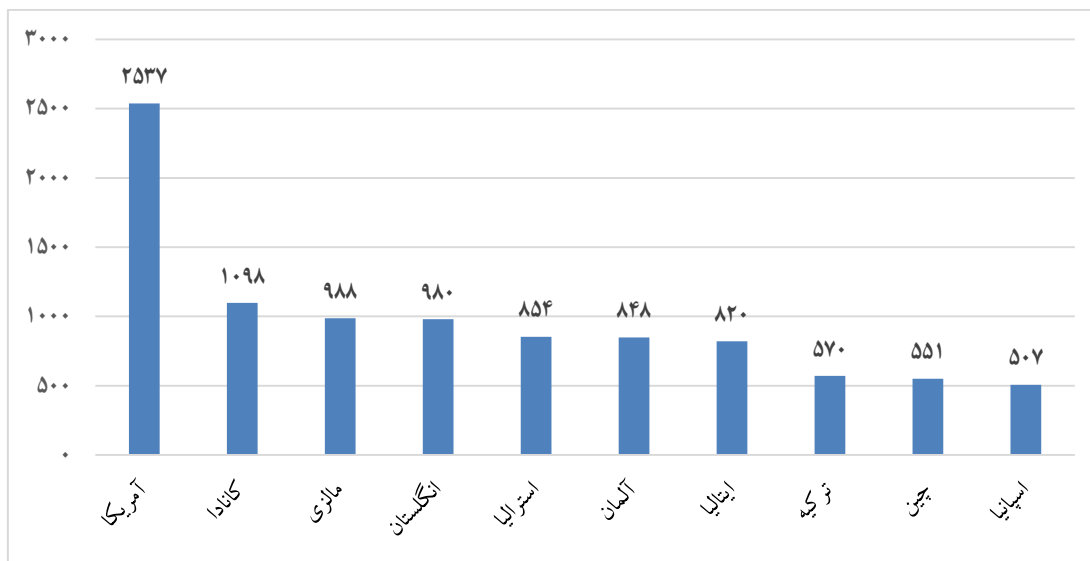
۶-۶. همکاری علمی جهانی

بر پایه داده‌های هفت پایگاه استنادی کلیدی نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، پدیدآوران ایرانی در سال ۲۰۱۶، ۸۷۳۸ مدرک را با همکاری پدیدآورانی از کشورهای دیگر منتشر کرده‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، می‌توان گفت نسبت همکاری علمی جهانی ایران ۲۳/۷۴ درصد است. بر پایه نمایه‌نامه «وب آو ساینس» ایران در سال ۲۰۱۶ بیشترین همکاری علمی را با آمریکا (۲۲۲۷ مدرک، ۶/۰۵ درصد) داشته است. نمودار ۳-۶ شامل ۱۰ کشوری می‌شود که بیشترین همکاری علمی را با ایران داشته‌اند.

نمودار ۳-۶. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «اسکوپوس»، پدیدآوران ایرانی در سال ۲۰۱۶، ۱۰۰۳۵ مدرک را با همکاری پدیدآوران کشورهای دیگر منتشر کرده‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، می‌توان گفت نسبت همکاری علمی جهانی ایران ۲۰/۴ درصد است. بر پایه نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ایران در سال ۲۰۱۶ بیشترین همکاری علمی را با آمریکا (۲۵۳۷ مدرک) داشته است. نمودار ۴-۶ شامل ۱۰ کشوری می‌شود که بیشترین همکاری علمی را با ایران داشته‌اند.

نمودار ۶-۴. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

۶-۷. شمار مقاله‌های داغ

شمار اندکی از مقاله‌ها هستند که درست پس از انتشار، استناد بسیاری دریافت می‌کنند. این مقاله‌ها در حوزه‌های تخصصی خود آثاری کلیدی به‌شمار می‌آیند و به نام «مقاله‌های داغ» شناخته می‌شوند. این مقاله‌ها، مقاله‌هایی هستند که در دو سال گذشته بیشترین شمار استناد را در دو ماه دریافت کرده باشند. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، شمار مقاله‌های داغ ایران در پایان سال ۲۰۱۶، ۷۵ مقاله بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، از دیدگاه مقاله‌های داغ، ایران در جایگاه ۲۳ جهان است. در جدول ۶-۱۲ نام ۱۰ مقاله برتر این فهرست (بر پایه شمار استنادها) آمده است.

جدول ۶-۱۲. اطلاعات کتابشناختی ۱۰ مقاله داغ دارای بیشترین استناد در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

Article Title	Times Cited
GLOBAL, REGIONAL, AND NATIONAL AGE-SEX SPECIFIC ALL-CAUSE AND CAUSE-SPECIFIC MORTALITY FOR 240 CAUSES OF DEATH, 1990-2013: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2013	698
GLOBAL, REGIONAL, AND NATIONAL INCIDENCE, PREVALENCE, AND YEARS LIVED WITH DISABILITY FOR 301 ACUTE AND CHRONIC DISEASES AND INJURIES IN 188 COUNTRIES, 1990-2013: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2013	369
GUIDELINES FOR THE USE AND INTERPRETATION OF ASSAYS FOR MONITORING AUTOPHAGY (3RD EDITION)	199

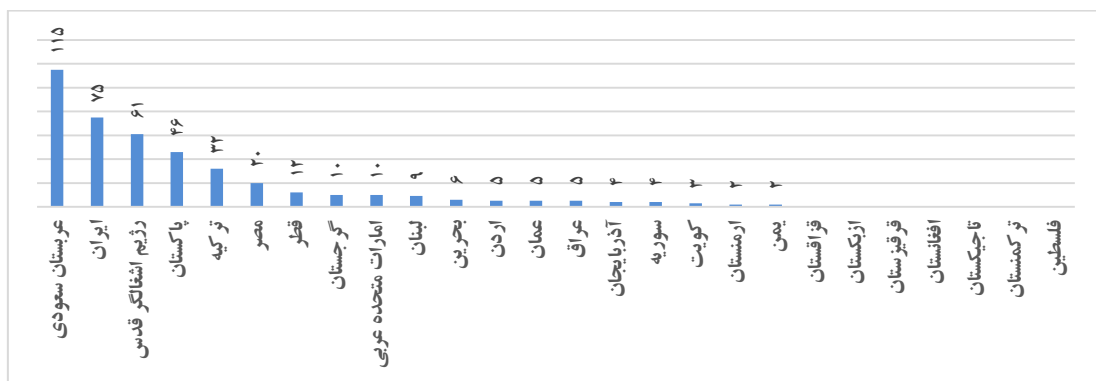
COMBINED MEASUREMENT OF THE HIGGS BOSON MASS IN PP COLLISIONS AT ROOT S=7 AND 8 TEV WITH THE ATLAS AND CMS EXPERIMENTS	142
EFFECT OF THERMAL RADIATION ON MAGNETOHYDRODYNAMICS NANOFLUID FLOW AND HEAT TRANSFER BY MEANS OF TWO PHASE MODEL	141
GLOBAL, REGIONAL, AND NATIONAL DISABILITY-ADJUSTED LIFE YEARS (DALYS) FOR 306 DISEASES AND INJURIES AND HEALTHY LIFE EXPECTANCY (HALE) FOR 188 COUNTRIES, 1990-2013: QUANTIFYING THE EPIDEMIOLOGICAL TRANSITION	136
GLOBAL, REGIONAL, AND NATIONAL COMPARATIVE RISK ASSESSMENT OF 79 BEHAVIOURAL, ENVIRONMENTAL AND OCCUPATIONAL, AND METABOLIC RISKS OR CLUSTERS OF RISKS IN 188 COUNTRIES, 1990-2013: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2013	131
THREE DIMENSIONAL MESOSCOPIC SIMULATION OF MAGNETIC FIELD EFFECT ON NATURAL CONVECTION OF NANOFLUID	98
THE GLOBAL BURDEN OF CANCER 2013 GLOBAL BURDEN OF DISEASE CANCER COLLABORATION	95
GRAPHENE-BASED MATERIALS FOR FLEXIBLE SUPERCAPACITORS	91

از دیدگاه انتشار مقاله‌های داغ، ایران پس از عربستان سعودی و سعودی در جایگاه دوم در میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۱۳ رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ و در نمودار ۶-۵ شمار مقاله‌های داغ آنها آمده است.

جدول ۶-۱۳. رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
عربستان سعودی	۱	۱۶
ایران	۲	۲۳
رژیم اشغالگر قدس	۳	۲۷
پاکستان	۴	۳۳
ترکیه	۵	۴۱
مصر	۶	۴۷
قطر	۷	۵۴
گرجستان	۸	۶۵
امارات متحده عربی	۹	۶۵
لبنان	۱۰	۶۷
بحرین	۱۱	۷۶
اردن	۱۲	۸۴
عمان	۱۳	۸۴

عراق	۱۴	۸۴
آذربایجان	۱۵	۹۲
سوریه	۱۶	۹۲
کویت	۱۷	۱۰۲
ارمنستان	۱۸	۱۱۲
یمن	۱۹	۱۱۲
قزاقستان	-	-
ازبکستان	-	-
قرقیزستان	-	-
افغانستان	-	-
تاجیکستان	-	-
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-

نمودار ۶-۵. شمار مقاله‌های داغ کشورهای منطقه

آمریکا با انتشار ۱۴۶۸ مقاله داغ در بالای کشورهای جهان و کشورهای چین (با ۵۶۷ مقاله)، انگلستان (با ۵۰۱ مقاله)، آلمان (با ۴۶۵ مقاله)، و فرانسه (با ۳۱۵ مقاله) در جایگاه‌های دوم تا پنجم جهان ایستاده‌اند.

۸-۶. شمار مقاله‌های پراستناد

شمار اندکی از مقاله‌ها هستند که سال‌ها پس از انتشارشان هنوز استناد دریافت می‌کنند. شاخص «مقاله‌های پراستناد» به دنبال شناسایی مقاله‌هایی است که بیشترین شمار استناد را در ۱۰ سال گذشته

دریافت کرده‌اند. بر پایهٔ نمایه‌نامهٔ «وب آو ساینس» در پایان سال ۲۰۱۶، شمار مقاله‌های پراستناد ایران ۱۲۷۶ مقاله است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، از دیدگاه انتشار مقاله‌های پراستناد، ایران در جایگاه ۳۶ جهان است. در جدول ۶-۱۴ نام ۱۰ مقالهٔ برتر این فهرست (بر پایهٔ شمار استنادها) آمده است.

جدول ۶-۱۴. اطلاعات کتابشناختی ۱۰ مقاله‌های پراستناد برتر در نمایه‌نامهٔ «وب آو ساینس»

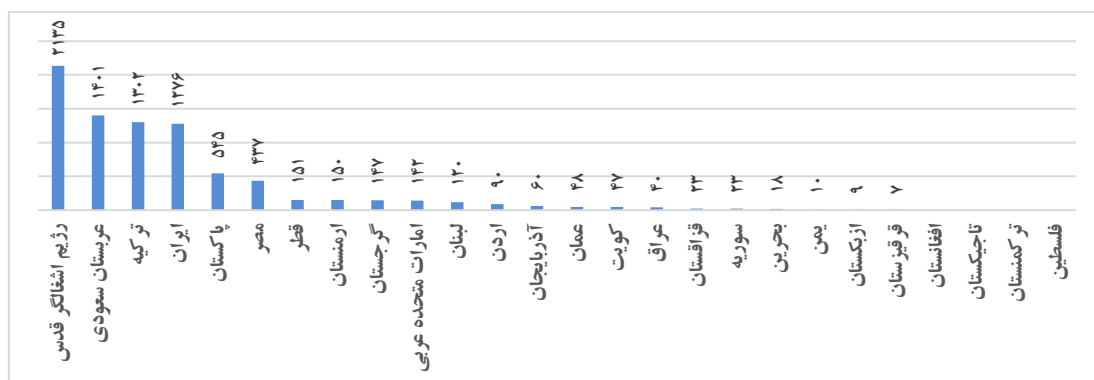
Article Title	Times Cited
OBSERVATION OF A NEW BOSON AT A MASS OF 125 GEV WITH THE CMS EXPERIMENT AT THE LHC	3294
A COMPARATIVE RISK ASSESSMENT OF BURDEN OF DISEASE AND INJURY ATTRIBUTABLE TO 67 RISK FACTORS AND RISK FACTOR CLUSTERS IN 21 REGIONS, 1990-2010: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2010	2266
DISABILITY-ADJUSTED LIFE YEARS (DALYS) FOR 291 DISEASES AND INJURIES IN 21 REGIONS, 1990-2010: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2010	1852
DETERMINATION OF ORGANIC COMPOUNDS IN WATER USING DISPERSIVE LIQUID-LIQUID MICROEXTRACTION	1625
GUIDELINES FOR THE USE AND INTERPRETATION OF ASSAYS FOR MONITORING AUTOPHAGY	1612
YEARS LIVED WITH DISABILITY (YLDs) FOR 1160 SEQUELAE OF 289 DISEASES AND INJURIES 1990-2010: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2010	1375
GLOBAL, REGIONAL, AND NATIONAL PREVALENCE OF OVERWEIGHT AND OBESITY IN CHILDREN AND ADULTS DURING 1980-2013: A SYSTEMATIC ANALYSIS FOR THE GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY 2013	1139
GLOBAL OBSERVED CHANGES IN DAILY CLIMATE EXTREMES OF TEMPERATURE AND PRECIPITATION	951
LONG-TERM EFFECTS OF A BETA(42) IMMUNISATION IN ALZHEIMERS DISEASE: FOLLOW-UP OF A RANDOMISED, PLACEBO-CONTROLLED PHASE I TRIAL	728
A REVIEW ON THE VISIBLE LIGHT ACTIVE TITANIUM DIOXIDE PHOTOCATALYSTS FOR ENVIRONMENTAL APPLICATIONS	710

از دیدگاه انتشار مقاله‌های پراستناد، ایران پس از رژیم اشغالگر قدس، عربستان سعودی و سعودی، و ترکیه در جایگاه چهارم در میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۱۵ رتبهٔ جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد و در نمودار ۶-۶ شمار مقاله‌های پراستناد آنها آمده است.

جدول ۶-۱۵. رتبهٔ جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد

کشورها	رتبه در منطقه	رتبهٔ جهانی
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۴
عربستان سعودی	۲	۳۳

۳۵	۳	ترکیه
۳۶	۴	ایران
۴۶	۵	پاکستان
۴۷	۶	مصر
۶۵	۷	قطر
۶۶	۸	ارمنستان
۶۷	۹	گرجستان
۶۸	۱۰	امارات متحده عربی
۷۱	۱۱	لبنان
۸۳	۱۲	اردن
۹۰	۱۳	آذربایجان
۹۴	۱۴	عمان
۹۶	۱۵	کویت
۱۰۰	۱۶	عراق
۱۱۶	۱۷	قزاقستان
۱۱۶	۱۸	سوریه
۱۲۵	۱۹	بحرین
۱۴۲	۲۰	یمن
۱۴۳	۲۱	ازبکستان
۱۵۰	۲۲	قرقیزستان
-	-	افغانستان
-	-	تاجیکستان
-	-	ترکمنستان
-	-	فلسطین

نمودار ۶-۶. شمار مقاله‌های پراستناد کشورهای منطقه

آمریکا با انتشار ۷۱۸۳۲ مقاله پراستناد در بالای کشورهای جهان و کشورهای انگلستان (با ۱۹۶۴۳ مقاله)، چین (با ۱۸۷۷۸ مقاله)، آلمان (با ۱۷۱۹۵ مقاله)، و فرانسه (با ۱۱۴۱۱ مقاله) در جایگاه‌های دوم تا پنجم جهان ایستاده‌اند.

فصل هفتم

جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری

آگاهی از شاخص‌های عملکرد کشورها و مقایسه آنها با یکدیگر در زمینه‌های علم، فناوری، و نوآوری نقشی کلیدی در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری دارد. در این فصل جایگاه ایران در نظام‌های رتبه‌بندی علم، فناوری، و نوآوری گزارش می‌شود.

۱-۷. رتبه‌بندی کشورهای «سایمگو»

آزمایشگاه «سایمگو» از مراکز علم‌سنجی جهانی است که بر پایه شاخص‌های گوناگون به ارزیابی توان علمی کشورها می‌پردازد. شاخص‌هایی چون شمار مدارک، شمار مدارک استنادپذیر، شمار استنادها، شمار خوداستنادی‌ها، سرانۀ استناد به هر مدرک، و شاخص «اچ» از جمله شاخص‌های «سایمگو» برای رتبه‌بندی کشورها هستند. بر پایه گزارش این مرکز در سال ۲۰۱۵، ایران در جایگاه ۱۶ جهان از نظر تولید علم ایستاده است. در جدول ۷-۱ آمار هر کدام از شاخص‌ها به همراه رتبه جهانی ایران گزارش شده است.

جدول ۷-۱. جایگاه ایران در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سایمگو»

شاخص‌ها	ارزش‌ها	رتبه جهانی ایران
شمار مدارک	۳۹۷۲۷	۱۶
شمار مدارک استنادپذیر	۳۷۵۸۷	۱۶
شمار استنادها	۱۴۳۴۱	۲۳
شمار خوداستنادی‌ها	۶۶۳۲	۱۶
سرانۀ استناد به مدارک	۰/۳۶	۱۷۳
شاخص «اچ»	۱۹۹	۴۲

بر پایه این گزارش، کشور «آمریکا» با انتشار ۵۶۷۰۰۷ مدرک در جایگاه نخست جهان قرار دارد. همچنین، در این نظام رتبه‌بندی ایران جایگاه نخست (بر پایه شمار مدارک منتشره) را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۲ آمار شاخص‌های گوناگون کشورهای منطقه آمده است.

جدول ۷-۲. آمار و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سایمگو»

کشورهای منطقه	مدارک		مدارک استنادپذیر		استنادها		خوداستنادی‌ها		سرانۀ استناد		شاخص «اچ»	
	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	نسبت	رتبه	ارزش	رتبه
ایران	۳۹۷۲۷	۱	۳۷۵۸۷	۱	۱۴۳۴۱	۱	۶۶۳۲	۱	۰/۳۶	۲۰	۱۹۹	۳
ترکیه	۳۹۲۷۵	۲	۳۴۸۴۵	۲	۱۱۳۸۲	۳	۳۰۲۷	۲	۰/۲۹	۲۲	۲۹۶	۲
رژیم اشغالگر												
قدس	۱۸۰۴۰	۳	۱۶۱۶۴	۴	۱۱۸۹۸	۲	۲۲۱۰	۳	۰/۶۶	۸	۵۳۶	۱

کشورهای منطقه	مدارک		مدارک استناد پذیر		استنادها		خوداستنادی‌ها		سرانۀ استناد		شاخص «اچ»	
	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	نسبت	رتبه	ارزش	رتبه
عربستان سعودی	۱۷۵۲۹	۴	۱۶۵۲۹	۳	۱۱۲۱۹	۴	۲۹۰۶	۴	۰/۶۴	۱۰	۱۹۵	۴
مصر	۱۴۸۰۰	۵	۱۴۰۲۷	۵	۶۵۲۶	۵	۱۸۲۰	۵	۰/۴۴	۱۵	۱۸۴	۵
پاکستان	۱۰۹۶۲	۶	۱۰۳۱۸	۶	۴۳۹۴	۶	۱۵۲۸	۶	۰/۴	۱۷	۱۶۶	۶
امارات متحده عربی	۳۸۵۸	۷	۳۴۷۹	۷	۱۵۲۱	۸	۳۱۱	۸	۰/۳۹	۱۸	۱۳۰	۹
قطر	۲۷۶۶	۸	۲۵۰۹	۸	۱۵۵۲	۷	۳۲۱	۷	۰/۵۶	۱۲	۸۶	۱۴
اردن	۲۳۱۳	۹	۲۱۶۸	۹	۷۷۱	۱۲	۱۳۱	۱۱	۰/۳۳	۲۱	۱۱۲	۱۱
لبنان	۲۰۷۶	۱۰	۱۸۶۰	۱۱	۹۸۶	۱۰	۱۲۳	۱۲	۰/۴۷	۱۳	۱۳۸	۷
قزاقستان	۲۰۶۲	۱۱	۱۹۸۰	۱۰	۲۹۰	۱۹	۷۱	۱۵	۰/۱۴	۲۶	۶۸	۱۷
عراق	۱۷۹۳	۱۲	۱۷۰۷	۱۲	۶۷۲	۱۳	۱۷۸	۹	۰/۳۷	۱۹	۵۹	۲۰
عمان	۱۴۶۱	۱۳	۱۳۳۷	۱۳	۶۲۳	۱۴	۹۵	۱۳	۰/۴۳	۱۶	۹۱	۱۳
کویت	۱۳۲۷	۱۴	۱۲۱۱	۱۴	۳۶۲	۱۶	۶۵	۱۶	۰/۲۷	۲۳	۱۰۸	۱۲
گرجستان	۱۰۶۷	۱۵	۹۵۶	۱۵	۱۱۵۰	۹	۸۵	۱۴	۱/۰۸	۲	۱۱۴	۱۰
ارمنستان	۹۵۳	۱۶	۹۱۳	۱۶	۹۱۹	۱۱	۱۳۸	۱۰	۰/۹۶	۳	۱۳۵	۸
آذربایجان	۶۷۶	۱۷	۶۳۶	۱۷	۴۷۷	۱۵	۴۰	۱۷	۰/۷۱	۶	۶۴	۱۷
سوریه	۵۰۲	۱۸	۴۶۹	۱۸	۲۹۴	۱۸	۴۰	۱۸	۰/۵۹	۱۱	۸۱	۱۵
فلسطین	۴۷۵	۱۹	۴۱۹	۱۹	۳۰۸	۱۷	۳۹	۱۹	۰/۶۵	۹	۶۰	۱۹
ازبکستان	۴۲۶	۲۰	۳۸۸	۲۰	۸۲	۲۳	۲۳	۲۰	۰/۱۹	۲۵	۶۸	۱۶
بحرین	۳۴۴	۲۱	۲۹۰	۲۱	۲۷۱	۲۰	۱۱	۲۳	۰/۷۹	۴	۵۵	۲۱

کشورهای منطقه	مدارک		مدارک استاندارد پذیر		استاندها		خوداستنادی ها		سرانه استاد		شاخص «اچ»	
	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	نسبت	رتبه	ارزش	رتبه
یمن	۲۹۷	۲۲	۲۸۲	۲۲	۲۱۱	۲۱	۱۶	۲۱	۰/۷۱	۷	۵۰	۲۲
قرقیزستان	۱۴۲	۲۳	۱۲۵	۲۳	۶۵	۲۴	۱۵	۲۲	۰/۴۶	۱۴	۴۵	۲۳
تاجیکستان	۱۰۷	۲۴	۹۸	۲۴	۲۲	۲۵	۸	۲۴	۰/۲۱	۲۴	۲۹	۲۵
افغانستان	۷۴	۲۵	۶۳	۲۵	۱۶۳	۲۲	۴	۲۵	۲/۲	۱	۳۶	۲۴
ترکمنستان	۹	۲۶	۹	۲۶	۷	۲۶	۲	۲۶	۰/۷۸	۵	۲۰	۲۶

۲-۷. رتبه‌بندی مقاله‌های علمی و فنی

«مقاله‌های علمی و فنی» شامل مقاله‌های منتشر شده در حوزه‌های فیزیک، زیست‌شناسی، شیمی، ریاضیات، پزشکی بالینی، پژوهش‌های زیست - پزشکی، مهندسی و فناوری، و علوم زمین‌شناسی و فضا می‌شود. این شاخص توسط بانک جهانی منتشر می‌شود. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۳ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۳-۷. شاخص توسعه آموزش برای همه

«شاخص توسعه آموزش برای همه» ابزاری است که سالانه با پرداختن به چالش‌های آموزش برای همه در جهان، با همکاری یونسکو و نهادهای مرتبط در کشورهای عضو تهیه و منتشر می‌شود. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۴-۷. شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

بر پایه گزارش «اتحادیه جهانی مخابرات» در سال ۲۰۱۶، ایران در «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» جایگاه ۸۹ جهان را به دست آورده است. در این گزارش شمار ۱۷۵ کشور ارزیابی و در فهرست نهایی رتبه‌بندی شده‌اند. بر پایه ارزیابی «اتحادیه جهانی مخابرات»، امتیاز کل ایران در این

شاخص ۴/۹۹ است. این شاخص ترکیبی از ۱۱ سنجه است که برای پایش و مقایسه فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورها بکار می‌رود. در جدول ۷-۳ امتیازهای ایران در ۱۱ سنجه «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» نشان داده شده است.

جدول ۷-۳. امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

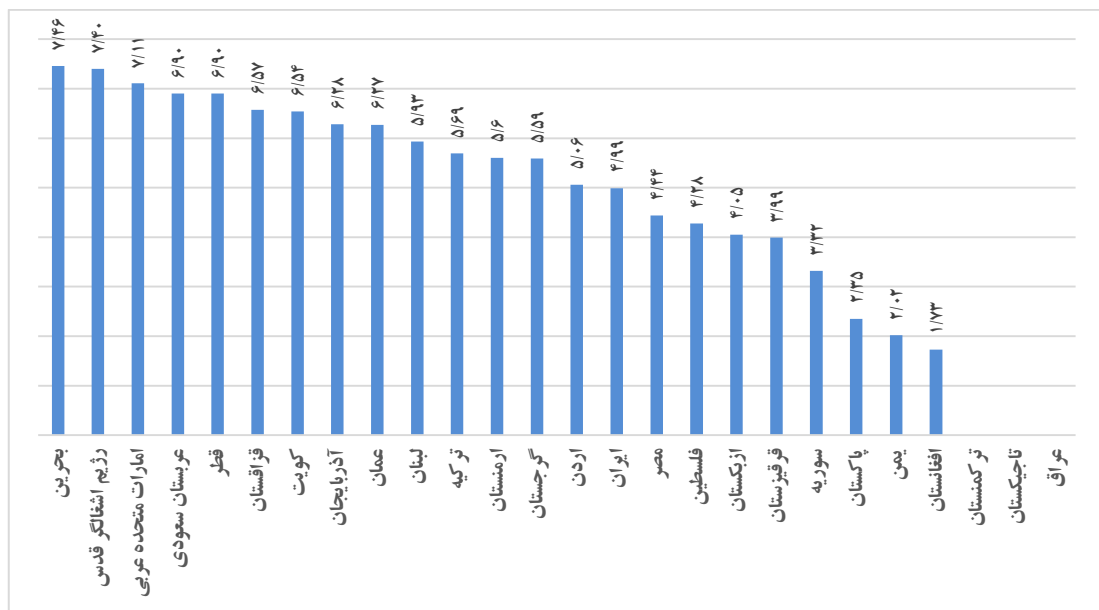
امتیاز ایران	سنجه‌ها	امتیاز ایران	ابعاد
۳۸/۲۷	مشترکین تلفن ثابت	۶/۲۶	دسترسی
۹۳/۳۸	مشترکین تلفن همراه		
۸۵۰۲/۱۶	پهنای باند جهانی		
۵۳/۴۰	خانوارهای دارای رایانه		
۵۲/۱۸	خانوارهای دارای دسترسی به اینترنت		
۴۴/۰۸	کاربران اینترنت	۲/۷۴	استفاده
۱۰/۸۶	مشترکین پهن‌بند ثابت		
۲۰/۰۲	مشترکین پهن‌بند همراه		
۸/۱۷	میانگین دوره آموزش در مدرسه	۶/۹۶	
۸۸/۴۱	ثبت نام در دوره ابتدایی تا دبیرستان		
۶۵/۹۶	ثبت نام در دوره‌های دانشگاهی		

همچنین، ایران رتبه ۱۵ را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۴ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱ امتیاز آنها آمده است.

جدول ۷-۴. جایگاه کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
بحرین	۱	۲۹
رژیم اشغالگر قدس	۲	۳۰
امارات متحده عربی	۳	۳۸
عربستان سعودی	۴	۴۵
قطر	۵	۴۶
قزاقستان	۶	۵۲
کویت	۷	۵۳
آذربایجان	۸	۵۸

عمان	۹	۵۹
لبنان	۱۰	۶۶
ترکیه	۱۱	۷۰
ارمنستان	۱۲	۷۱
گرجستان	۱۳	۷۲
اردن	۱۴	۸۵
ایران	۱۵	۸۹
مصر	۱۶	۱۰۰
فلسطین	۱۷	۱۰۶
ازبکستان	۱۸	۱۱۰
قرقیزستان	۱۹	۱۱۳
سوریه	۲۰	۱۲۲
پاکستان	۲۱	۱۴۶
یمن	۲۲	۱۵۵
افغانستان	۲۳	۱۶۴
ترکمنستان	-	-
تاجیکستان	-	-
عراق	-	-

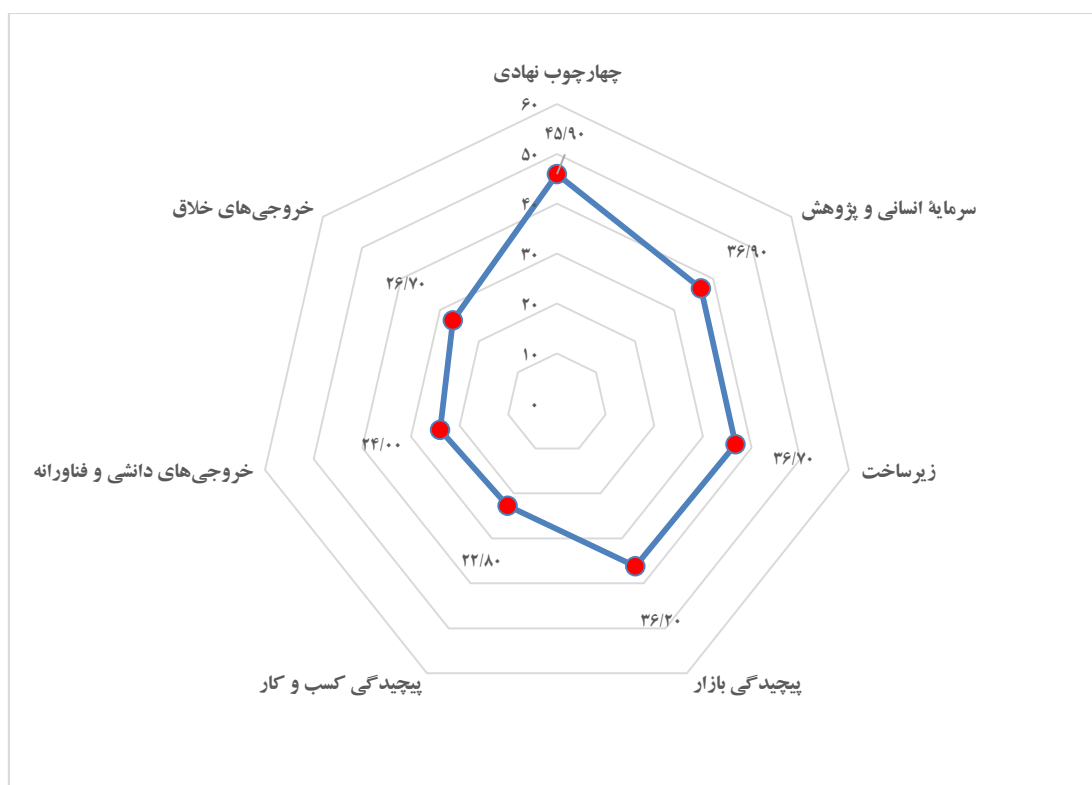

نمودار ۷-۱. امتیاز کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

در ویرایش سال ۲۰۱۶، کشور «کره جنوبی» با دریافت امتیاز ۸/۷۸ جایگاه نخست «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» را به دست آورده است؛ کشورهای «ایسلند»، «دانمارک»، «سوئد» و «انگلستان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۵-۲. شاخص جهانی نوآوری

گزارش ۲۰۱۶ «شاخص جهانی نوآوری» در حالی منتشر شده است که رتبه ایران نسبت به ویرایش قبلی این گزارش ۲۸ پله پیشرفت داشته است. بر پایه گزارش مشترک مؤسسه «وایپو»، دانشگاه «کرنل»، و مؤسسه «اینسید»، ایران در «شاخص جهانی نوآوری» جایگاه ۷۸ جهان را به دست آورده است. در این گزارش شمار ۱۲۸ کشور ارزیابی و در فهرست نهایی رتبه‌بندی شده‌اند. بر پایه این گزارش، امتیاز کل ایران در این شاخص ۳۰/۵ است. «شاخص جهانی نوآوری» آمیزه‌ای است از هفت سنج که برای پایش و مقایسه نوآوری در کشورها بکار می‌رود. در نمودار ۲-۷ امتیازها و در جدول ۵-۷ رتبه ایران در هفت سنج این شاخص نشان داده شده است.

نمودار ۲-۷. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»

جدول ۷-۵. رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»

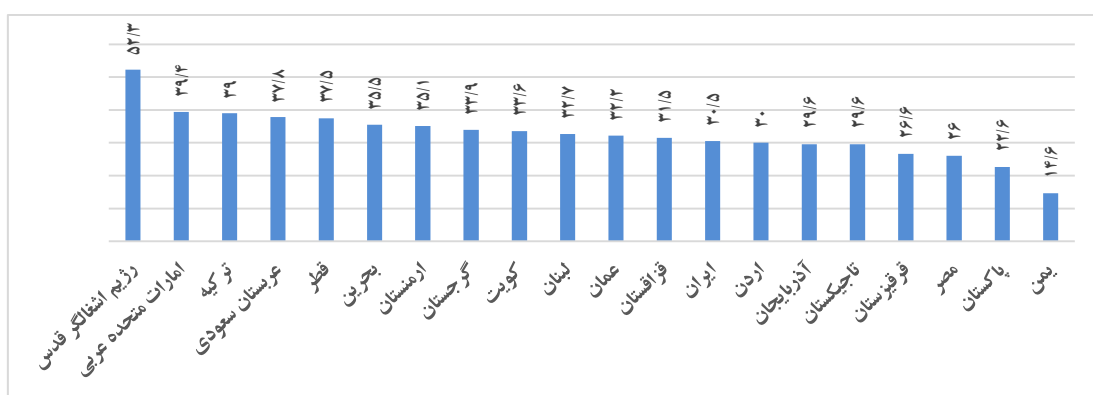
رتبه ایران در جهان	سنجه‌ها
۱۱۲	چهارچوب نهادی
۴۸	سرمایه انسانی و پژوهش
۹۱	زیرساخت
۱۰۲	پیچیدگی بازار
۱۱۱	پیچیدگی کسب و کار
۶۵	خروجی‌های دانشی و فناورانه
۷۵	خروجی‌های خلاق

همچنین، ایران رتبه ۱۳ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۶ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۳ امتیاز آنها در «شاخص جهانی نوآوری» آمده است.

جدول ۷-۶. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»

رتبه در منطقه	رتبه در جهان	کشورها
۱	۲۱	رژیم اشغالگر قدس
۲	۴۱	امارات متحده عربی
۳	۴۲	ترکیه
۴	۴۹	عربستان سعودی
۵	۵۰	قطر
۶	۵۷	بحرین
۷	۶۰	ارمنستان
۸	۶۴	گرجستان
۹	۶۷	کویت
۱۰	۷۰	لبنان
۱۱	۷۳	عمان
۱۲	۷۵	قزاقستان
۱۳	۷۸	ایران
۱۴	۸۲	اردن
۱۵	۸۵	آذربایجان
۱۶	۸۶	تاجیکستان
۱۷	۱۰۳	قرقیزستان

مصر	۱۸	۱۰۷
پاکستان	۱۹	۱۱۹
یمن	۲۰	۱۲۸
ازبکستان	-	-
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-
افغانستان	-	-
سوریه	-	-
عراق	-	-

نمودار ۷-۳. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»

در ویرایش سال ۲۰۱۶، کشور «سویس» با دریافت امتیاز ۶۶/۳ جایگاه نخست «شاخص جهانی نوآوری» را به دست آورده است؛ کشورهای «سوئد»، «انگلستان»، «آمریکا» و «فنلاند» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۶. شاخص نوآوری بلومبرگ

بر پایه گزارش ۲۰۱۷ «بلومبرگ بیزنس» ایران جایگاهی در بین ۵۰ کشور برتر «شاخص نوآوری بلومبرگ» به دست نیاورده است. «شاخص نوآوری بلومبرگ» کشورهای جهان را در شش حوزه مرتبط با نوآوری ارزیابی و نام ۵۰ کشور نخست فهرست را منتشر می‌کند. همچنین، در بین کشورهای منطقه رتبه نخست «شاخص نوآوری بلومبرگ» متعلق به «رژیم اشغالگر قدس» است. در جدول ۷-۷ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص نوآوری بلومبرگ»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۰
ترکیه	۲	۳۷
قزاقستان	۳	۴۸
آذربایجان	-	-
اردن	-	-
ارمنستان	-	-
عربستان سعودی	-	-
قطر	-	-
ازبکستان	-	-
ایران	-	-
ترکمنستان	-	-
عمان	-	-
کویت	-	-
بحرین	-	-
فلسطین	-	-
گرجستان	-	-
مصر	-	-
افغانستان	-	-
پاکستان	-	-
سوریه	-	-
قرقیزستان	-	-
لبنان	-	-
امارات متحده عربی	-	-
تاجیکستان	-	-
عراق	-	-
یمن	-	-

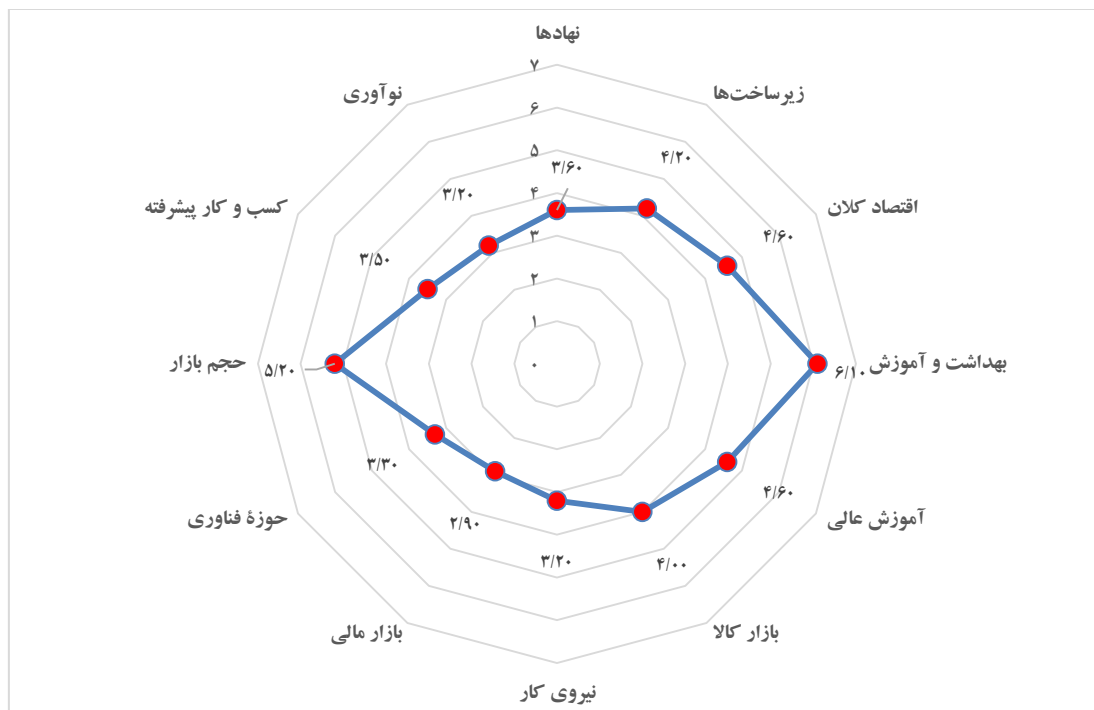
بر پایه این گزارش، کشور «کره جنوبی» جایگاه نخست «شاخص نوآوری بلومبرگ» را به دست آورده است؛ کشورهای «سوئد»، «آلمان»، «سویس»، و «فنلاند» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۲. شاخص جهانی خلاقیت

«شاخص جهانی خلاقیت» کشورهای جهان را در سه حوزه مرتبط با خلاقیت، شامل استعداد، فناوری، و تسامح و بردباری ارزیابی و مقایسه می‌کند. این شاخص توسط «موسسه رفاه مارتین» هر چهار سال یکبار منتشر می‌شود. تازه‌ترین گزارش «شاخص جهانی خلاقیت» در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۸-۲. گزارش جهانی رقابت‌پذیری

بر پایه گزارش «مجمع جهانی اقتصاد» در سال ۲۰۱۶، ایران دارای جایگاه ۷۶ جهانی در «گزارش جهانی رقابت‌پذیری» است. در این گزارش شمار ۱۳۸ کشور ارزیابی و بر پایه امتیازشان رتبه‌بندی شده‌اند. امتیاز کلی ایران در این گزارش ۴/۱ است و جایگاه ایران در این شاخص نسبت به ویرایش پیشین هفت پله پیشرفت داشته است. «گزارش جهانی رقابت‌پذیری» ترکیبی از ۱۲ شاخص است که در سه بعد نیازمندی‌های پایه، تقویت‌کننده‌های کارایی، و عوامل مؤثر بر نوآوری دسته‌بندی شده‌اند. در نمودار ۴-۷ امتیازها و در جدول ۸-۷ رتبه ایران در ۱۲ شاخص این گزارش نشان داده شده است.

نمودار ۴-۷. امتیاز ایران در شاخص‌های گوناگون «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»

جدول ۷-۸. رتبه ایران در ابعاد و شاخص‌های گوناگون «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»

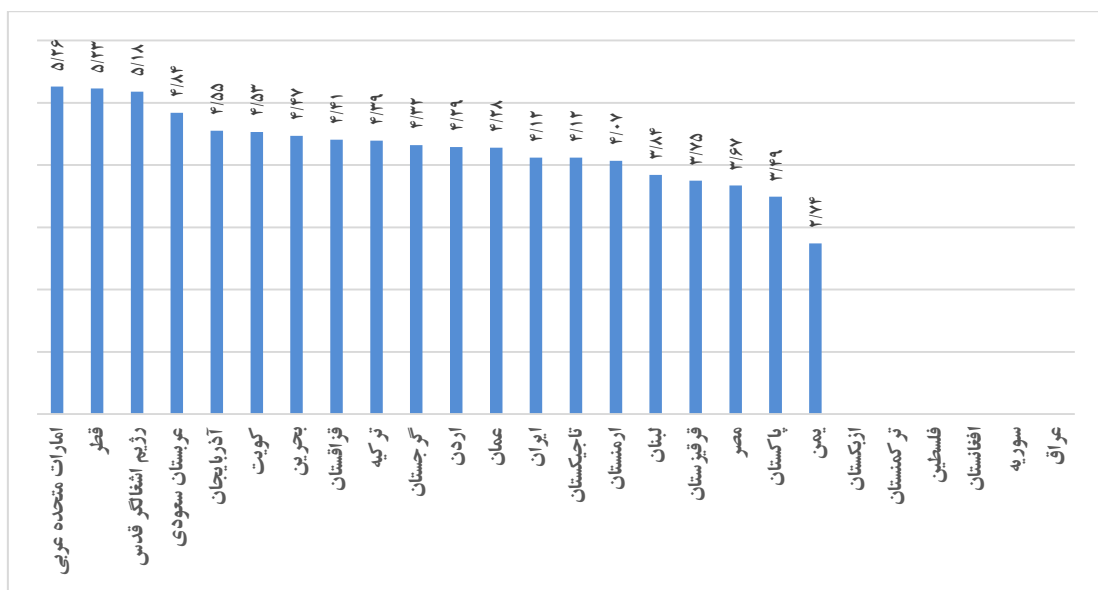
ابعاد	رتبه ایران در جهان	شاخص‌ها	رتبه ایران در جهان
نیازمندی‌های پایه	۶۱	نهاده‌ها	۹۰
		زیرساخت‌ها	۵۹
		اقتصاد کلان	۷۲
		بهداشت و آموزش	۴۹
		آموزش عالی	۶۰
تقویت‌کننده‌های کارایی	۸۹	بازار کالا	۱۱۱
		نیروی کار	۱۳۴
		بازار مالی	۱۳۱
		حوزه فناوری	۹۷
		حجم بازار	۱۹
عوامل مؤثر بر نوآوری	۱۰۱	کسب و کار پیشرفته	۱۰۹
		نوآوری	۸۹

همچنین، ایران رتبه ۱۳ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۹ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۵ امتیاز آنها در این گزارش آمده است.

جدول ۷-۹. جایگاه کشورهای منطقه در «گزارش جهانی رقابت‌پذیری»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۱	۱۶
قطر	۲	۱۸
رژیم اشغالگر قدس	۳	۲۴
عربستان سعودی	۴	۲۹
آذربایجان	۵	۳۷
کویت	۶	۳۸
بحرین	۷	۴۸
قزاقستان	۸	۵۳
ترکیه	۹	۵۵
گرجستان	۱۰	۵۹
اردن	۱۱	۶۳
عمان	۱۲	۶۶

ایران	۱۳	۷۶
تاجیکستان	۱۴	۷۷
ارمنستان	۱۵	۷۹
لبنان	۱۶	۱۰۱
قرقیزستان	۱۷	۱۱۱
مصر	۱۸	۱۱۵
پاکستان	۱۹	۱۲۲
یمن	۲۰	۱۳۸
ازبکستان	-	-
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-
افغانستان	-	-
سوریه	-	-
عراق	-	-

نمودار ۷-۵. امتیاز کشورهای منطقه در «گزارش جهانی رقابت پذیری»

کشور «سویس» با دریافت امتیاز ۵/۸۰ جایگاه نخست «گزارش جهانی رقابت پذیری» را به دست آورده است؛ کشورهای «سنگاپور»، «آمریکا»، «هلند»، و «آلمان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۹-۷. شاخص توسعه انسانی

گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۶ نشان‌دهنده پیشرفت ایران در «شاخص توسعه انسانی» است. بر پایه این گزارش که داده‌های سال ۲۰۱۵ کشورها را تحلیل کرده است، ایران با دریافت امتیاز ۰/۷۷۴ در این شاخص توانسته است رتبه ۶۹ جهان را به دست آورد. «شاخص توسعه انسانی» با طرح این ایده شکل گرفته که لازمه رشد و توسعه و دستیابی به رفاه، تنها در درآمد بالا، فناوری، و غیره خلاصه نمی‌شود، بلکه رشد استعدادها و توسعه انسانی نیز برای چنین پیشرفتی اجتناب‌ناپذیر است. «شاخص توسعه انسانی» کشورهای جهان را در چهار سنجه امید به زندگی، تحصیل کودکان، دوره آموزش، و سرانه درآمد ناخالص ملی ارزیابی و به هر کدام امتیازی می‌دهد، و کشورها بر این پایه رتبه‌بندی می‌شوند. امتیاز کلی ایران در این شاخص ۰/۷۷۴ بوده است که در مقایسه با ویرایش قبلی این گزارش رشد داشته است. در جدول ۷-۱۰ وضعیت ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص مشخص شده است.

جدول ۷-۱۰. وضعیت ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص توسعه انسانی»

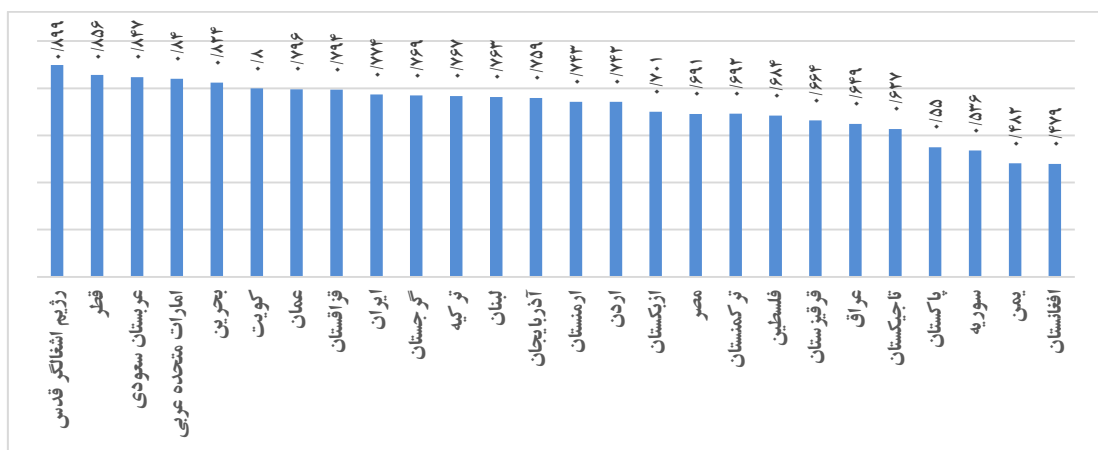
سنجه‌ها	ارزش‌ها
امید به زندگی در بدو تولد	۷۵/۶ سال
طول دوره مورد انتظار برای تحصیل کودکان در سن ورود به مدرسه	۱۴/۸ سال
متوسط دوره آموزش	۸/۸ سال
سرانه درآمد ناخالص ملی	۱۶۳۹۵ دلار

همچنین، ایران رتبه نهم را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۱۱ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۶ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۱. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص توسعه انسانی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۹
قطر	۲	۳۳
عربستان سعودی	۳	۳۸
امارات متحده عربی	۴	۴۲
بحرین	۵	۴۷

کویت	۶	۵۱
عمان	۷	۵۲
قزاقستان	۸	۵۶
ایران	۹	۶۹
گرجستان	۱۰	۷۰
ترکیه	۱۱	۷۱
لبنان	۱۲	۷۶
آذربایجان	۱۳	۷۸
ارمنستان	۱۴	۸۴
اردن	۱۵	۸۶
ازبکستان	۱۶	۱۰۵
مصر	۱۷	۱۱۱
ترکمنستان	۱۸	۱۱۱
فلسطین	۱۹	۱۱۴
قرقیزستان	۲۰	۱۲۰
عراق	۲۱	۱۲۱
تاجیکستان	۲۲	۱۲۹
پاکستان	۲۳	۱۴۷
سوریه	۲۴	۱۴۹
یمن	۲۵	۱۶۸
افغانستان	۲۶	۱۶۹

نمودار ۷-۶. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص توسعه انسانی»

کشور «نروژ» با دریافت امتیاز ۰/۹۴۹ جایگاه نخست «شاخص توسعه انسانی» را به دست آورده است؛ کشورهای «استرالیا»، «سویس»، «آلمان»، و «دانمارک» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۱۰. شاخص سرمایه انسانی

بر پایه گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۸۵ را در «شاخص سرمایه انسانی» به دست آورد. امتیاز کلی ایران در این شاخص ۶۴/۱۶ بوده است. این شاخص به دنبال تبدیل شدن به ابزاری برای ثبت پیچیدگی آموزش و پویایی نیروی کار است که به واسطه آن ذینفعان گوناگون بتوانند تصمیم‌های بهتری اتخاذ کنند. «شاخص سرمایه انسانی» کشورهای جهان را در چهار سنجه بهداشت و رفاه، محیط فعالیت سرمایه انسانی، اشتغال و بیکاری، و آموزش ارزیابی می‌کند و به هر کدام امتیازی می‌دهد. در جدول ۷-۱۲ امتیاز و رتبه ایران در هر کدام از گروه‌های سنی این شاخص مشخص شده است.

جدول ۷-۱۲. رتبه و امتیاز «شاخص سرمایه انسانی» ایران در گروه‌های گوناگون سنی

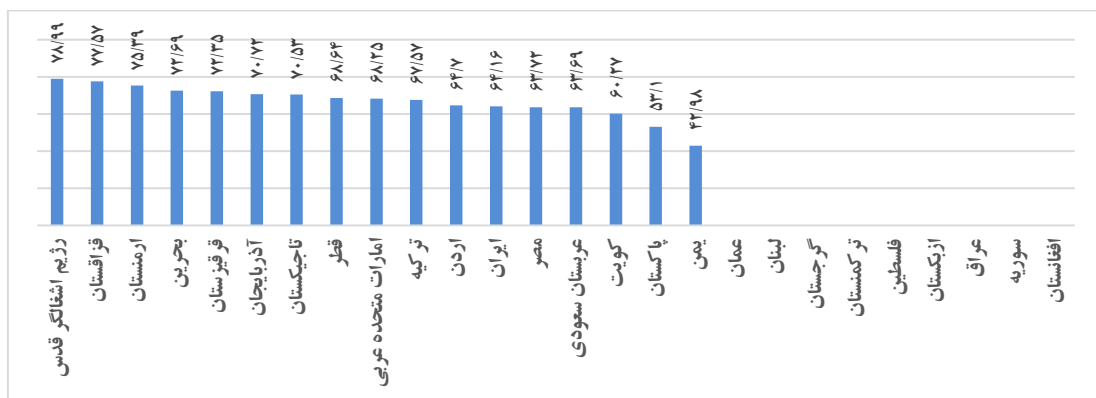
سنجه‌ها	امتیاز	رتبه جهانی
گروه زیر ۱۵ سال	۸۷/۸۶	۴۴
گروه ۱۵ تا ۲۴ سال	۶۶/۶۵	۶۹
گروه ۲۵ تا ۵۴ سال	۵۳/۶۰	۱۰۶
گروه ۵۵ تا ۶۴ سال	۵۶/۵۷	۱۰۲
گروه بالای ۶۵ سال	۴۴/۶۷	۹۶

همچنین، ایران رتبه ۱۲ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۱۳ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۷ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۳. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۳
قزاقستان	۲	۲۹
ارمنستان	۳	۳۷
بحرین	۴	۴۶

۴۷	۵	قرقیزستان
۵۴	۶	آذربایجان
۵۸	۷	تاجیکستان
۶۶	۸	قطر
۶۹	۹	امارات متحده عربی
۷۳	۱۰	ترکیه
۸۱	۱۱	اردن
۸۵	۱۲	ایران
۸۶	۱۳	مصر
۸۷	۱۴	عربستان سعودی
۹۷	۱۵	کویت
۱۱۸	۱۶	پاکستان
۱۲۹	۱۷	یمن
-	-	عمان
-	-	لبنان
-	-	گرجستان
-	-	ترکمنستان
-	-	فلسطین
-	-	ازبکستان
-	-	عراق
-	-	سوریه
-	-	افغانستان

نمودار ۷-۲. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»

کشور «فنلاند» با دریافت امتیاز ۸۵/۸۶ جایگاه نخست «شاخص سرمایه انسانی» را به دست آورده است؛ کشورهای «نروژ»، «سویس»، «ژاپن»، و «سوئد» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۱۱-۷. شاخص آسانی انجام کسب و کار

محیط کسب و کار از شاخص‌های نوین ارزیابی کشورها از نظر فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب جهت پیشبرد علم و فناوری به شمار می‌آید. بانک جهانی، بر پایه نیازهای جدید قرن حاضر، شاخصی با عنوان «شاخص آسانی انجام کسب و کار» توسعه داده که به بررسی این مسئله در کشورها می‌پردازد. بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۲۰ را در «شاخص آسانی انجام کسب و کار» به دست آورد. «شاخص آسانی انجام کسب و کار» کشورهای جهان را در ۱۰ حوزه، از راه‌اندازی کسب و کار گرفته تا بازپرداخت دیون، ارزیابی و آنها را رتبه‌بندی می‌کند. در جدول ۷-۱۴ رتبه جهانی کشور در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۴. رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آسانی انجام کسب و کار»

رتبه ایران در جهان	سنجه‌ها
۱۰۲	راه‌اندازی کسب و کار
۲۷	دریافت مجوزها راه‌اندازی
۹۴	دسترسی به نیروی برق
۸۶	ثبت مالکیت
۱۰۱	دریافت اعتبار
۱۶۵	حمایت از سرمایه‌گذاران خرد
۱۰۰	پرداخت مالیات
۱۷۰	تجارت فرامرزی
۷۰	اجرای قراردادها
۱۵۶	توانایی حل پرداخت دیون

همچنین، ایران رتبه ۱۶ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۱۵ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۵. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آسانی انجام کسب و کار»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
گرجستان	۱	۱۶
امارات متحده عربی	۲	۲۷
قزاقستان	۳	۳۵
ارمنستان	۴	۳۸
رژیم اشغالگر قدس	۵	۵۲
بحرین	۶	۶۳
آذربایجان	۷	۶۵
عمان	۸	۶۶
ترکیه	۹	۶۹
قرقیزستان	۱۰	۷۵
قطر	۱۱	۸۳
ازبکستان	۱۲	۸۷
عربستان سعودی	۱۳	۹۴
کویت	۱۴	۱۰۲
اردن	۱۵	۱۱۸
ایران	۱۶	۱۲۰
مصر	۱۷	۱۲۲
لبنان	۱۸	۱۲۶
تاجیکستان	۱۹	۱۲۸
پاکستان	۲۰	۱۴۴
عراق	۲۱	۱۶۵
سوریه	۲۲	۱۷۳
یمن	۲۳	۱۷۹
افغانستان	۲۴	۱۸۳
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-

کشور «نیوزیلند» جایگاه نخست «شاخص آسانی انجام کسب و کار» جهان را در سال ۲۰۱۶

کرده است؛ کشورهای «سنگاپور»، «دانمارک»، «هنگ کنگ»، و «کره جنوبی» نیز به ترتیب در رتبه‌های

دوم تا پنجم این فهرست هستند.

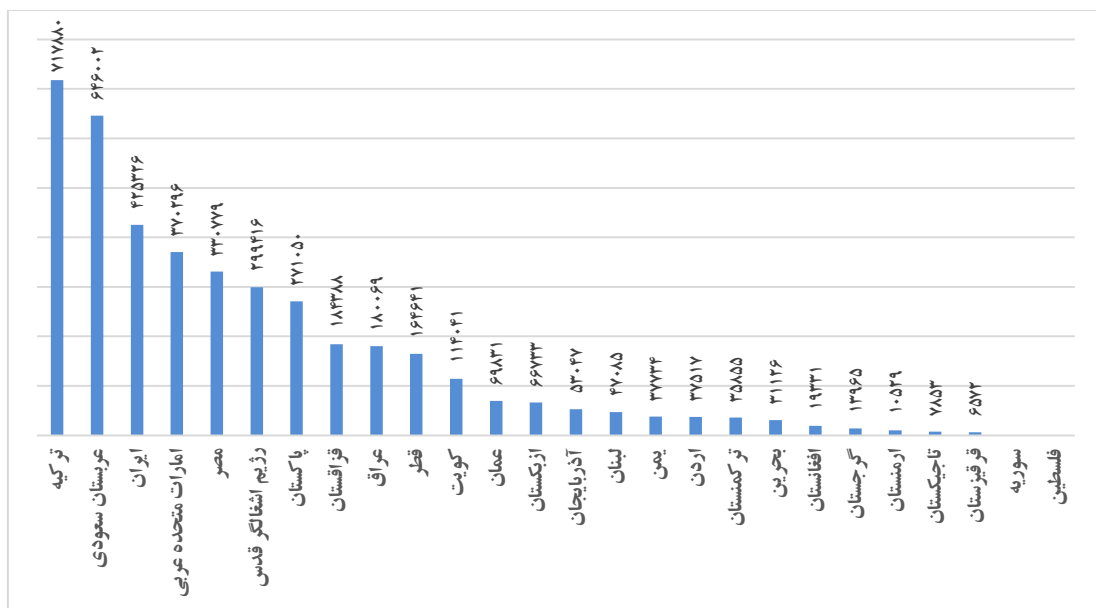
۷-۱۲. رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۵ بانک جهانی، ایران رتبه ۲۶ جهان را در شاخص «تولید ناخالص داخلی» به‌دست آورده است. داده‌های ۲۱۷ کشور در این گزارش منتشر شده و ارزش تولید ناخالص داخلی ایران در بین آنها ۴۲۵۳۲۶ میلیون دلار است. همچنین، ایران رتبه سوم را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. رتبه‌بندی کشورهای منطقه در جدول ۷-۱۶ و ارزش تولید ناخالص داخلی آنها در نمودار ۷-۸ آمده است.

جدول ۷-۱۶. رتبه کشورهای منطقه در رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ترکیه	۱	۱۸
عربستان سعودی	۲	۲۰
ایران	۳	۲۶
امارات متحده عربی	۴	۳۰
مصر	۵	۳۱
رژیم اشغالگر قدس	۶	۳۴
پاکستان	۷	۴۱
قزاقستان	۸	۵۰
عراق	۹	۵۱
قطر	۱۰	۵۵
کویت	۱۱	۵۷
عمان	۱۲	۶۷
ازبکستان	۱۳	۶۹
آذربایجان	۱۴	۷۸
لبنان	۱۵	۸۲
یمن	۱۶	۸۸
اردن	۱۷	۹۰
ترکمنستان	۱۸	۹۲
بحرین	۱۹	۹۶
افغانستان	۲۰	۱۰۸

۱۱۸	۲۱	گرجستان
۱۳۲	۲۲	ارمنستان
۱۴۲	۲۳	تاجیکستان
۱۴۷	۲۴	قرقیزستان
-	-	سوریه
-	-	فلسطین

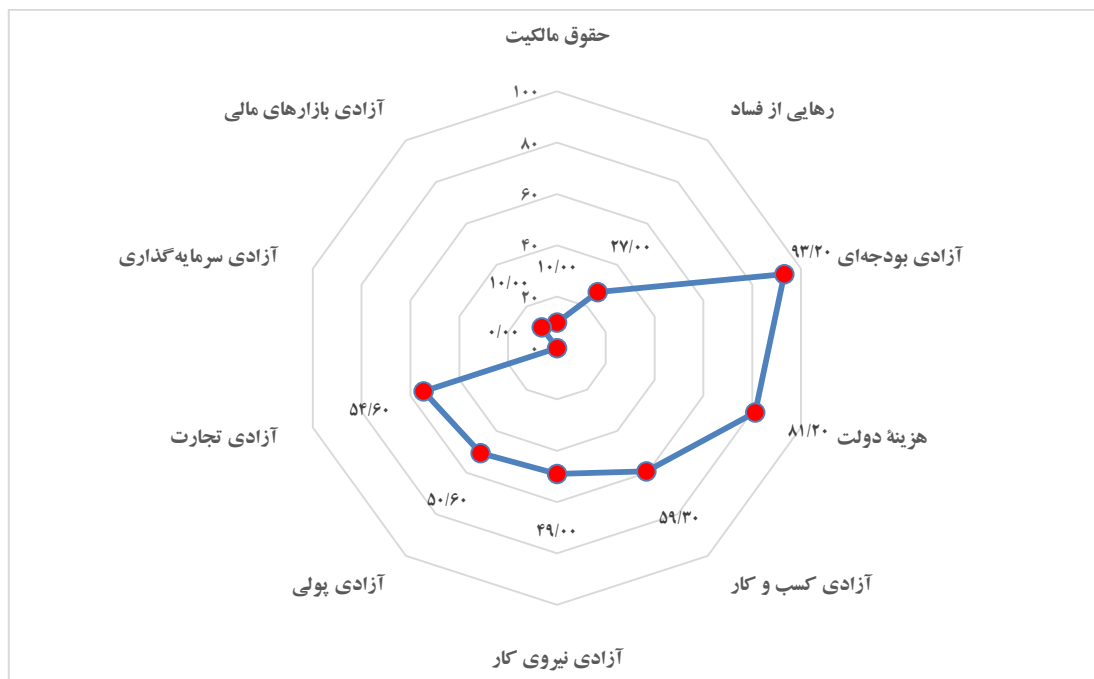
نمودار ۷-۸. ارزش تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه (میلیون دلار)

کشور «آمریکا» با تولید ناخالص داخلی به ارزش ۱۸۰۳۶۶۴۸ میلیون دلار جایگاه نخست این فهرست را به دست آورده است؛ کشورهای «چین»، «ژاپن»، «آلمان»، و «انگلستان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم تولید ناخالص داخلی قرار دارند.

۷-۱۳. شاخص آزادی اقتصادی

اصلاح محیط کسب و کار پیش‌نیاز افزایش سرمایه‌گذاری، و به دنبال آن بسیاری از پیشرفت‌های دیگر است؛ از این رو، بنیاد «هریتیج» و مؤسسه «فریزر» ابزاری با عنوان «شاخص آزادی اقتصادی» طراحی کرده که به اندازه‌گیری اقتصاد آزاد در کشورها می‌پردازد. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ این شاخص، ایران توانسته است جایگاه ۱۷۱ جهان را به دست آورد. «شاخص آزادی اقتصادی» کشورهای

جهان را در چهار حوزه و بر پایه ۱۰ سنجه ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. در نمودار ۷-۹ امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی» آمده است.

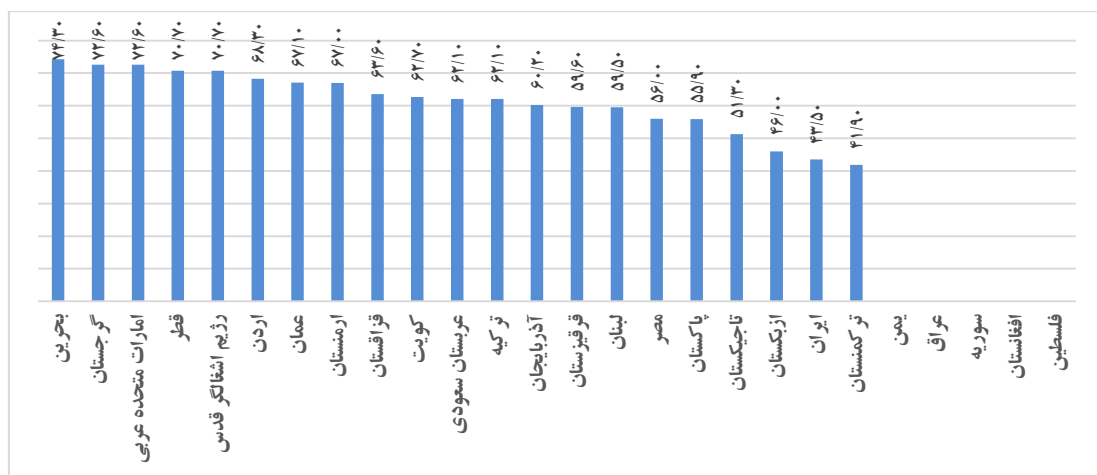
نمودار ۷-۹. امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی»

همچنین، ایران رتبه ۲۰ را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۱۷ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۰ امتیاز آنها در این شاخص گزارش شده است.

جدول ۷-۱۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
بحرین	۱	۱۸
گرجستان	۲	۲۳
امارات متحده عربی	۳	۲۵
قطر	۴	۳۴
رژیم اشغالگر قدس	۵	۳۵
اردن	۶	۴۶
عمان	۷	۵۲
ارمنستان	۸	۵۴
قزاقستان	۹	۶۸

کویت	۱۰	۷۴
عربستان سعودی	۱۱	۷۸
ترکیه	۱۲	۷۹
آذربایجان	۱۳	۹۱
قرقیزستان	۱۴	۹۶
لبنان	۱۵	۹۸
مصر	۱۶	۱۲۵
پاکستان	۱۷	۱۲۶
تاجیکستان	۱۸	۱۴۹
ازبکستان	۱۹	۱۶۶
ایران	۲۰	۱۷۱
ترکمنستان	۲۱	۱۷۴
یمن	-	-
عراق	-	-
سوریه	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۱۰. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»

«هنگ کنگ» با دریافت امتیاز ۸۸/۶ جایگاه نخست «شاخص آزادی اقتصادی» را در این فهرست به دست آورده است؛ کشورهای «سنگاپور»، «نیوزیلند»، «سوئیس»، و «استرالیا» نیز به ترتیب در رتبه‌های

دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۱۴. شاخص اقتصاد دانش بنیان

شاخص اقتصاد دانش بنیان وضعیت کشورهای جهان را در چهار حوزه رژیم اقتصادی و نهادی، آموزش و مهارت، زیرساخت های اطلاعاتی و ارتباطاتی، و نظام نوآوری پایش و و رتبه آنها نسبت به همدیگر را مشخص می کند. تازه ترین گزارش شاخص اقتصاد دانش بنیان در سال ۲۰۱۲ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

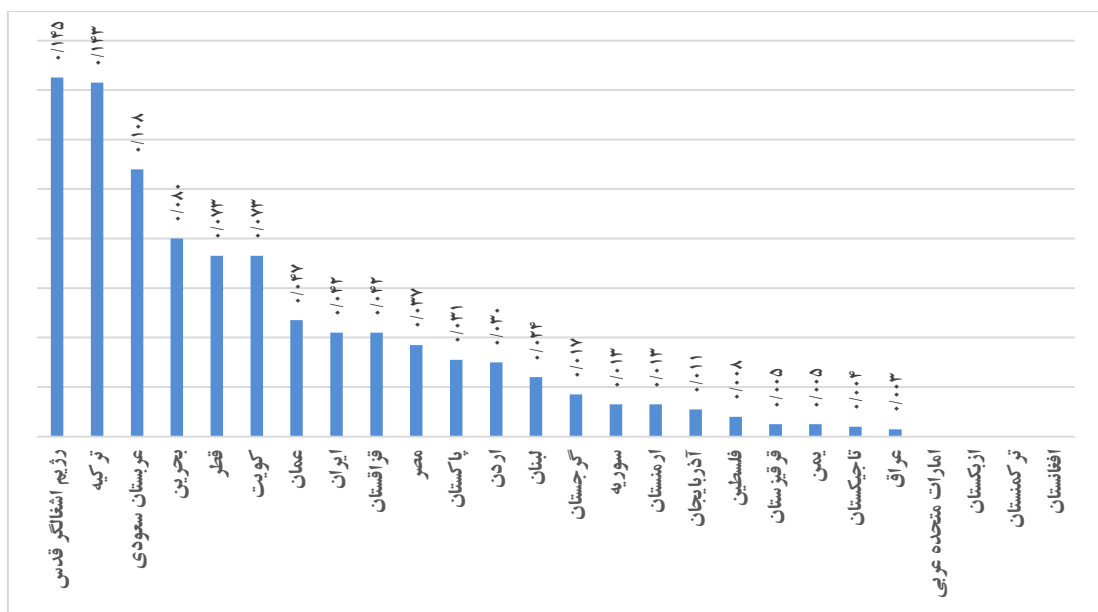
۷-۱۵. شاخص عملکرد رقابتی صنعت

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۳ «شاخص عملکرد رقابتی صنعت»، ایران توانسته است جایگاه ۶۵ جهان را به دست آورد. امتیاز کل ایران در این شاخص ۰/۰۴۲ بوده است. «شاخص عملکرد رقابتی صنعت» کشورهای جهان را بر پایه شش سنج سرانه ارزش افزوده صنعتی، سرانه صادرات صنعتی، تراکم صنعتی شدن، کیفیت صادرات، نقش هر کشور در سرانه ارزش افزوده صنعت جهان، و نقش هر کشور در تجارت صنعتی جهان ارزیابی و رتبه بندی می کند. همچنین، ایران رتبه هشتم را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۱۸ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۱ امتیاز آنها در این شاخص گزارش شده است.

جدول ۷-۱۸. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص عملکرد رقابتی صنعت»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۹
ترکیه	۲	۳۰
عربستان سعودی	۳	۳۶
بحرین	۴	۴۴
کویت	۵	۴۷
قطر	۶	۴۸
عمان	۷	۶۲
ایران	۸	۶۵
قزاقستان	۹	۶۶

مصر	۷۱	۱۰
پاکستان	۷۵	۱۱
اردن	۷۸	۱۲
لبنان	۸۵	۱۳
گرجستان	۹۴	۱۴
سوریه	۹۹	۱۵
ارمنستان	۱۰۰	۱۶
آذربایجان	۱۰۵	۱۷
فلسطین	۱۱۸	۱۸
قرقیزستان	۱۲۵	۱۹
یمن	۱۲۷	۲۰
تاجیکستان	۱۳۰	۲۱
عراق	۱۳۷	۲۲
امارات متحده عربی	-	-
ازبکستان	-	-
ترکمنستان	-	-
افغانستان	-	-

نمودار ۲-۱۱. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص عملکرد رقابتی صنعت»

کشور «آلمان» با دریافت امتیاز ۰/۵۷۶ جایگاه نخست «شاخص عملکرد رقابتی صنعت» را به دست آورده است؛ کشورهای «ژاپن»، «کره جنوبی»، «آمریکا»، و «چین» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

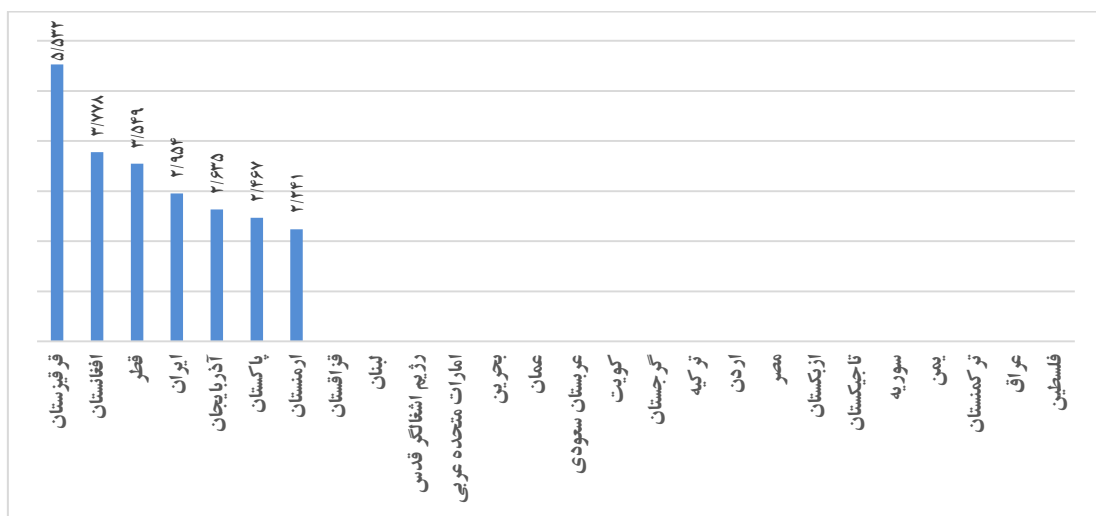
۷-۱۶. بودجه دولت برای آموزش

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۳ بانک جهانی، ایران در شاخص «بودجه آموزشی» جایگاه ۵۳ را در بین ۶۵ کشور جهان دارا است. این شاخص نشان‌دهنده نسبت هزینه‌های دولت‌ها در بخش آموزش از تولید ناخالص داخلی و سهم آن از کل هزینه‌ها (بهداشت، خدمات اجتماعی، عمران، و غیره) است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان‌دهنده آن است که ایران ۲/۹۵۴ درصد از کل هزینه‌های صرف آموزش می‌شود و رتبه چهارم را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۱۹ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۲ امتیاز آنها در شاخص «بودجه آموزشی» گزارش شده است.

جدول ۷-۱۹. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
قرقیزستان	۱	۱۹
افغانستان	۲	۴۰
قطر	۳	۴۶
ایران	۴	۵۳
آذربایجان	۵	۵۷
پاکستان	۶	۵۸
ارمنستان	۷	۵۹
قزاقستان	-	-
لبنان	-	-
رژیم اشغالگر قدس	-	-
امارات متحده عربی	-	-
بحرین	-	-
عمان	-	-

-	-	عربستان سعودی
-	-	کویت
-	-	گرجستان
-	-	ترکیه
-	-	اردن
-	-	مصر
-	-	ازبکستان
-	-	تاجیکستان
-	-	سوریه
-	-	یمن
-	-	ترکمنستان
-	-	عراق
-	-	فلسطین

نمودار ۷-۱۲. امتیاز کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی» (نسبت از کل هزینه‌ها)

دولت «زیمباوه» با صرف ۸/۴ درصد از کل هزینه‌هایش جایگاه نخست شاخص «بودجه آموزشی» را به دست آورده است؛ کشورهای «تیمور شرقی»، «مولداوی»، «بولیوی»، و «سنگال» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

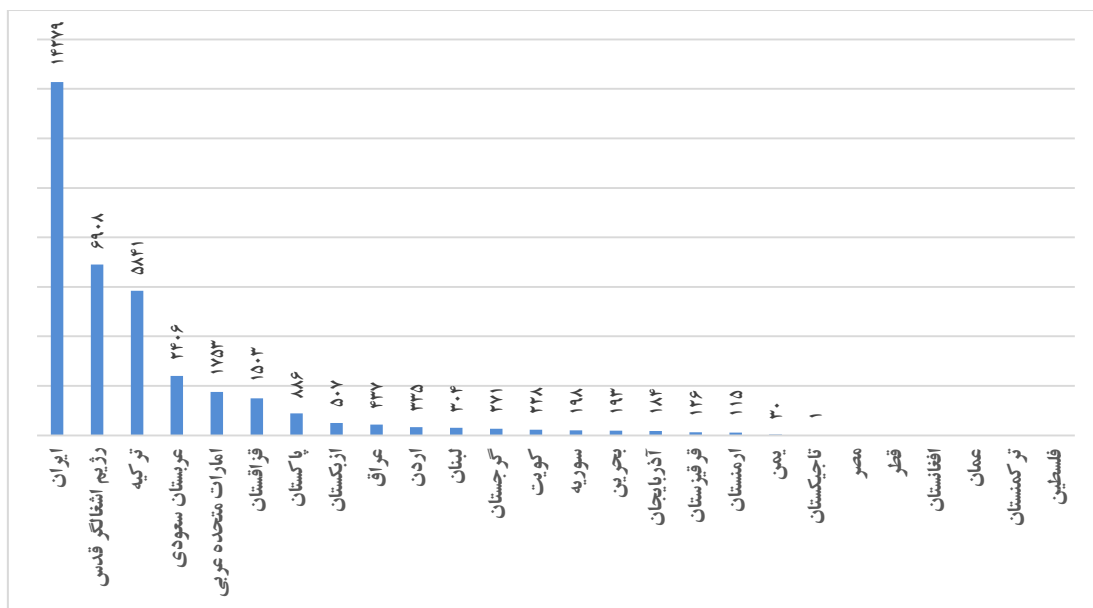
۷-۱۷. گزارش «وایپو» درباره اظهارنامه‌های ثبت اختراع

گزارش «سازمان جهانی مالکیت فکری» (وایپو) دربارهٔ شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورها در سال ۲۰۱۵ نشان می‌دهد که ایران دارای جایگاه ۱۴ در بین کشورهای جهان است. گزارش «وایپو» نشان می‌دهد مخترعان ایرانی در سال ۲۰۱۵ توانسته‌اند شمار ۱۴۲۷۹ اظهارنامه در نهادهای ملی و جهانی ثبت کنند. بر پایهٔ این گزارش، در ثبت اظهارنامه‌ها ایران رتبهٔ نخست را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۲۰ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در شمار اظهارنامه‌ها و در نمودار ۷-۱۳ شمار اظهارنامه‌های هر کدام از کشورها گزارش شده است.

جدول ۷-۲۰. جایگاه کشورهای منطقه در شمار ثبت اظهارنامه‌های ثبت اختراع

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۱۴
رژیم اشغالگر قدس	۲	۲۰
ترکیه	۳	۲۲
عربستان سعودی	۴	۳۳
امارات متحده عربی	۵	۳۷
قزاقستان	۶	۳۹
پاکستان	۷	۴۷
ازبکستان	۸	۵۵
عراق	۹	۵۸
اردن	۱۰	۶۲
لبنان	۱۱	۶۳
گرجستان	۱۲	۶۵
کویت	۱۳	۷۱
سوریه	۱۴	۷۳
بحرین	۱۵	۷۴
آذربایجان	۱۶	۷۸
قرقیزستان	۱۷	۸۱
ارمنستان	۱۸	۸۴
یمن	۱۹	۹۴
تاجیکستان	۲۰	۱۱۲

مصر	-	-
قطر	-	-
افغانستان	-	-
عمان	-	-
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۱۳. شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورهای منطقه در «گزارش سازمان جهانی مالکیت فکری»

بر پایه گزارش «وایپو» در سال ۲۰۱۵ در مجموع شمار ۲۸۸۸۸۰۰ اظهارنامه ثبت شده است. در گزارش ۲۰۱۵ «وایپو»، کشور «چین» با ثبت شمار ۱۱۰۱۸۶۴ اظهارنامه جایگاه نخست را به دست آورده است. کشورهای «آمریکا»، «ژاپن»، «کره جنوبی»، و «آلمان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲-۱۸. کاربران پهن‌بند ثابت (به ازای هر ۱۰۰ نفر)

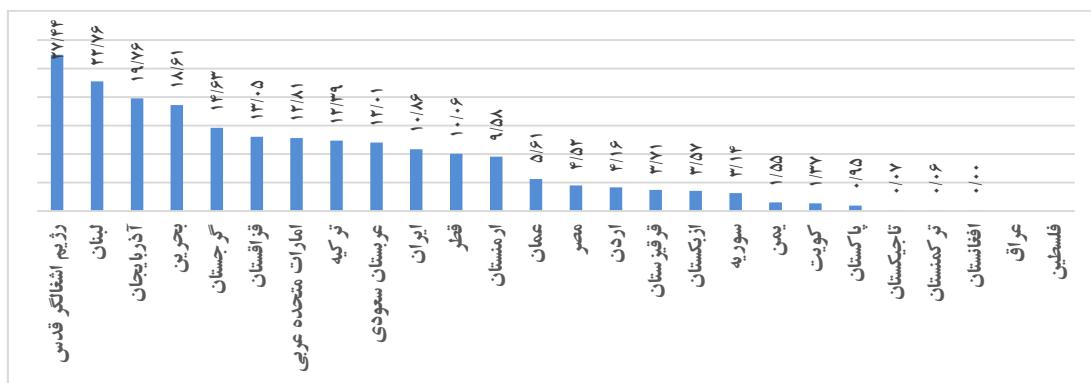
از شاخص‌های بانک جهانی برای ارزیابی وضعیت فاوا در کشورها، شاخص کاربران پهن‌بند ثابت است. هدف از اندازه‌گیری این شاخص، آگاهی از دسترسی پرسرعت کاربران به اینترنت عمومی است. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۵ بانک جهانی، ایران در شاخص «کاربران پهن‌بند ثابت» جایگاه ۹۱ را در بین کشورهای جهان دارا است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان می‌دهد که نسبت کاربران پهن‌بند

ثابت ایران ۱۰/۸۶ درصد است. گفتنی است، در این شاخص ایران توانسته است رتبه ۱۰ را در بین کشورهای منطقه به دست آورد. در جدول ۷-۲۱ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۴ نسبت کاربران پهن باند ثابت آنها آمده است.

جدول ۷-۲۱. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران پهن باند ثابت»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۴۰
لبنان	۲	۵۲
آذربایجان	۳	۵۹
بحرین	۴	۶۲
گرجستان	۵	۷۹
قزاقستان	۶	۸۲
امارات متحده عربی	۷	۸۳
ترکیه	۸	۸۴
عربستان سعودی	۹	۸۶
ایران	۱۰	۹۱
قطر	۱۱	۹۳
ارمنستان	۱۲	۹۴
عمان	۱۳	۱۱۳
مصر	۱۴	۱۱۷
اردن	۱۵	۱۱۹
قرقیزستان	۱۶	۱۲۰
ازبکستان	۱۷	۱۲۱
سوریه	۱۸	۱۲۵
یمن	۱۹	۱۴۲
کویت	۲۰	۱۴۴
پاکستان	۲۱	۱۵۱
تاجیکستان	۲۲	۱۸۵
ترکمنستان	۲۳	۱۹۰
افغانستان	۲۴	۱۹۶
عراق	-	-

فلسطین

نمودار ۷-۱۴. نسبت کاربران پهن باند ثابت کشورهای منطقه (درصد)

بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۵، «موناکو» با ۴۷/۴۷ درصد کاربران پهن باند ثابت جایگاه نخست را به دست آورده است؛ کشورهای «برمودا»، «جزایر کیمن»، «سویس»، و «لیختن اشتاین» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

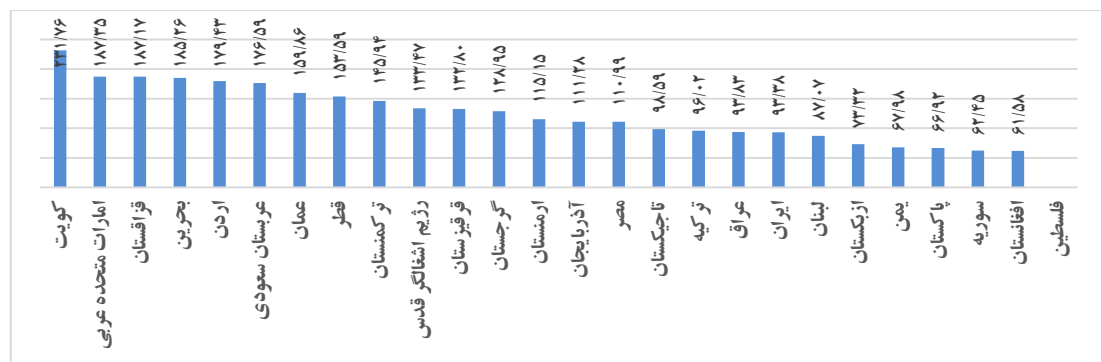
۷-۱۹. مشترکین تلفن همراه (به ازای هر ۱۰۰ نفر)

از شاخص‌های بانک جهانی برای ارزیابی وضعیت فاوا در کشورها، شاخص «مشترکین تلفن همراه» است. هدف از اندازه‌گیری این شاخص، آگاهی از دسترسی و استفاده کاربران از تلفن همراه است. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۵ بانک جهانی، ایران در شاخص «مشترکین تلفن همراه» جایگاه ۱۳۱ را در بین کشورهای جهان دارا است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان می‌دهد که نسبت مشترکین تلفن همراه ایران ۹۳/۳۸ درصد است. گفتنی است، در این شاخص ایران توانسته است رتبه ۱۹ را در بین کشورهای منطقه به دست آورد. در جدول ۷-۲۲ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۵ نسبت مشترکین تلفن همراه آنها آمده است.

جدول ۷-۲۲. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «مشترکین تلفن همراه»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
کویت	۱	۲
امارات متحده عربی	۲	۵
قزاقستان	۳	۶

بحرین	۴	۷
اردن	۵	۹
عربستان سعودی	۶	۱۰
عمان	۷	۱۷
قطر	۸	۲۴
ترکمنستان	۹	۳۱
رژیم اشغالگر قدس	۱۰	۴۴
قرقیزستان	۱۱	۴۷
گرجستان	۱۲	۵۹
ارمنستان	۱۳	۸۶
آذربایجان	۱۴	۹۹
مصر	۱۵	۱۰۰
تاجیکستان	۱۶	۱۲۳
ترکیه	۱۷	۱۲۵
عراق	۱۸	۱۲۹
ایران	۱۹	۱۳۱
لبنان	۲۰	۱۴۳
ازبکستان	۲۱	۱۶۲
یمن	۲۲	۱۷۰
پاکستان	۲۳	۱۷۲
سوریه	۲۴	۱۷۸
افغانستان	۲۵	۱۷۹
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۱۵. نسبت مشترکین تلفن همراه کشورهای منطقه (درصد)

بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۵، «مکائو» با ۳۲۴ درصد مشترکین تلفن همراه جایگاه نخست را به دست آورده است؛ کشورهای «کویت»، «هنگ کنگ»، «مالدیو»، و «امارات متحده عربی» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

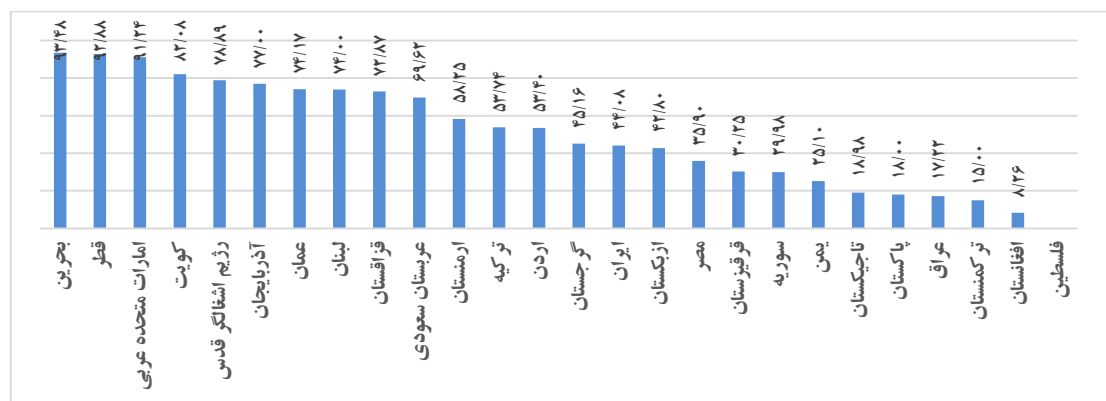
۲۰-۷. کاربران اینترنت (به ازای هر ۱۰۰ نفر)

شمار کل کاربرانی که به اینترنت دسترسی دارند و از آن استفاده می‌کنند توسط بانک جهانی و با کمک شاخص «کاربران اینترنت» اندازه‌گیری می‌شود. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۵ بانک جهانی، ایران در شاخص «کاربران اینترنت» جایگاه ۱۱۴ را در بین کشورهای جهان دارا است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان‌دهنده آن است که نسبت کاربران اینترنت ایران ۴۴/۰۸ درصد است. گفتنی است، در این شاخص ایران توانسته است رتبه ۱۵ را در بین کشورهای منطقه به دست آورد. در جدول ۷-۲۳ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۶ نسبت کاربران اینترنت آنها آمده است.

جدول ۷-۲۳. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران اینترنت»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
بحرین	۱	۹
قطر	۲	۱۳
امارات متحده عربی	۳	۱۶
کویت	۴	۳۲
رژیم اشغالگر قدس	۵	۳۷
آذربایجان	۶	۴۱
عمان	۷	۴۷
لبنان	۸	۴۹
قزاقستان	۹	۵۳
عربستان سعودی	۱۰	۶۱
ارمنستان	۱۱	۸۲
ترکیه	۱۲	۹۳
اردن	۱۳	۹۴
گرجستان	۱۴	۱۱۰
ایران	۱۵	۱۱۴

ازبکستان	۱۶	۱۱۷
مصر	۱۷	۱۲۷
قرقیزستان	۱۸	۱۳۱
سوریه	۱۹	۱۳۳
یمن	۲۰	۱۴۱
تاجیکستان	۲۱	۱۶۰
پاکستان	۲۲	۱۶۲
عراق	۲۳	۱۶۶
ترکمنستان	۲۴	۱۷۱
افغانستان	۲۵	۱۸۴
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۱۶. نسبت کاربران اینترنت کشورهای منطقه (درصد)

بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۵، کشور «برمودا» با ۹۸/۳۲ درصد کاربران اینترنت جایگاه نخست جهان را به دست آورده است؛ کشورهای «ایسلند»، «لوگزامبورگ»، «اندورا»، و «نروژ» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲۱-۷. صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته

فناوری پیشرفته در رشد صنعت کشورها مؤثر بوده و در پیشی گرفتن از دیگر رقبا در عرصه تجارت جهانی نقشی کلیدی دارد. در میان تقسیم‌بندی فناوری‌هایی که در تولید و صادرات محصولات کارخانه‌ای مدنظر است (فناوری ساده، فناوری متوسط، فناوری پیشرفته)، صنایع با فناوری پیشرفته از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بانک جهانی برای پایش جایگاه کشورها در خلق و صادرات این

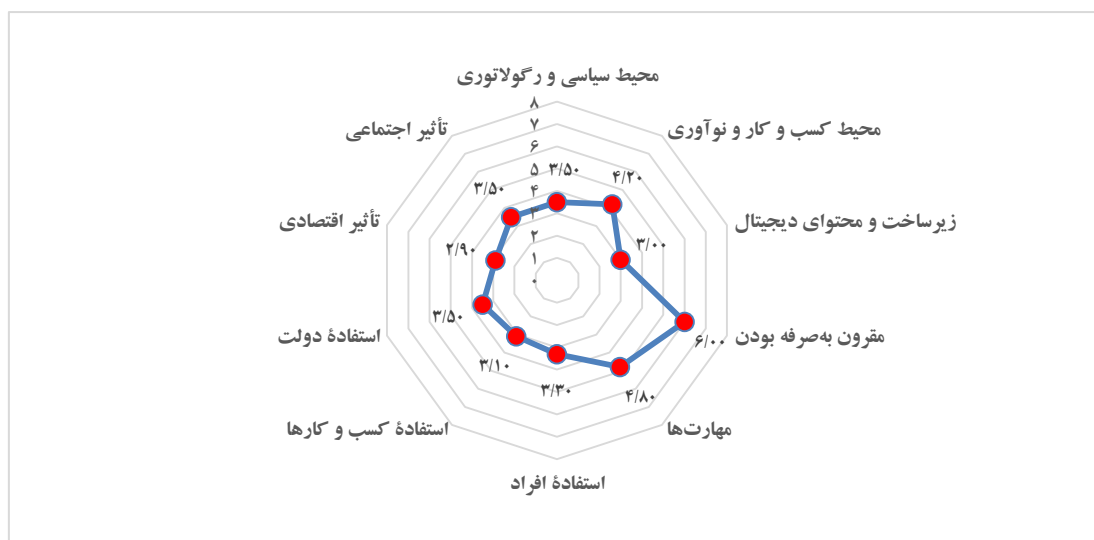
فناوری‌ها شاخص «صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته» را طراحی کرده است. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۱ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۲-۷. شاخص جهانی استعداد انسانی

«شاخص جهانی استعداد انسانی» کشورهای جهان را بر پایه هفت سنجه ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. «شاخص جهانی استعداد انسانی» به منظور اندازه‌گیری ظرفیت کشورها در پرورش استعداد انسانی طراحی شده است. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۳-۷. شاخص آمادگی شبکه‌ای

بر پایه گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۹۲ جهان را در «شاخص آمادگی شبکه‌ای» در بین ۱۳۹ کشور به دست آورد. این شاخص کشورهای جهان را بر پایه هفت سنجه کمی، جهت بررسی گرایش کشورها برای بهره‌برداری از فرصت‌های فاوا، ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. ارزیابی‌های سال ۲۰۱۶ مجمع جهانی اقتصاد نشان می‌دهد که امتیاز ایران در «شاخص آمادگی شبکه‌ای» ۳/۷ است. در نمودار ۷-۱۷ امتیاز ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

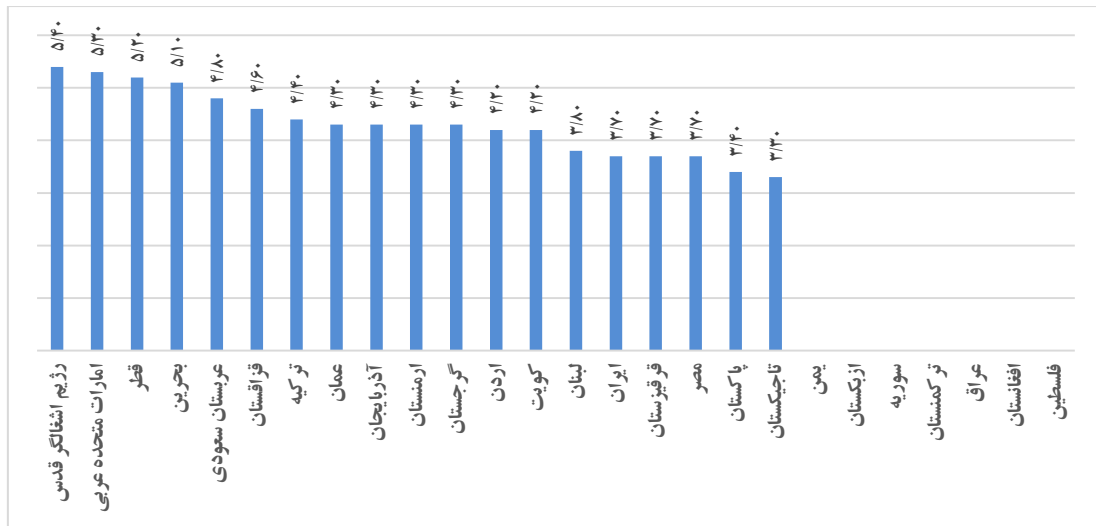
نمودار ۷-۱۷. امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آمادگی شبکه‌ای»

همچنین، ایران رتبه ۱۵ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۲۴ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۱۸ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۴. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آمادگی شبکه‌ای»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۱
امارات متحده عربی	۲	۲۶
قطر	۳	۲۷
بحرین	۴	۲۸
عربستان سعودی	۵	۳۳
قزاقستان	۶	۳۹
ترکیه	۷	۴۸
عمان	۸	۵۲
آذربایجان	۹	۵۳
ارمنستان	۱۰	۵۶
گرجستان	۱۱	۵۸
اردن	۱۲	۶۰
کویت	۱۳	۶۱
لبنان	۱۴	۸۸
ایران	۱۵	۹۲
قرقیزستان	۱۶	۹۵
مصر	۱۷	۹۶
پاکستان	۱۸	۱۱۰
تاجیکستان	۱۹	۱۱۴
یمن	-	-
ازبکستان	-	-
سوریه	-	-
ترکمنستان	-	-

عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

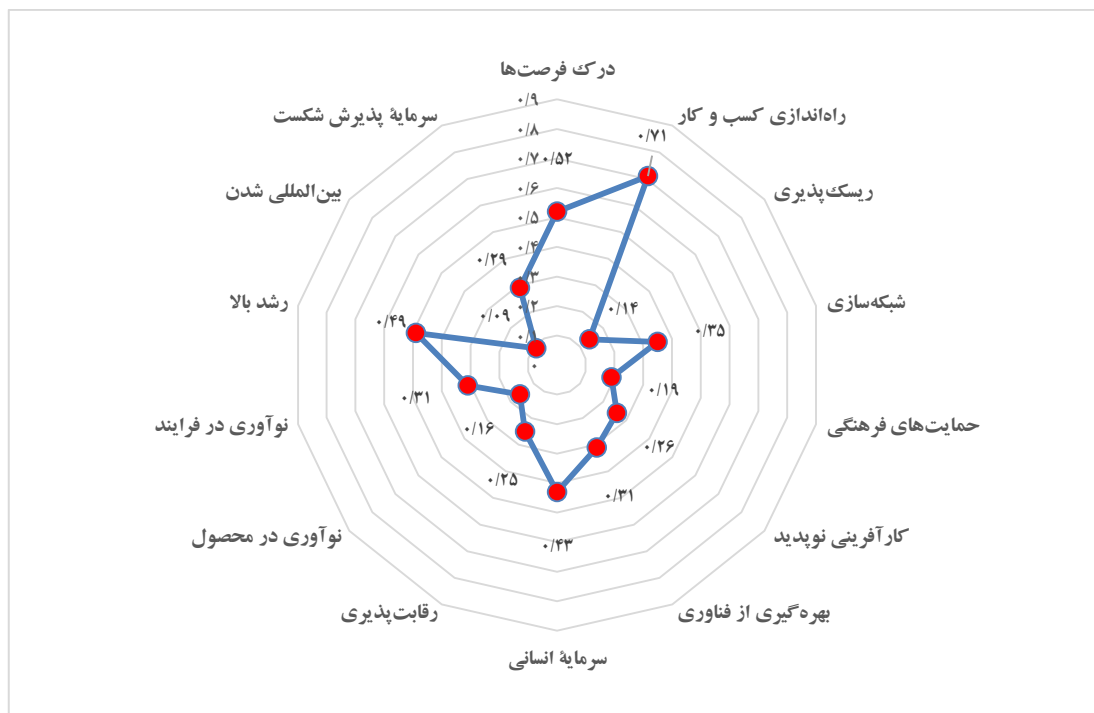

نمودار ۲-۱۸. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص آمادگی شبکه‌ای»

کشور «سنگاپور» با دریافت امتیاز ۶/۰ جایگاه نخست «شاخص آمادگی شبکه‌ای» را در بین کشورهای جهان به‌دست آورده است؛ کشورهای «فنلاند»، «سوئد»، «نروژ»، و «آمریکا» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲-۲۴. شاخص جهانی کارآفرینی

بر پایه گزارش «شاخص جهانی کارآفرینی» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۸۰ جهان را در «شاخص جهانی کارآفرینی» به دست آورد. منطق «شاخص جهانی کارآفرینی» آن است که کارآفرینی عاملی حیاتی در توسعه اقتصادی است و اطلاعات کلیدی برای توانبخشی اکوسیستم کارآفرینی کشورها برای سیاست‌گذاران فراهم می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در سه بعد گوناگون و بر پایه ۱۴ سنجه ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی کارآفرینی» امتیاز ۲۸/۸ را به‌دست آورده است. در نمودار ۷-۱۹ امتیاز ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

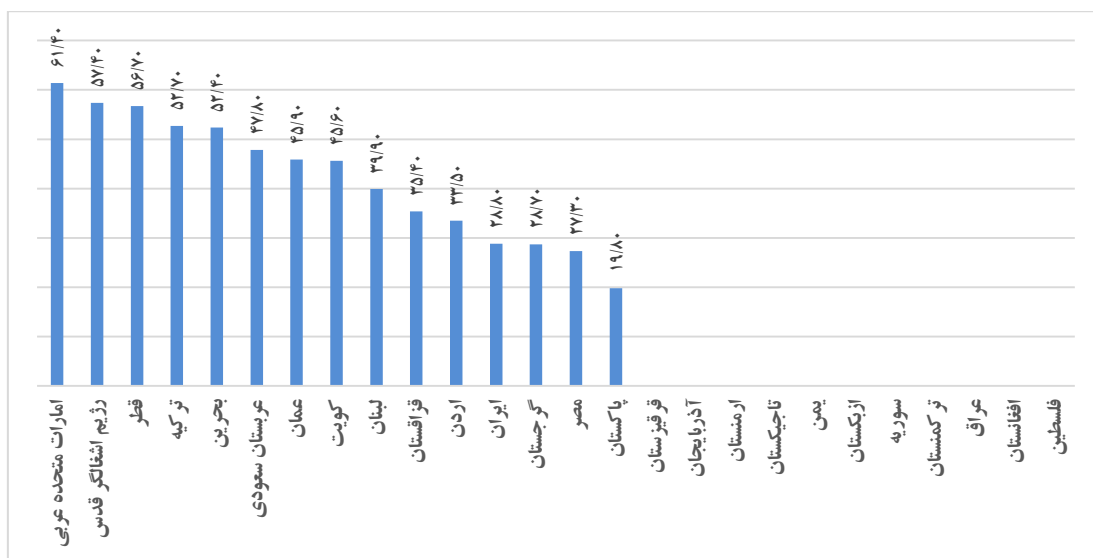
نمودار ۷-۱۹. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی کارآفرینی»

همچنین، ایران رتبه ۱۲ را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۲۵ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲۰ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۵. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۱	۱۹
رژیم اشغالگر قدس	۲	۲۱
قطر	۳	۲۴
ترکیه	۴	۲۸
بحرین	۵	۲۹
عربستان سعودی	۶	۳۶
عمان	۷	۳۸
کویت	۸	۳۹
لبنان	۹	۵۰
قزاقستان	۱۰	۵۹
اردن	۱۱	۶۴
ایران	۱۲	۸۰

۸۱	۱۳	گرجستان
۸۹	۱۴	مصر
۱۰۹	۱۵	پاکستان
-	-	قرقیزستان
-	-	آذربایجان
-	-	ارمنستان
-	-	تاجیکستان
-	-	یمن
-	-	ازبکستان
-	-	سوریه
-	-	ترکمنستان
-	-	عراق
-	-	افغانستان
-	-	فلسطین

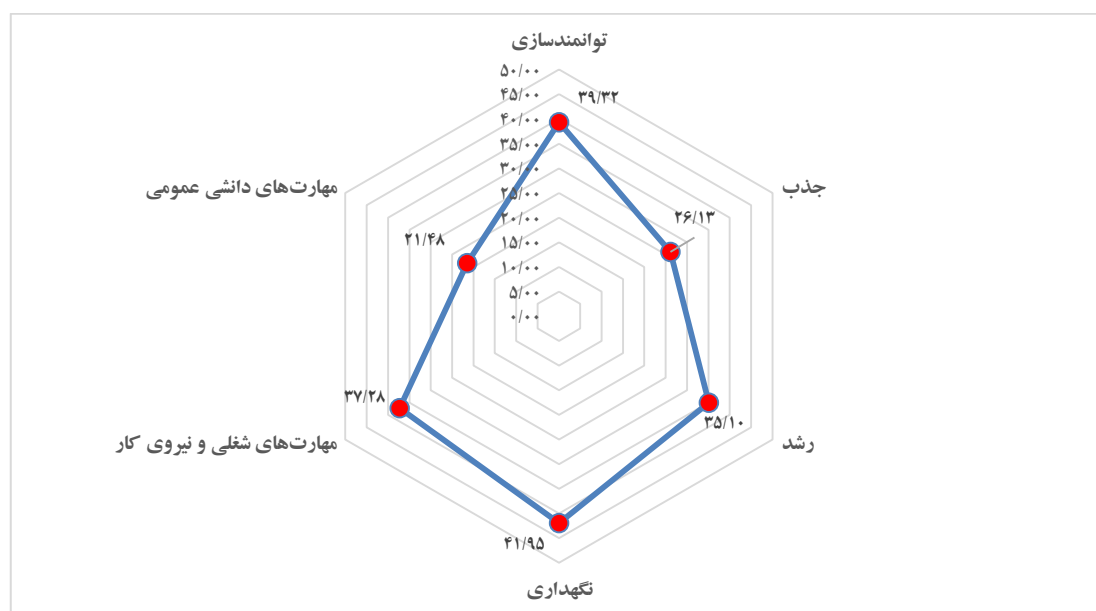

نمودار ۲۰-۷. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»

کشور «آمریکا» با دریافت امتیاز ۸۶/۲ جایگاه نخست «شاخص جهانی کارآفرینی» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «کانادا»، «استرالیا»، «دانمارک»، و «سوئد» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲۵-۷. شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد

بر پایه گزارش «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۰۳ جهان را در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد» به دست آورد. این شاخص ابزاری علمی برای دولت‌ها، کسب و کارها، و سازمان‌های غیرانتفاعی است که کشورهای جهان را بر پایه توان آنها در توسعه، جذب، و نگهداری استعداد رتبه‌بندی می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در شش بعد گوناگون و بر پایه سنج‌های متعدد ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد» امتیاز ۳۳/۵۴ را به دست آورده است. در نمودار ۲۱-۷ امتیاز و در جدول ۲۶-۷ رتبه ایران در هر کدام از سنج‌های این شاخص آمده است.

نمودار ۲۱-۷. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»

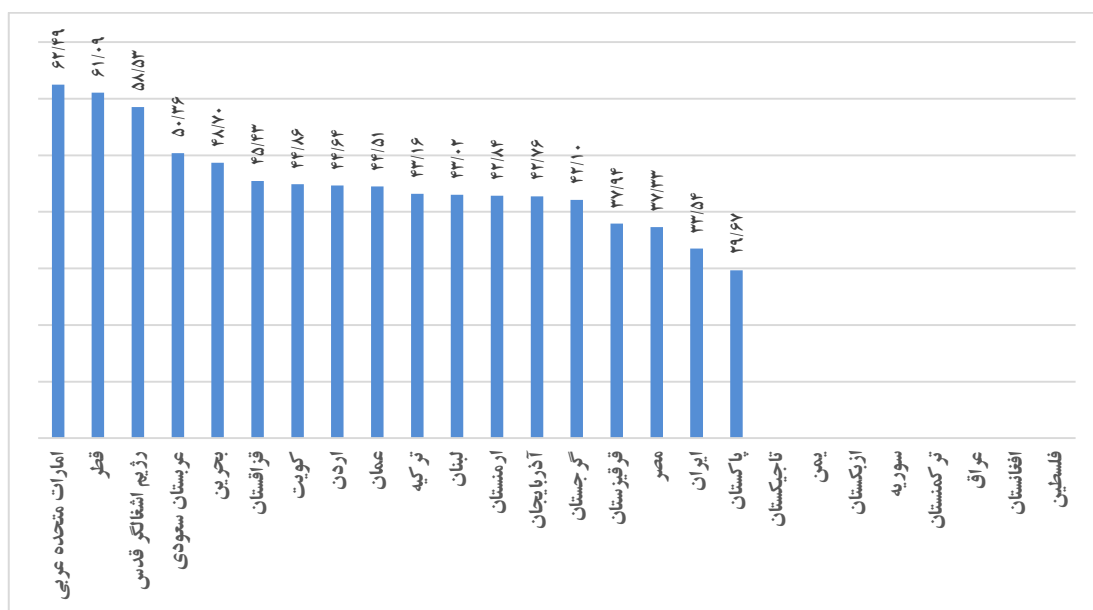
جدول ۲۶-۷. رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»

رتبه ایران در جهان	سنج‌ها
۱۰۷	توانمندسازی
۱۱۸	جذب
۹۳	رشد
۸۳	نگهداری
۸۷	مهارت‌های شغلی و نیروی کار
۷۷	مهارت‌های دانشی عمومی

همچنین، ایران رتبه ۱۷ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۲۷ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲۲ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۱	۱۹
قطر	۲	۲۱
رژیم اشغالگر قدس	۳	۲۵
عربستان سعودی	۴	۴۲
بحرین	۵	۴۷
قزاقستان	۶	۵۳
کویت	۷	۵۷
اردن	۸	۵۸
عمان	۹	۵۹
ترکیه	۱۰	۶۱
لبنان	۱۱	۶۲
ارمنستان	۱۲	۶۵
آذربایجان	۱۳	۶۶
گرجستان	۱۴	۷۰
قرقیزستان	۱۵	۸۷
مصر	۱۶	۸۸
ایران	۱۷	۱۰۳
پاکستان	۱۸	۱۱۱
تاجیکستان	-	-
یمن	-	-
ازبکستان	-	-
سوریه	-	-
ترکمنستان	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۲۲. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»

کشور «سویس» با دریافت امتیاز ۷۴/۵۵ جایگاه نخست «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «سنگاپور»، «انگلستان»، «آمریکا»، و «سوئد» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۲۶. باسوادترین ملت‌های جهان

بر پایه گزارش «دانشگاه ایالتی مرکزی کانکتیکوت» در سال ۲۰۱۶، ایران در فهرست «باسوادترین ملت‌های جهان» قرار نگرفته است. شاخص «باسوادترین ملت‌های جهان» کشورها را نه بر پایه توانایی خواندن و نوشتن بلکه با توجه به رفتارهای باسواد مردم و منابع پشتیبان سواد رتبه‌بندی می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در پنج زمینه گوناگون (کتابخانه‌ها، روزنامه‌ها، نظام آموزشی-ورودی، نظام آموزشی-خروجی، و دسترسی به رایانه) و بر پایه ۱۵ متغیر ارزیابی می‌کند و فهرست ۶۱ ملت باسواد جهان را منتشر می‌کند. در گزارش ۲۰۱۶ این نظام رتبه‌بندی ایران به فهرست نهایی ۶۱ ملت باسواد جهان راه نیافته است.

همچنین، در بین کشورهای منطقه تنها چهار کشور توانسته‌اند جایگاهی در فهرست نهایی این نظام رتبه‌بندی به دست آورند. در جدول ۷-۲۸ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۸. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «باسوادترین ملت‌های جهان»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۹
قطر	۲	۴۵
ترکیه	۳	۵۰
گرجستان	۴	۵۱
امارات متحده عربی	-	-
عربستان سعودی	-	-
کویت	-	-
قزاقستان	-	-
ارمنستان	-	-
اردن	-	-
آذربایجان	-	-
لبنان	-	-
قرقیزستان	-	-
مصر	-	-
ایران	-	-
پاکستان	-	-
عمان	-	-
بحرین	-	-
تاجیکستان	-	-
یمن	-	-
ازبکستان	-	-
سوریه	-	-
ترکمنستان	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

کشور «فنلاند» با دریافت بیشترین امتیاز به عنوان باسوادترین ملت جهان در شاخص «باسوادترین ملت‌های جهان» شناسایی شده است؛ کشورهای «نروژ»، «ایسلند»، «دانمارک»، و «سوئد» نیز به ترتیب

در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲۷-۲۸. شاخص جهانی «تینک تنک»

بر پایه گزارش «دانشگاه پنسیلوانیا» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۸ جهان را در «شاخص جهانی تینک تنک» به دست آورد. شاخص «تینک تنک» نتیجه پیمایش نگرش نزدیک به ۲۰۰۰ پژوهشگر، پشتیبان دولتی و خصوصی، سیاست‌گذار، و روزنامه‌نگار است که کشورهای جهان را بر پایه چهار شاخص (منابع، استفاده، خروجی، و تأثیر) رتبه‌بندی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی تینک تنک» شمار ۵۹ «تینک تنک» داشته است.

همچنین، ایران از نظر شمار «تینک تنک‌ها» رتبه نخست را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۲۹ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۹. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی تینک تنک»

کشورها	شمار تینک تنک‌ها	رتبه در منطقه
ایران	۵۹	۱
رژیم اشغالگر قدس	۵۸	۲
مصر	۳۵	۳
ترکیه	۳۲	۴
عراق	۳۱	۵
فلسطین	۲۸	۶
یمن	۲۲	۷
اردن	۲۱	۸
پاکستان	۲۰	۹
لبنان	۱۹	۱۰
کویت	۱۴	۱۱-۱۳
گرجستان	۱۴	۱۱-۱۳
ارمنستان	۱۴	۱۱-۱۳
آذربایجان	۱۳	۱۴
قرقیزستان	۱۰	۱۵
قزاقستان	۸	۱۶-۱۷
ازبکستان	۸	۱۶-۱۷

۲۰ - ۱۸	۷	امارات متحده عربی
۲۰ - ۱۸	۷	قطر
۲۰ - ۱۸	۷	تاجیکستان
۲۲ - ۲۱	۶	سوریه
۲۲ - ۲۱	۶	افغانستان
۲۴ - ۲۳	۴	عربستان سعودی
۲۴ - ۲۳	۴	بحرین
۲۵	۳	عمان
۲۶	۱	ترکمنستان

کشور «آمریکا» با داشتن شمار ۱۸۳۵ «تینک تنک» جایگاه نخست «شاخص جهانی تینک تنک» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «چین»، «انگلستان»، «هند»، و «آلمان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲۸-۲۰۲۱: رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی

بر پایه گزارش «دانشگاه ملبورن» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۴۷ جهان را در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» به دست آورد. «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» تنها نظامی است به ارزیابی فراگیر نظام‌های آموزش عالی در سراسر جهان می‌پردازد. منابع، محیط، ارتباط، و خروجی چهار معیاری هستند که برای ارزیابی مؤسسه‌ها در این نظام رتبه‌بندی استفاده می‌شوند. بر پایه این گزارش، ایران در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» امتیاز ۳۹/۷ را به دست آورده است. در جدول ۷-۳۰ رتبه ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

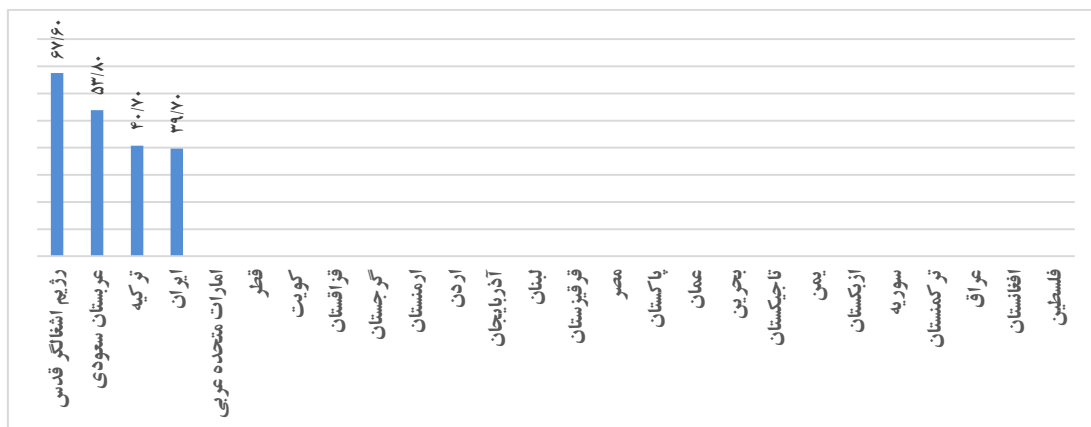
جدول ۷-۳۰. رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»

رتبه ایران در جهان	سنجه‌ها
۴۱	منابع
۴۵	محیط
۵۰	ارتباط
۳۹	خروجی

همچنین، ایران رتبه چهارم را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۳۱ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲۳ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۱. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»

رتبه در منطقه	رتبه در جهان	کشورها
۱	۱۸	رژیم اشغالگر قدس
۲	۲۸	عربستان سعودی
۳	۴۴	ترکیه
۴	۴۷	ایران
-	-	امارات متحده عربی
-	-	قطر
-	-	کویت
-	-	قزاقستان
-	-	گرجستان
-	-	ارمنستان
-	-	اردن
-	-	آذربایجان
-	-	لبنان
-	-	قرقیزستان
-	-	مصر
-	-	پاکستان
-	-	عمان
-	-	بحرین
-	-	تاجیکستان
-	-	یمن
-	-	ازبکستان
-	-	سوریه
-	-	ترکمنستان
-	-	عراق
-	-	افغانستان
-	-	فلسطین

نمودار ۷-۲۳. امتیاز کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»

کشور «آمریکا» با دریافت امتیاز ۱۰۰/۰۰ جایگاه نخست «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» را در بین کشورهای جهان به‌دست آورده است؛ کشورهای «سوئیس»، «دانمارک»، «انگلستان»، و «سوئد» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۲۹-۲. شاخص جهانی حقوق مالکیت

بر پایه گزارش «اتحادیه حقوق مالکیت» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۰۱ جهان را در «شاخص جهانی حقوق مالکیت» به دست آورد. «شاخص جهانی حقوق مالکیت» پژوهشی کیفی است که اهمیت حقوق مالکیت به شکل مادی و معنوی را اندازه‌گیری می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی حقوق مالکیت» امتیاز ۴/۲ را به‌دست آورده است. در جدول ۷-۳۲ رتبه ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

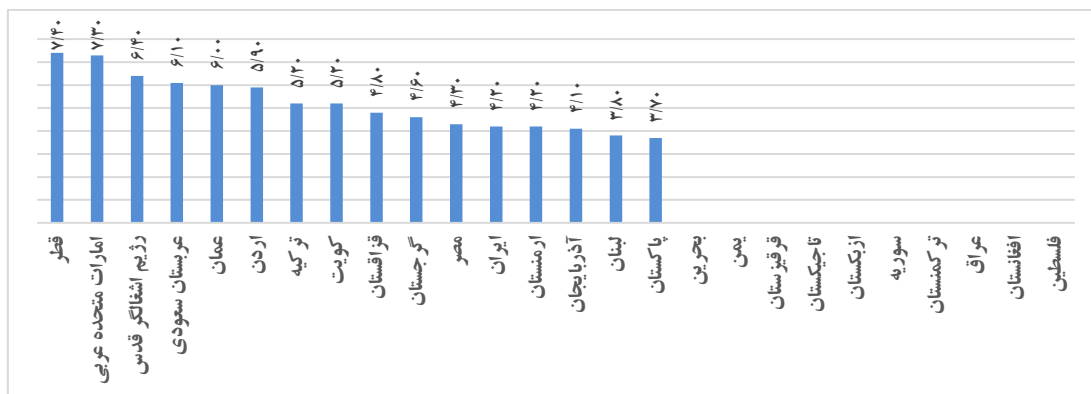
جدول ۷-۳۲. امتیاز و رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

سنجه‌ها	رتبه ایران در سنجه‌ها	رتبه ایران در جهان
فضای حقوقی/قضایی و سیاسی	۳/۶	۱۰۲
حقوق مالکیت مادی	۵/۱	۹۵
حقوق مالکیت معنوی	۴/۰	۱۰۲

همچنین، ایران رتبه ۱۲ را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۳۳ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲۴ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۳. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
قطر	۱	۲۰
امارات متحده عربی	۲	۲۱
رژیم اشغالگر قدس	۳	۳۲
عربستان سعودی	۴	۳۸
عمان	۵	۴۰
اردن	۶	۴۵
ترکیه	۷	۶۱
کویت	۸	۶۲
قزاقستان	۹	۸۰
گرجستان	۱۰	۹۰
مصر	۱۱	۹۸
ایران	۱۲	۱۰۱
ارمنستان	۱۳	۱۰۴
آذربایجان	۱۴	۱۰۹
لبنان	۱۵	۱۱۷
پاکستان	۱۶	۱۲۱
بحرین	-	-
یمن	-	-
قرقیزستان	-	-
تاجیکستان	-	-
ازبکستان	-	-
سوریه	-	-
ترکمنستان	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۲۴. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

کشور «فنلاند» با دریافت امتیاز ۸/۴ جایگاه نخست «شاخص جهانی حقوق مالکیت» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «نیوزیلند»، «لوگزامبورگ»، «نروژ»، و «سوئد» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۳۰. شاخص توسعه دولت الکترونیک

بر پایه گزارش «گروه امور اقتصادی سازمان ملل متحد» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۰۶ جهان را در «شاخص توسعه دولت الکترونیک» به دست آورد. «شاخص توسعه دولت الکترونیک» آمیزه‌ای از سنجه‌های گوناگون برای ارزیابی میل و توان کشورها برای بهره‌برداری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در راستای ارائه خدمات عمومی به یک جامعه است. از این رو، اقدام‌های دولت در زمینه فراهم کردن زیرساخت‌های مخابراتی، تربیت نیروی انسانی در حوزه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، و ارائه خدمات برخط ارزیابی و در مقایسه با سایر دولت‌ها سنجیده می‌شود. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص توسعه دولت الکترونیک» امتیاز ۰/۴۶۴۹ را به دست آورده است. در جدول ۷-۳۴ امتیاز ایران در هر کدام از سنجه‌های این شاخص آمده است.

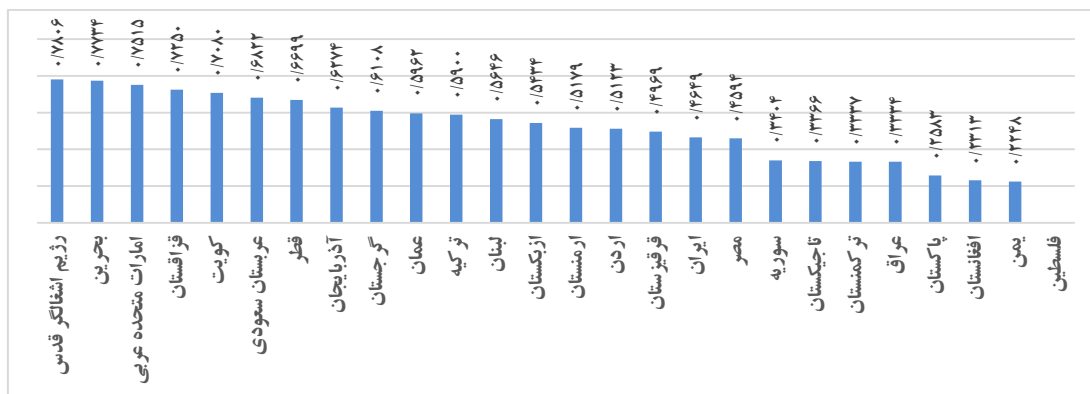
جدول ۷-۳۴. امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص توسعه دولت الکترونیک»

رتبه ایران در سنجه‌ها	سنجه‌ها
۰/۳۳۳۳	فراهم‌آوری خدمات برخط
۰/۳۵۱۴	زیرساخت‌های مخابراتی
۰/۷۱۰۱	سرمایه انسانی

همچنین، ایران رتبه ۱۷ را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۳۵ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲۵ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۵. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص توسعه دولت الکترونیک»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۰
بحرین	۲	۲۴
امارات متحده عربی	۳	۲۹
قزاقستان	۴	۳۳
کویت	۵	۴۰
عربستان سعودی	۶	۴۴
قطر	۷	۴۸
آذربایجان	۸	۵۶
گرجستان	۹	۶۱
عمان	۱۰	۶۶
ترکیه	۱۱	۶۸
لبنان	۱۲	۷۳
ازبکستان	۱۳	۸۰
ارمنستان	۱۴	۸۷
اردن	۱۵	۹۱
قرقیزستان	۱۶	۹۷
ایران	۱۷	۱۰۶
مصر	۱۸	۱۰۸
سوریه	۱۹	۱۳۷
تاجیکستان	۲۰	۱۳۹
ترکمنستان	۲۱	۱۴۰
عراق	۲۲	۱۴۱
پاکستان	۲۳	۱۵۹
افغانستان	۲۴	۱۷۱
یمن	۲۵	۱۷۴
فلسطین	-	-

نمودار ۷-۲۵. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص توسعه دولت الکترونیک»

کشور «انگلستان و ایرلند شمالی» با دریافت امتیاز ۰/۹۱۹۳ جایگاه نخست «شاخص توسعه دولت الکترونیک» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «استرالیا»، «جمهوری کره»، «سنگاپور»، و «فنلاند» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۳۱-۲. رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی ریاضی» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۲۴ جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی ریاضی به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران شش نماینده در «المپیاد جهانی ریاضی» داشته و روی هم رفته سه مدال نقره و سه مدال برنز به دست آورده است. در جدول ۷-۳۶ اسامی نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۶. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی ریاضی»

Contestant	World Rank	Award
Mohammad Reza Aminian	94	Silver medal
Amirmojtaba Sabour	137	Silver medal
Amin Rakhsha	137	Silver medal
Amin Behjati	146	Bronze medal
Farbod Ekbatani	184	Bronze medal
Mahbod Majid	224	Bronze medal

همچنین، ایران رتبه نخست را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۳۷ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۷. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۲۲
ایران	۲	۲۴
قزاقستان	۳	۲۸
ترکمنستان	۴	۲۹
ارمنستان	۵	۳۰
عربستان سعودی	۶	۴۱
سوریه	۷	۴۸
آذربایجان	۸	۵۴
گرجستان	۹	۵۹
تاجیکستان	۱۰	۶۲
ترکیه	۱۱	۶۹
ازبکستان	۱۲	۷۷
کویت	۱۳	۸۴
پاکستان	۱۴	۹۱
مصر	۱۵	۱۰۴
عراق	۱۶	۱۰۷
قطر	-	-
امارات متحده عربی	-	-
عمان	-	-
اردن	-	-
بحرین	-	-
لبنان	-	-
یمن	-	-
قرقیزستان	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

کشور «آمریکا» با دریافت شش مدال طلا جایگاه نخست «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» را در بین کشورهای جهان به‌دست آورده است؛ کشورهای «کره جنوبی»، «چین»، «سنگاپور»، و «تایوان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۳۲-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی کامپیوتر» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه چهارم جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی کامپیوتر به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران چهار نماینده در «المپیاد جهانی کامپیوتر» داشته و روی هم‌رفته دو مدال طلا و دو مدال نقره به‌دست آورده است. در جدول ۷-۳۸ اسامی نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به‌دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۸. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی کامپیوتر»

Contestant	World Rank	Award
Ali Bahjati	11	Gold medal
Arash Mahmoudian Bidgoli	13	Gold medal
AmirMohammad Dehghan	31	Silver medal
Seyed Parsa Mirtaheri	54	Silver medal

همچنین، ایران رتبه نخست را در بین کشورهای منطقه به‌دست آورده است. در جدول ۷-۳۹ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۹. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۴
قزاقستان	۲	۱۷
گرجستان	۳	۳۰
رژیم اشغالگر قدس	۴	۳۲
تاجیکستان	۵	۳۴
سوریه	۶	۳۷

ارمنستان	۷	۳۸
مصر	۸	۴۹
قرقیزستان	۹	۵۳
آذربایجان	۱۰	۶۱
اردن	۱۱	۷۲
فلسطین	۱۲	۸۱
ترکمنستان	۱۳	۸۵
ازبکستان	۱۴	۸۶
ترکیه	-	-
عربستان سعودی	-	-
پاکستان	-	-
کویت	-	-
قطر	-	-
امارات متحده عربی	-	-
عمان	-	-
بحرین	-	-
لبنان	-	-
یمن	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-

کشور «چین» با دریافت سه مدال طلا و یک نقره جایگاه نخست «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» را در بین کشورهای جهان به دست آورده است؛ کشورهای «روسیه»، «آمریکا»، و «ژاپن» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم، سوم، و پنجم این فهرست هستند.

۳۳-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی فیزیک» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ۱۲ جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی فیزیک به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران پنج نماینده در «المپیاد جهانی فیزیک» داشته و روی هم رفته دو مدال طلا، یک مدال

نقره، و دو مدال برنز به دست آورده است. در جدول ۷-۴۰ اسامی نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۴۰. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی فیزیک»

Contestant	World Rank	Award
Mohammad Mahdi Sabbaghi Nadooshan	41	Gold medal
Amirhossein Estiri	45	Gold medal
Seyed Mohammad Hossein Sharifi Kelahroudi	89	Silver medal
Amin Moharramipour	122	Bronze Medal
Amirreza Negari	126	Bronze Medal

همچنین، ایران رتبه نخست را در بین کشورهای منطقه به دست آورده است. در جدول ۷-۴۱ جایگاه هر کدام از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۴۱. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۱۲
ارمنستان	۲	۱۸
ترکیه	۳	۲۳
قزاقستان	۴	۲۴
رژیم اشغالگر قدس	۵	۲۷
عربستان سعودی	۶	۳۷
آذربایجان	۷	۵۰
مصر	۸	۵۲
تاجیکستان	۹	۵۳
قرقیزستان	۱۰	۵۷
گرجستان	۱۱	۶۵
سوریه	۱۲	۶۸
پاکستان	۱۳	۶۹
قطر	۱۴	۷۳
ترکمنستان	-	-
اردن	-	-

ازبکستان	-	-
کویت	-	-
امارات متحده عربی	-	-
عمان	-	-
بحرین	-	-
لبنان	-	-
یمن	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

کشور «چین» با دریافت پنج مدال طلا جایگاه نخست «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک» را در بین کشورهای جهان به‌دست آورده است؛ کشورهای «کره جنوبی»، «تایوان»، «روسیه»، و «هند» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۳۴. رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» در سال ۲۰۱۶، تیم اصلی ایران توانسته است جایگاه دوم جهان و تیم مهمان ایران توانسته است جایگاه ششم جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران دو تیم و ۱۰ نماینده در «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» داشته است. تیم اصلی ایران دو طلا، دو نقره، و یک برنز و تیم مهمان ایران یک نقره، سه طلا، و یک مدال افتخار در این رقابت به‌دست آورده‌اند. در جدول ۷-۴۲ نام نماینده‌های ایران در تیم‌های اصلی و مهمان، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به‌دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۴۲. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک»

Contestant	Team	World Rank	Award
Parsa Alian	Iran	2	Gold
Rouzbeh Ghaderi	Iran	9	Gold

Vahid Ahmadi	Iran	12	Silver
Arsalan Motamedi	Iran	19	Silver
Setareh Foroozan	Iran	22	Bronze
Arsalan Motamedi	Iran (Guest)	25	Silver
Setareh Foroozan	Iran (Guest)	32	Silver
Moein Mohammadi	Iran (Guest)	48	Bronze
Emad Salehi	Iran (Guest)	64	Bronze
Amir Hossein Amiri	Iran (Guest)	66	H. M.

۳۵-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی زیست‌شناسی» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه بیستم جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی زیست‌شناسی به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران چهار نماینده در «المپیاد جهانی زیست‌شناسی» داشته و روی هم رفته یک مدال نقره و سه مدال برنز به دست آورده است. در جدول ۷-۴۳ اسامی نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۴۳. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی زیست‌شناسی»

Contestant	World Rank	Award
Kian Najimi	64	Silver medal
Mahdie Hamediasil	87	Bronze medal
Mohammad Sadeghi	90	Bronze medal
Alireza Darziramandi	92	Bronze medal

۳۶-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی شیمی» در سال ۲۰۱۶، ایران توانسته است جایگاه ششم جهان را در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی» به دست آورد. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی شیمی به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران چهار نماینده در «المپیاد جهانی شیمی» داشته و روی هم رفته دو مدال طلا و دو مدال نقره به دست آورده است. در جدول ۷-۴۴ اسامی نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که

در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۴۴. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی شیمی»

Contestant	World Rank	Award
Seyed Peyman Mirghaderi	17	Gold medal
Amirali Karimi	21	Gold medal
Sayedehzahra Kazemiharikandei	32	Silver medal
Iman Menbariosgouei	56	Bronze medal

Nemay-e 2016

Iran in Science, Technology, and Innovation Global Indices

Behrooz Rasuli

Supreme Council for Science,
Research, and Technology
(SCSRT)

Iranian Research Institute
for Information Science and Technology
(IranDoc)

Tehran 2017

Nema-ye 2016

Iran in Science, Technology, and Innovation Global Indices

Behrooz Rasuli

در کانون رویکرد تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، مفهوم سنجش و ارزیابی نهفته است که ابزارهایی کلیدی را برای بررسی و بهبود کیفیت، کارایی، و اثربخشی برنامه‌ها در دست مدیران علم، فناوری، و نوآوری می‌گذارد. از این رو، ساخت و توسعه چنین ابزارها و شاخص‌هایی برای اندازه‌گیری حوزه‌های گوناگون، یکی از دغدغه‌های سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان بوده است. اگر چه تاکنون شاخص‌های گوناگونی در این زمینه طراحی شده‌اند، ولی این شاخص‌ها و جایگاه کشور در آن‌ها به‌خوبی و یک‌جا پایش و گزارش نمی‌شوند. از این رو نیز گاهی دریافت یک‌پارچه از وضعیت کشور در این زمینه شدنی نیست. برای پاسخ به این نیاز، سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» طراحی و راه‌اندازی شده که کوششی برای شناسایی، توصیف، و گزارش درست و روزآمد جایگاه کشور در شاخص‌های کلیدی جهانی علم، فناوری، و نوآوری است. «نمای ۲۰۱۶» چهارمین اثر از مجموعه‌ای است که اطلاعات «نما» را در بر دارد. این اثر، گزارش تفصیلی جایگاه ایران را در شاخص‌های گوناگون علم، فناوری، و نوآوری جهان در سال ۲۰۱۶ میلادی پوشش می‌دهد.

nema.irandoc.ac.ir

ISBN 978-964-7519-72-4

9 789647 519724

شابک ۹۷۸۹۶۴۷۵۱۹۷۲۴

Supreme Council for Science,
Research, and Technology
(SCSRT)

Iranian Research Institute
for Information Science
and Technology (IranDoc)